

ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเน
ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐกิจดิจิทัล
คณะเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรังสิต
ปีการศึกษา 2563

**UNDERSTANDING OF INFORMATION OPERATIONS AND
EXPECTATION IN DIGITAL ECONOMY**

BY

VARIN PULPOL

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT

OF THE REQUIREMENTS FOR

THE DEGREE OF MASTER OF ECONOMICS IN DIGITAL ECONOMY

FACULTY OF ECONOMICS

GRADUATE SCHOOL, RANGSIT UNIVERSITY

ACADEMIC YEAR 2020

วิทยานิพนธ์เรื่อง

ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

โดย

วรินทร์ พูลผล

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐกิจดิจิทัล

มหาวิทยาลัยรังสิต

ปีการศึกษา 2563

ดร. วรณสินท์ สัตยานุวัตร์

ประธานกรรมการสอบ

รศ. ดร. ทศนัย ชุ่มวัฒนะ

กรรมการ

ผศ. ดร. ชันย์พัทธ์ ไกรวานิช

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษา

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผศ. ร.ต. หญิง ดร. วรณิ สุขสาตร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

1 กุมภาพันธ์ 2564

Thesis entitled

**UNDERSTANDING OF INFORMATION OPERATIONS AND EXPECTATION
IN DIGITAL ECONOMY**

by

VARIN PULPOL

was submitted in partial fulfillment of the requirements
for the degree of Master of Economics in Digital Economy

Rangsit University
Academic Year 2020

Wanasin Sattayanuwat, Ph.D.

Examination Committee Chairperson

Assoc. Prof. Todsanai Chumwatana, Ph.D.

Member

Asst. Prof. Tanpat Kraiwanit, Ph.D.

Member and Advisor

Approved by Graduate School

(Asst.Prof.Plt.Off. Vannee Sooksatra, D.Eng.)

Dean of Graduate School

February 1, 2021

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีได้จากการได้รับความอนุเคราะห์ของ ผศ.ดร.ธัญพัทธ์ ไกรวานิช ซึ่งเป็นที่ปรึกษาที่ทันสมัยและตามทันเศรษฐกิจและดิจิทัลมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณสำหรับโอกาส คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ ไปจนถึงทุกการดูแลระหว่างการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยตระหนักถึงความเอาใจใส่ และความทุ่มเทของอาจารย์เป็นอย่างมาก จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอบคุณเพื่อนๆและคณาจารย์ (สาธิตแห่งมหาวิทยาลัยรังสิต, สารสาสน์วิเทศน์สายไหม, เกสัช ม.รังสิต, พี่น้องร่วมคณะเศรษฐศาสตร์ ม.รังสิตทั้ง ป.ตรีและ ป.โท และคณาจารย์จากคณะเศรษฐศาสตร์ ม.รังสิต รวมทั้งอาจารย์จากวิทยาลัยนวัตกรรมดิจิทัลเทคโนโลยี ม.รังสิต (อ.ทศนัย) ที่คอยให้กำลังใจและคอยติดตามมาโดยตลอด จึงขอกล่าวขอบคุณไว้ ณ ที่นี้

และสุดท้าย ขอขอบพระคุณครอบครัว (พ่อ, แม่) และเพื่อนสนิทหญิง (เบ๊น) ที่สนับสนุนทุนการศึกษา สนับสนุนในสิ่งที่ผู้วิจัยปรารถนาและคอยให้กำลังใจและให้ความรักแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอดไม่ว่าผู้วิจัยจะเหนื่อยหรืออ่อนท้อขนาดไหน แต่ก็ยังคอยสนับสนุนและให้กำลังใจตลอดมาจนสามารถที่จะศึกษาจนจบปริญญาโท

วรินทร์ พูลผล

ผู้วิจัย

6206348 : วรินทร์ พูลผล
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบ
 เศรษฐกิจในยุคดิจิทัล
 หลักสูตร : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐกิจดิจิทัล
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. ธนย์พัทธ์ ไกรวานิช

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ การเก็บข้อมูลแบบออนไลน์ จากประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยมีจำนวนตัวอย่างในการทำวิจัยครั้งนี้จำนวน 1,250 คน โดยสถิติ Ordered Logistics Regression (OLR) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตัวแปรตาม มีการจัดแบบเรียงลำดับกัน ได้แก่ การคาดคะเนเป็นไปในทิศทางบวก ไม่แน่ใจ ทิศทางลบ ตัวแปรอิสระ ประกอบไปด้วย อายุ เพศ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้เฉลี่ยต่อ เดือน อาชีพ เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน เครื่องมือ สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ และตัวแปรต่อเนื่อง (Covariates) คือ ค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร การทดสอบสมมติฐานของการศึกษานี้ พบว่าระดับ Significant มี 2 ตัวแปร คือ คะแนนของความรู้และระดับของการศึกษา มีค่า Cox & Snell R square เท่ากับ 0.062 หรือ ตัวแปรอิสระทั้งสอง สามารถอธิบายตัวแปรตามได้เท่ากับ 6.2% หมายความว่าหากคะแนนความรู้มีค่าเพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะทำให้เกิดการคาดการณ์เชิงเศรษฐกิจลดลง 0.077 เท่า และหากพลเมืองมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีแล้ว ถ้ามีวุฒิการศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นระดับปริญญาโทหรือสูงกว่าจะ Significant ซึ่งมีโอกาสการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจลดลง 0.51 เท่า

จากการศึกษาพบว่า ค่าคะแนนความรู้และระดับการศึกษามีส่วนสำคัญต่อการคาดคะเนผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ดังนั้นผู้ที่มีอำนาจหรือหน้าที่ควรเผยแพร่เกี่ยวกับความรู้ในการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารให้กว้างขวางและทั่วถึงมากขึ้นให้ทั่วถึงในทุกระดับการศึกษา ช่วยกันกำจัดข่าวสารที่บิดเบือน เพื่อที่จะให้เกิดสังคมที่น่าอยู่มากขึ้น อันจะก่อให้เกิดการคาดคะเนเชิงเศรษฐกิจที่ส่งผลทางจิตวิทยาให้ระบบเจริญเติบโตขึ้นไปได้

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 98 หน้า)

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร, การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล, การถดถอยโลจิสติกแบบเรียงลำดับ

6206348 : Varin Pulpol
 Thesis Title : Understanding of Information Operations and Expectation in Digital Economy
 Program : Master of Economics in Digital Economy
 Thesis Advisor : Asst. Prof. Tanpat Kraiwanit, Ph.D.

Abstract

This research aimed to study the knowledge and understanding of information operations and forecast for economic impacts in the digital age. Data were collected from the participants of 1,250 aged 18 years or above via Google Form, an online survey, and analyzed through Ordered Logistics Regression (OLR) to test the hypotheses. The sort of dependent variables includes predictions which were positive, uncertain and negative, while the set of independent variables was gender, education level, occupation, status, average monthly income, average monthly savings, social media tool, and covariates variables referring to the value of the knowledge and understanding of information operations. The analysis showed that only knowledge scores and the education levels were significant. If the knowledge scores increased by 1 point, the estimation of negative impact decreased by 0.077 times. In addition, if there was an increase in the number of people having a bachelor's degree, there was no significance to economic impact assessment. Meanwhile, when the population had an education higher than a bachelor's degree, they tended to decrease chances of estimating economic impact towards negative direction by 0.51 times. The Cox & Snell R-Square equals .062 or the dependent variable can be described as 6.2%.

The study found that score and education levels have contributed to the understanding of information operations and forecast of economic impacts in the digital age, whether it was positive, uncertain or negative; therefore, the competent authorities should widely disseminate the information operations at all levels of education to create a better society, eliminate distorted news and contribute to economic growth.

(Total 98 pages)

Keywords: Knowledge and Understanding in Information Operations, Forecast for Economic Impacts in the Digital Age, Ordered Logistics Regression

Student's Signature ..... Thesis Advisor's Signature .....

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญรูป	ช
บทที่ 1	
บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	7
1.3 ขอบเขตในการศึกษา	7
1.4 กรอบแนวคิด	8
1.5 สมมติฐานของงานวิจัย	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
1.7 นิยามศัพท์	9
บทที่ 2	
ทบทวนวรรณกรรม	11
2.1 การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations)	11
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ	20
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้กับทัศนคติ	22
2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลกระทบ	25
2.5 แนวคิดด้านเศรษฐกิจ	28
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการวิจัย	38
	3.1 ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง	38
	3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
	3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล	40
	3.4 การวิเคราะห์และการประเมินผลข้อมูล	41
บทที่ 4	ผลการศึกษา	49
	4.1 ลักษณะทั่วไปของข้อมูล	49
	4.2 การทดสอบสมมติฐาน	58
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	68
	5.1 สรุปผลการศึกษา	68
	5.2 อภิปรายผล	69
	5.3 ข้อเสนอแนะ	70
บรรณานุกรม		72
ภาคผนวก		78
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	79
	ภาคผนวก ข บทความ	85
ประวัติผู้วิจัย		98

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1	5
2.1	35
3.1	41
3.2	44
4.1	49
4.2	49
4.3	50
4.4	50
4.5	51
4.6	51
4.7	52
4.8	53
4.9	53
4.10	54
4.11	55
4.12	56
4.13	56
4.14	58
4.15	60
4.16	61
4.17	61

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.18	ข้อมูลความเหมาะสมของโมเดล (Model Fitting Information) 62
4.19	Logistic Regression Coefficient Test ในรูป ค่าสถิติ Chi-Square (Goodness-of-Fit) 62
4.20	Verifying model compliance (Cox and Snell R-squared) 63
4.21	ผลการทดสอบ Ordered Logistic ของปัจจัยทั้งหมด 63
4.22	ข้อมูลความเหมาะสมของโมเดล (Model Fitting Information) ของปัจจัยที่มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล 66
4.23	Logistic Regression Coefficient Test ในรูป ค่าสถิติ Chi-Square (Goodness-of-Fit) ของปัจจัยที่มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล 66
4.24	Verifying Model Compliance (Cox and Snell R-Squared) ของปัจจัยที่มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล 66
4.25	ผลการทดสอบ Ordered Logistic ของปัจจัยที่มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล 67

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
1.1	Trump Threatens to Raise Tariffs on \$200bn of Chinese Goods	2
1.2	Dow, S&P 500 Set for Worst May Tumble in nearly 50 Years Amid U.S.-China Trade Clash	2
1.3	President Donald Trump says China wants to Negotiate again	3
1.4	กลุ่มอายุกับโฆษณาในสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจ	4
1.5	กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย	8
2.1	องค์ประกอบของปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก และ เชิงรับ	15
2.2	Information Hierarchy	16
2.3	วงจรข้อมูล (Data) ข่าวสาร (Information) และความรู้ (Knowledge)	17
2.4	ระบบการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations)	18
2.5	แนวคิดของความรู้กับทัศนคติ	25
2.6	กระแสหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ	30
2.7	ภาวะเงินเฟ้อจะเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ	32

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ในหลาย ๆ ด้านหรือหลาย ๆ แง่มุม ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง การลงทุนหรือในด้านจิตวิทยา ในปัจจุบันถึงแม้ว่าโลกจะพัฒนาเรื่องข้อมูลข่าวสารอย่างก้าวกระโดดแทบจะเรียกได้ว่าเป็นโลกไร้พรมแดนหรือโลกาภิวัตน์ ซึ่งแทนที่ทุกคนมีสิทธิที่จะรู้ข่าวสารได้ว่องไวอย่างทันทั่วทั้งจะทำให้ IO มีประสิทธิภาพลดลงแล้วแต่กลับเป็นไปในทางตรงกันข้ามเนื่องจาก IO นั้นไม่ได้นำมาใช้เพียงแค่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์สู้รบอย่างเดียวแล้ว แต่กลับเป็นสิ่งที่ใครก็สามารถที่จะสร้างขึ้นมาได้ ยกตัวอย่างกรณีศึกเลือกตั้งระหว่าง Donald Trump และ Hilary Clinton ที่มีกรณีข้อมูลผู้ใช้ 87 ล้านคนรั่วไหลไปสู่บริษัทเคมบริดจ์ อะนาไลติกา (Cambridge Analytica) ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวจากผู้ใช้งานบน Facebook โดย Cambridge Analytica ได้นำข้อมูลส่วนนั้นมาใช้ประโยชน์ ด้วยการช่วยในแคมเปญหาเสียงของ โดนัลด์ ทรัมป์ จากพรรคริพับลิกันในปี 2016 ที่หลายฝ่ายเชื่อว่าข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวนำมาใช้เพื่อการทำ IO สนับสนุนเสียง โหวตฝ่าย Donald Trump ในครั้งนี้ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าหากใครมีขีดความสามารถ หรือ “ทักษะ” ในการใช้สื่อในประเภทต่าง ๆ ได้ดีกว่าหรือมีประสิทธิภาพได้มากกว่าก็จะสามารถใช้ IO ได้เหนือกว่าอีกฝ่ายก็เป็นได้ (Workpointtoday, 2019)

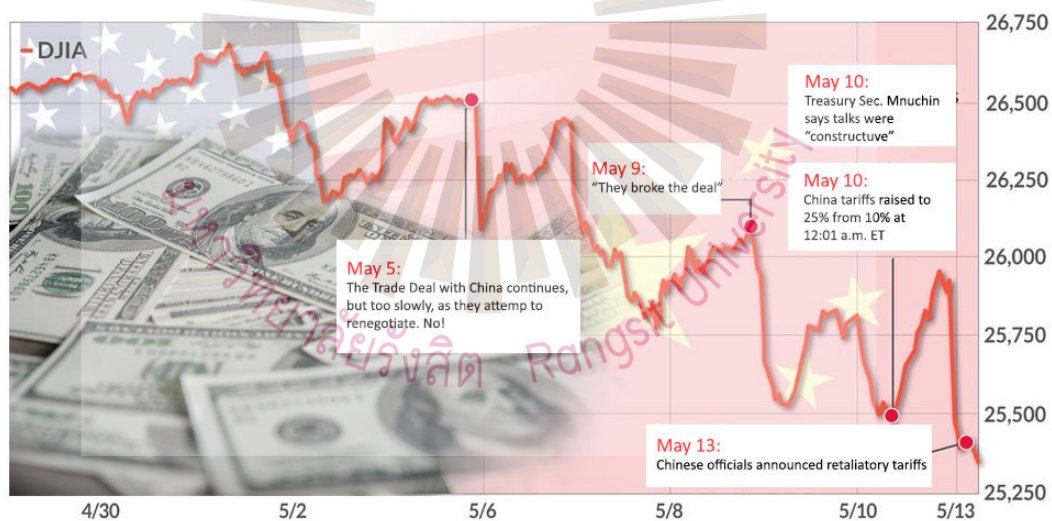
ตัวอย่างอิทธิพลของข้อมูลข่าวสาร

เมื่อวันที่ 5 พ.ค. 2019 ปธน. ทรัมป์ ได้โพสต์ทวิตเตอร์ (Twitter) ว่า สหรัฐจะเพิ่มการจัดเก็บภาษีเพิ่มขึ้นจาก 10% เป็น 25% ในหมวดสินค้าเทคโนโลยีจากจีน ส่วนสินค้าอื่น ๆ ซึ่งปัจจุบันยังไม่ถูกจัดเก็บภาษี สหรัฐก็จะจัดเก็บในอัตรา 25% เช่นเดียวกัน ทำให้ในวันถัดมาดัชนีตลาดหุ้น S&P500 ของสหรัฐอเมริกา ดิ่งลง -2.4% ในขณะที่ CSI300 ดัชนีตลาดหุ้นของประเทศจีนดิ่งลงมากถึง -6%

รูปที่ 1.1 Trump Threatens to Raise Tariffs on \$200bn of Chinese Goods

ที่มา: BBC News, 2019

รูปที่ 1.2 Dow, S&P 500 Set for Worst May Tumble in nearly 50 Years

Amid U.S.-China Trade Clash

ที่มา: DeCambre, 2019

โดยในเดือนถัดมาของปีเดียวกันในวันที่ 30 มิ.ย. 2019 จากการทวีตของ Donald Trump หรือประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ได้ระบุว่า จะกลับมาเจรจากับประเทศจีนอีกครั้ง ซึ่งจะไม่มีการตั้ง

กำแพงภาษีเพิ่มขึ้นหลังจากนี้ เลยทำให้ดัชนีตลาดหุ้นสหรัฐ S&P500 ปรับตัวสูงขึ้นในวันทำการถัดมา +2.8% ในขณะที่ดัชนีตลาดหุ้นจีน CSI300 ปรับตัวสูงขึ้นเหมือนกันโดยอยู่ที่ +2.8% (ชยชนนท์ รักรากูญนันท์, 2562)

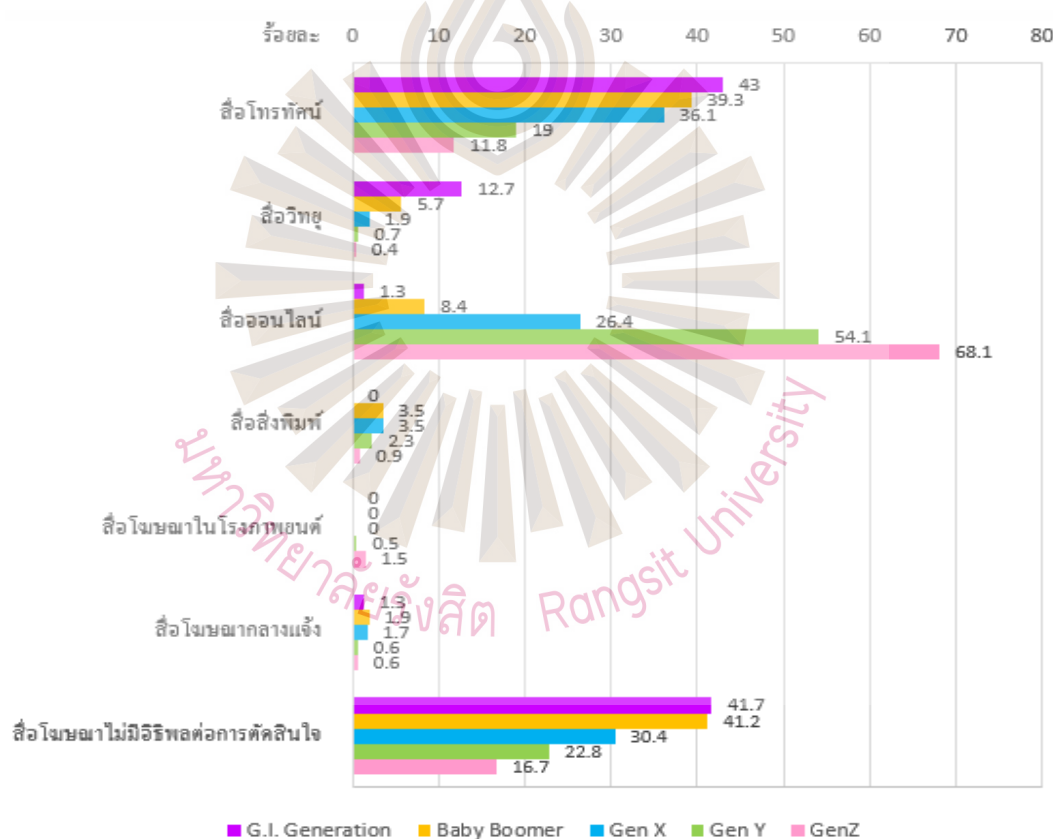
รูปที่ 1.3 President Donald Trump says China wants to Negotiate again

ที่มา: Trump, 2019

อีกกรณีคือ เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2563 องค์การอนามัยโรคหรือ WHO ได้ประกาศว่า Covid-19 กลายเป็น “โรคระบาดใหญ่” (Pandemic) ของโลก ซึ่งเป็นหนึ่งในปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลให้ดัชนีตลาดหุ้นไทย (SET) ตีลบมากกว่า 10% จนทำให้เข้าเกณฑ์ ต้อง “พักการซื้อขายชั่วคราว” หรือ Circuit Breaker เป็นเวลา 30 นาที ซึ่งถือว่าดัชนีในตลาดหุ้นไทยตีลบหนักสุดจนถึงใช้มาตรการ Circuit Breaker ในรอบ 11 ปี 4 เดือน (รัสรินทร์ อรุณอิทธิวิทย์, 2563)

จากที่กล่าวมาข้างต้นเราจะเห็นได้ว่า เพียงแค่ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา ระบุผ่านข้อความบน แพลตฟอร์มทวิตเตอร์ ก็สามารถที่จะทำให้ตลาดหุ้นเปลี่ยนทิศทางปรับตัวสูงขึ้นหรือปรับตัวลดลงได้ทันที จึงสามารถที่จะกล่าวได้ว่า ข้อมูลข่าวสารนั้นมีอิทธิพลเป็นอย่างสูงต่อทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมืองหรือในแง่ของการพัฒนา

จะเห็นได้ว่าข่าวสารมีความสัมพันธ์ ผลกระทบ โดยตรงต่อเศรษฐกิจ และตลาดหุ้น โดยที่ตลาดหุ้นก็เป็นส่วนหนึ่งของเศรษฐกิจอย่างมีนัยสำคัญ ผู้ศึกษาจะยกตัวอย่างอีกหนึ่งกรณีเพื่อที่จะได้เห็นภาพเกี่ยวกับหัวข้อวิทยานิพนธ์เรื่อง การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล มากขึ้นจากในกรณีของประเทศไทย สำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์, สำนักงาน กสทช. และสถาบันอาณานิคมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้สำรวจพฤติกรรมและแนวโน้มในการบริโภคสื่อของไทยปี พ.ศ.2562 ซึ่งพบว่า กลุ่มที่ยอมรับว่าโฆษณาามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจมากที่สุดคือ Gen Z (อยู่ในช่วงอายุ 23 ปี หรือน้อยกว่า) โดยอิทธิพลของโฆษณามีผลต่อ Gen Z ถึงร้อยละ 83.3% และอิทธิพลของมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ ตามช่วงอายุที่มากขึ้น จนเหลือเพียงแค่ร้อยละ 58.3% ใน Gen G.I. (อยู่ในช่วงอายุ 76 ปีขึ้นไป)

รูปที่ 1.4 กราฟแสดงกลุ่มอายุกับโฆษณาในสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจ
ที่มา: สำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์, สำนักงาน กสทช.
และสถาบันอาณานิคมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2562

จากรูปที่ 1.4 แสดงให้เห็นว่า อิทธิพลของสื่อโฆษณาทางโทรทัศน์กับสื่อโฆษณาทางวิทยุ มีแนวโน้มลดลงเรื่อย ๆ ตามช่วงอายุโดยอิทธิพลของสื่อจะมีมากที่สุดสำหรับ Gen G.I. แล้วก็ค่อยลดลงตามลำดับของช่วงอายุ แต่ในทางกลับกัน อิทธิพลของสื่อโฆษณาออนไลน์กลับมีอิทธิพลสูงขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ Gen Baby Boomer (อยู่ช่วงอายุ 57-75) Gen X (อยู่ในช่วงอายุ 42-56) และ Gen Z นั้นมีแนวโน้มการบริโภคสื่อออนไลน์เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยที่สื่อโฆษณาทางออนไลน์กลับมีอิทธิพลต่อ Gen G.I. น้อยที่สุด ซึ่งอิทธิพลของสื่อโฆษณายังมีแนวโน้มที่จำแนกตาม Gen หรือ ช่วงอายุ ยังสอดคล้องกับพฤติกรรมการเลือกใช้อุปกรณ์สื่อสารของแต่ละ Gen อีกด้วย ซึ่งจะกล่าวได้ว่า กลุ่มผู้บริโภค Gen X, Gen Baby Boomer และ Gen G.I. มีแนวโน้มในการเลือกใช้โทรทัศน์เป็นอุปกรณ์สื่อสารหลักโดยมีอัตราเพิ่มขึ้นตามลำดับของช่วงอายุ แต่ถ้านับ ในทางกลับกันจากตารางที่ 1.1 Gen Baby Boomer, Gen X, Gen Y, Gen Z มีแนวโน้มในการเลือกใช้สื่อโฆษณาทางโทรทัศน์เป็นหลักน้อยลงตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญ แต่มีอัตราการใช้อุปกรณ์สื่อสาร โทรศัพท์ Smartphone เคลื่อนที่เพิ่มขึ้นในช่วงอายุที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญเช่นกัน

ตารางที่ 1.1 กลุ่มอายุกับโฆษณาในสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจ

ประเภทรายการโทรทัศน์	กลุ่มอายุ (ร้อยละ)				
	G.I Generation	Baby Boomer	Gen X	Gen Y	Gen Z
สื่อโทรทัศน์	43.0	39.3	36.1	19.0	11.8
สื่อวิทยุ	12.7	5.7	1.9	0.7	0.4
สื่อออนไลน์	1.3	8.4	26.4	54.1	68.1
สื่อสิ่งพิมพ์	0.0	3.5	3.5	2.3	0.9
สื่อโฆษณาในโรงภาพยนตร์	0.0	0.0	0.0	0.5	1.5
สื่อโฆษณากลางแจ้ง	1.3	1.9	1.7	0.6	0.6
สื่อโฆษณาไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	41.7	41.2	30.4	22.8	16.7
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: สำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์, สำนักงาน กสทช. และสถาบันอาณานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2562

การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations) คือกระบวนการที่เป็นหนึ่งในหมวดหมู่ของปฏิบัติการสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อมสำหรับกองทัพสหรัฐอเมริกา ตามคำจำกัดความใน Joint Publication 3-13 “IO ถูกอธิบายว่าเป็นการจ้างงานแบบบูรณาการของสงครามอิเล็กทรอนิกส์ (EW) ปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (CNO) ปฏิบัติการจิตวิทยา (PSYOP) การหลอกลวงทางทหาร (MILDEC) และความปลอดภัยในการปฏิบัติการ (OPSEC) ร่วมกับการสนับสนุนที่ระบุและความสามารถที่เกี่ยวข้องเพื่อชักจูง ขัดขวาง สร้างความเสียหาย หรือแย่งชิงการตัดสินใจที่เป็นปฏิบัติของมนุษย์และโดยอัตโนมัติในขณะที่ปกป้องตัวเอง Information Operations (IO) เป็นการกระทำที่ส่งผลกระทบต่อข้อมูลและระบบสารสนเทศของฝ่ายตรงข้ามในขณะที่ปกป้อง ข้อมูลและระบบสารสนเทศของตนเอง (Chairman of the Joint Chiefs of Staff, 2012)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด จึงเป็นการบ่งบอกคร่าว ๆ ว่า หากต้องการที่จะใช้ IO ได้มีประสิทธิภาพมากที่สุดจำเป็นต้องพึ่งพาสื่อทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการบอกต่อ ป่าวประกาศ หรือผ่านสื่อตัวกลาง เช่น หนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ทีวี ซึ่งในอดีตฝ่ายที่มีอำนาจที่จะใช้ IO ได้มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลมีบทบาทและอำนาจที่จะสื่อสารและเข้าถึงประชาชนมากที่สุด แต่ในปัจจุบันมีสื่อออนไลน์โซเชียลมีเดียต่าง ๆ ซึ่งทุกคนสามารถที่จะผลิตสื่อได้ด้วยตนเอง ทำให้การใช้ IO ได้มีประสิทธิภาพมากที่สุดอาจไม่ใช่เพียงแค่รัฐบาลอีกต่อไป เช่นในกรณี ของ Cambridge Analytica กับ Facebook ซึ่งต่างฝ่ายเป็นบริษัทเอกชนทั้งคู่ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นทุกฝ่ายก็ไม่จำเป็นต้องนำ IO มาใช้เพื่อผลประโยชน์ของพวกเขาเองและโจมตีฝ่ายตรงข้ามเพียงอย่างเดียว IO ยังสามารถที่จะนำมาใช้ในเชิงพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น สร้างกระแสให้เกิดค่านิยม ไม่เบียดเบียนผู้อื่นในสังคม เป็นต้น (ปกรณ์ พึ่งเนตร, 2563)

ฉะนั้นงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้ศึกษาจึงมีความประสงค์ที่จะมุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information) ว่ามีความสัมพันธ์และผลกระทบกับการคาดการณ์ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปฏิบัติการเชิงข้อมูลข่าวสาร (Information Operations: IO) และเพื่อสร้างข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับข่าวสารด้านเศรษฐกิจและการเมืองในยุคดิจิทัลอย่างไรในเชิงเศรษฐศาสตร์ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

1.2.2 เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของประเทศไทยกับความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

1.3 ขอบเขตในการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล” ครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มตัวอย่าง ประชาชนในประเทศไทย ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม – กันยายน พ.ศ. 2563 ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 ขอบเขตดังต่อไปนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากร

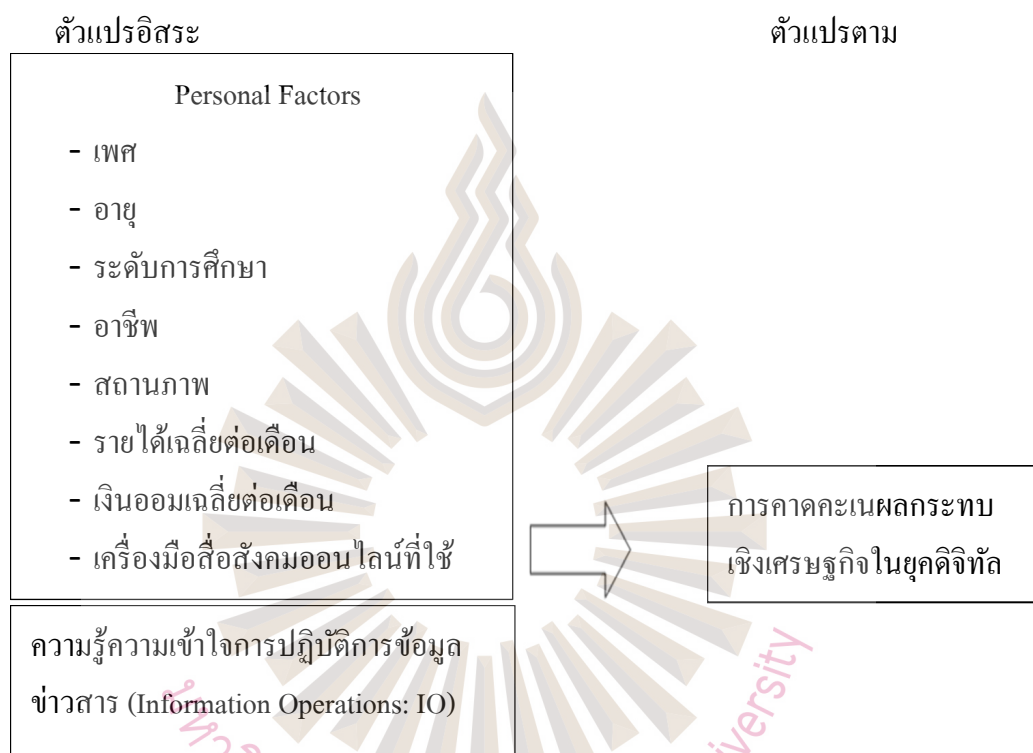
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กลุ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติมีสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ซึ่งมีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี ในวันเลือกตั้งและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง จำนวน 400 คนขึ้นไป

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารว่ามีความสัมพันธ์และ ผลกระทบกับการคาดการณ์ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลอย่างไร

1.4 กรอบแนวความคิด

การศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ซึ่งสามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ดังในรูป 1.5

รูปที่ 1.5 กรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

1.5 สมมติฐานของงานวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ลักษณะประชากรที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลที่แตกต่างกัน อาทิ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ย/เดือน เงินออมเฉลี่ย /เดือน เครื่องมือ Social Media ที่ใช้

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปฏิบัติการเชิงข้อมูลข่าวสาร (Information Operations: IO) มีการคาดการณ์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลอย่างไรในเชิงเศรษฐศาสตร์

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 ปฏิบัติการเชิงข้อมูลข่าวสาร (Information Operations: IO) มีความสัมพันธ์กับการคาดการณ์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลอย่างไรในเชิงเศรษฐศาสตร์

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนด้านนโยบายต่าง ๆ เพื่อสนับสนุน พัฒนา และคาดคะเนผลกระทบจากข้อมูลข่าวสารไม่ว่าจะทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง เพื่อก่อให้เกิดการการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

1.6.2 ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์สำหรับบุคคลทั่วไป เพื่อให้ความสำคัญกับความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการพัฒนาความคิด พัฒนาทักษะในการคาดคะเนผลกระทบด้านเศรษฐกิจไม่ว่าจะข่าวเกี่ยวกับเศรษฐกิจหรือการเมือง เพื่อเป็นกำลังแรงงานที่มีศักยภาพและเป็นฐานแรงงานที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ

1.7 นิยามศัพท์

การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation :IO) หมายถึง การสนธิ การปฏิบัติการต่าง ๆ ที่มีผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ ระบบสารสนเทศ กระบวนการคิดหรือตกลงใจของฝั่งตรงข้าม หรือกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ (ทั้งที่กระทำโดยมนุษย์ และระบบอัตโนมัติ) และในช่วงเวลาเดียวกันก็เป็นการปฏิบัติการเพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามกระทำต่อฝ่ายเราในลักษณะเดียวกัน (สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์, 2559)

เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล (Digital Economy) คือ สังคมและเศรษฐกิจที่ใช้เทคโนโลยี ICT เป็นกระบวนการสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการผลิต การขับเคลื่อนธุรกิจ การค้า การศึกษา และอื่น ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ คุณภาพชีวิตของคนในสังคม และการว่างงานที่ลดลง เศรษฐกิจและสังคมที่รูปแบบและการขับเคลื่อนกิจกรรมใด ๆ ถูกขับเคลื่อนและเปลี่ยนแปลงด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล กล่าวคือ Digital Technology เป็นกระบวนการหลักที่ปฏิรูปกลไกการผลิต การดำเนินธุรกิจ การค้า รวมทั้งการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนทำให้มีการยืดหยุ่นสูง สามารถรองรับและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ส่งผลต่อการพัฒนาทาง

เศรษฐกิจ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม การว่างงานที่ลดลง การร่วมทำกิจกรรมทางสังคมของบุคคล เป็นต้น (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559)

สังคมออนไลน์ (Social Media) หมายถึง สังคมที่มีการพูดคุยกันบนโลกอินเทอร์เน็ต หรือเขียนเนื้อหา เรื่องราวต่าง ๆ บทความ ที่ผู้ใช้เขียนขึ้นเอง ทำขึ้นเอง หรือพบเจอจากสื่อต่าง ๆ แล้วนำมาแบ่งปันให้กับผู้อื่นที่อยู่ในเครือข่ายของตน ผ่านทางเว็บไซต์สังคมออนไลน์ผ่านผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559)

ผลกระทบ หมายถึง ผลทั้งหมดของนโยบายที่มีขึ้นในสภาพแห่งความเป็นโลก ซึ่งได้แก่ผลกระทบที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต, ผลกระทบที่มีต่อสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย, ค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งที่ใช้สำหรับทรัพยากรต่าง ๆ ในโครงการและค่าเสียโอกาส นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายผลกระทบว่า ผลกระทบจากกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หมายถึง ผลทั้งหมดที่มาจากกิจกรรมนั้นด้วย (Dye, 1982) สำหรับการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจต่อตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคมนั้น ดำเนินการโดยใช้แบบจำลอง CGE โดยจะแสดงผลกระทบ ดังนี้

1) ผลกระทบต่อตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค (Macroeconomic Variable) ประกอบด้วย การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (วัดโดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ หรือ GDP) การบริโภคภาคเอกชน การลงทุน การใช้จ่ายรัฐบาล การส่งออก และการนำเข้า

2) ผลกระทบต่อสังคม ประกอบด้วย (1) ผลกระทบต่อความยากจนซึ่งสะท้อนจากการเปลี่ยนแปลงในรายได้ครัวเรือน ดังนั้น การศึกษานี้จึงนิยามความยากจนโดยใช้รายได้เป็นตัวชี้วัด การเพิ่มขึ้นของรายได้จึงเชื่อมโยงกับการลดลงของความยากจน และ (2) ผลกระทบต่อความเหลื่อมล้ำทางรายได้ ซึ่งพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงในค่าตอบแทนของปัจจัยการผลิต การศึกษานี้ให้ความหมายของความเหลื่อมล้ำว่าเป็นความแตกต่างกันของรายได้ของเจ้าของปัจจัยการผลิต ซึ่งประกอบด้วย ที่ดิน ทุน และแรงงาน หากรายได้หรือค่าตอบแทนของแรงงานเพิ่มขึ้นสะท้อนถึงชีวิตความเป็นอยู่ของชนชั้นแรงงานที่ดีขึ้น ความเหลื่อมล้ำจึงมีแนวโน้มที่จะลดลง ในทางกลับกัน หากรายได้หรือค่าตอบแทนของแรงงานลดลง ย่อมสะท้อนถึงความเหลื่อมล้ำที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุค” ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรม โดยแบ่งเนื้อหาและสาระสำคัญ ออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- 2.1 การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations)
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
- 2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้กับทัศนคติ
- 2.4 แนวคิดและทฤษฎีด้านผลกระทบ
- 2.5 แนวคิดเชิงเศรษฐกิจ
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations)

2.1.1 ความหมายการปฏิบัติการข่าวสาร

สุรชาติ บำรุงสุข (2553, น. 4-5) และ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ (2559, น. 7-9) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารยังมีการให้ความหมายที่แตกต่างกันไป เช่น การโฆษณาชวนเชื่อ การปฏิบัติการทางจิตวิทยา การลวงทางทหาร หรือการวิเทศสัมพันธ์ทางปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร สื่อมวลชน เป็นต้น ซึ่งจากที่กล่าวมาข้างต้นอาจจะเป็นการเลือกที่จะกล่าวถึงเครื่องมือบางประการของการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร ซึ่งอาจจะยังไม่ได้เข้าใจถึงความหมายทั้งหมด และ การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารที่ได้ใช้ในหน่วยงานที่มีเป้าหมายที่หลากหลาย และแตกต่างกัน ก็มีผลทำให้ความหมายมีความเป็นไปได้แตกต่างกันไปด้วย ซึ่ง ณ จุดนี้ จะยกตัวอย่างของ คำจำกัดความของการปฏิบัติการที่มีการใช้อุปกรณ์ข่าวสารโดยสังเขป จากเอกสาร เรื่อง การสื่อสารทางยุทธศาสตร์และการปฏิบัติการข่าวสาร ของกองทัพไทย มีการรวบรวมเนื้อหาและ

อ้างอิงถึงนิยามศัพท์คำว่า “การปฏิบัติการข่าวสาร” จากหลากหลายที่ที่แตกต่างกัน แต่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังต่อไปนี้ (สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์, 2559)

คณะเสนาธิการร่วมของกองทัพสหรัฐอเมริกา ได้ให้นิยามว่า Operations ที่มุ่งให้มีผลต่อข่าวสาร หรือระบบข่าวสารของฝ่ายตรงข้าม ขณะเดียวกันก็เป็นปฏิบัติการเพื่อป้องกันข่าวสารและระบบข่าวสารของฝ่ายสหรัฐอเมริกาเอง”

กองทัพบกสหรัฐอเมริกา ได้ให้นิยามว่า Operations เชิงรุกและเชิงรับ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อลดค่า ทำลาย ปฏิเสธ ลวง มีอิทธิพลอำนาจเหนือหรือขยายผลต่อระบบเครือข่าย จุดตั้ง การ ฐานข้อมูล ในการประมวลผล และระบบการตัดสินใจของศัตรูในช่วงเวลาที่ไม่สงบหรือในช่วงสงคราม โดยกองทัพบกสหรัฐอเมริกามีการตั้งรับหรือป้องกันข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ระบบของข้อมูลข่าว และระบบของการตัดสินใจของฝ่ายตนเองให้ปลอดภัย

กองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา ได้ให้นิยามว่า การดำเนินการให้ได้มา แสวงประโยชน์ ป้องกัน หรือการโจมตีข้อมูลข่าวสาร ระบบข้อมูลข่าวสาร ซึ่งรวมถึง ข้อมูลข่าวสารในการสงคราม และสงครามข่าวสารและการดำเนินการดังกล่าวจะคาบเกี่ยวไปในขั้นตอนของการปฏิบัติการทางทหารด้วย

กองบัญชาการกองทัพไทย (บก.ทท.) ได้ให้นิยามว่า การติดต่อการปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อทำให้มีอำนาจเหนือกว่า ทำลาย ลดประสิทธิภาพ หรือการได้เปรียบก่อนที่ฝ่ายตรงข้ามจะตัดสินใจ (ทั้งจากระบบอัตโนมัติหรือมนุษย์) เพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามกระทำต่อฝ่ายเราในลักษณะหรือทิศทางเดียวกัน

ดังนั้น การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations) โดยในมุมมองของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้สรุปจากนิยามให้นิยามหรือความหมายไว้ว่า การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operation :IO) หมายถึง “การสนธิ การปฏิบัติต่าง ๆ ที่มุ่งสร้างผลกระทบหรือมีอิทธิพลต่อข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ ระบบข้อมูลข่าวสารสารสนเทศ กระบวนการคิดหรือกระบวนการตกลงใจของฝ่ายตรงข้าม หรือกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ (ทั้งที่กระทำโดยมนุษย์และระบบอัตโนมัติ) ขณะเดียวกันก็เป็นการปฏิบัติการเพื่อไม่ให้ฝ่ายตรงข้ามกระทำต่อฝ่ายเราในลักษณะเดียวกัน”

หลักการสำคัญของการปฏิบัติ

สุรชาติ บำรุงสุข (2553, น. 6-11) การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร เป็นกระบวนการที่มีจุดประสงค์เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารมีผลต่อฝ่ายตรงข้าม และในขณะเดียวกันก็ป้องกันระบบข้อมูลข่าวสารของฝ่ายตนเองไปด้วย โดยที่กระบวนการนั้นจะต้องแทรกอยู่ในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติการและทุกระดับของสงครามเพื่อที่จะให้ฝ่ายของตนเองอยู่ในสถานะที่ได้เปรียบหรือเหนือกว่าฝ่ายตรงข้าม โดยมุ่งไปที่ระบบการประมวลผลของฐานข้อมูล ทั้งที่กระทำโดยมนุษย์และระบบอัตโนมัติ เช่น Computer Software ตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบายไปจนถึงหน่วยปฏิบัติในสนามรบ รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานเชิง พาณิชยกรรมที่สามารถนำมาสนับสนุนภารกิจต่าง ๆ ในด้านการทหารได้ ซึ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารนั้น สิ่งที่เป็นในลำดับต้น ๆ คือ ความจำเป็นที่จะต้องนำศักยภาพ และกิจกรรมของทุก ๆ หน่วยที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะการสนับสนุนด้านการวางเครือข่ายการสื่อสารต่าง ๆ และการข่าวกรอง ข่าวสาร ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญต่อการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ทั้งการปฏิบัติการทางอากาศ ทางบก ทางทะเล และหน่วยปฏิบัติการที่ตั้งขึ้นมาโดยเฉพาะ เพื่อที่จะให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ระดับชาติและทางการทหาร

จากหลักการข้างต้น ชี้ให้เห็นได้ว่าแนวทางของการปฏิบัติการข่าวสาร จำเป็นต้องมีการบูรณาการในศักยภาพหลักของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างความได้เปรียบฝ่ายตรงข้าม ขณะเดียวกัน ก็จะต้องระวังป้องกันและรักษา ความปลอดภัยจากการกระทำโดยฝ่ายตรงข้าม

2.1.2 ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรุกและปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรับ

ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรุก (Offensive Information Operations) คือ การใช้ศักยภาพ และและกิจกรรมของทุก ๆ หน่วยที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน การสนับสนุนด้านข่าวสารต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้เกิดผลเสียหายต่อผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจต่าง ๆ ของฝ่ายตรงข้าม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลข่าวสารหรือเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ของฝั่งตน เช่น การให้ข้อมูลหรือข่าวลวง เป็นต้น

เป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก คือ

- 1) ลดศักยภาพหรือขีดความสามารถการปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม
- 2) หุคยั้งการปฏิบัติการรวมถึงแผนการปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม
- 3) หุคยั้งความสามารถในการออกคำสั่งด้านยุทธการต่าง ๆ ของฝ่ายตรงข้าม

- 4) ลดศักยภาพในการตัดสินใจต่าง ๆ ของฝ่ายตรงข้าม
- 5) ชะลอการปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม
- 6) แทรกแซงเพื่อมีอำนาจเหนือกว่าในการประมาณสถานการณ์ของฝ่ายตรงข้าม

ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรับ (Defensive Information Operations) คือ การใช้ศักยภาพและและกิจกรรมของทุก ๆ หน่วยที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน เพื่อปกป้องระบบของข้อมูลข่าวสารของฝ่ายตนให้รอดจากการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรุกจากฝั่งตรงข้าม

การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรับจะมีกระบวนการในการปฏิบัติการที่มีความเกี่ยวข้องกันอีก 4 ประการ คือ

- 1) การป้องกันข้อมูลข่าวสารของฝ่ายตนเอง
- 2) การตรวจสอบว่าฝ่ายตรงข้ามมีแผนการหรือเป้าหมายอะไรหรือไม่ที่จะปฏิบัติการโจมตีฝ่ายตนเอง
- 3) การป้องกันรักษาความสามารถหรือขีดความสามารถของฝ่ายตนเองให้ยังคงมีการดำเนินการในการปฏิบัติการต่าง ๆ ต่อได้แม้จะถูกฝ่ายตรงข้ามโจมตีก็ตาม
- 4) รักษาและป้องกันขีดความสามารถของฝ่ายตนเองแม้จะอยู่ในช่วงเวลาที่ถูกฝ่ายตรงข้ามโจมตีก็ตาม

การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรุก และการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรับ จะต้องใช้ศักยภาพและและกิจกรรมของทุก ๆ หน่วยที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน หรือการประสานในการปฏิบัติอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะต้องมีการวางแผน การทดสอบการปฏิบัติ และการเสริมสร้างศักยภาพต่าง ๆ หรือการดำเนินการที่มีความเกี่ยวข้องกัน ดังนั้น เป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรับ คือ

- 1) สร้างการป้องกันต่าง ๆ เพื่อลดประสิทธิภาพ Operations จากการโจมตีจากฝ่ายตรงข้าม
- 2) การป้องกันระบบต่าง ๆ ของฝ่ายตนเองเพื่อไม่ให้ฝ่ายตนเองเกิดการแทรกแซงกันเอง

ดังนั้นองค์ประกอบของปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรุก และ เชิงรับ มีองค์ประกอบดังที่แสดงในรูปที่ 2.1

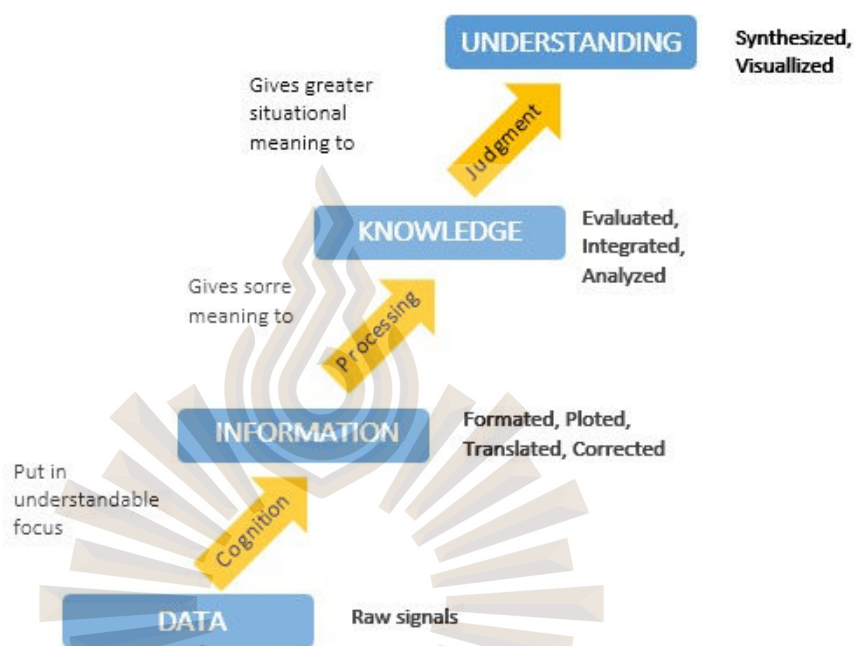
ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรุก ประกอบด้วย	ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรับ ประกอบด้วย
1. การทำสงครามอิเล็กทรอนิกส์ 2. การโจมตีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ 3. การโจมตี/ทำลายทางกายภาพ (อาคาร/สถานที่) 4. การทำสงครามจิตวิทยา 5. การลวงทางทหาร 6. การทำสงครามข่าวสาร 7. การรักษาความปลอดภัยการ ปฏิบัติการ	1. การรักษาความปลอดภัยทางกายภาพ 2. การรักษาความปลอดภัยการปฏิบัติการ 3. การต่อต้านทางจิตวิทยา 4. การต่อต้านการลวงทางทหาร 5. การสร้างความถูกต้องด้านข่าวสาร 6. การปกป้องคุ้มครองทางอิเล็กทรอนิกส์ 7. การต่อต้านข่าวกรอง 8. การป้องกันเครือข่ายคอมพิวเตอร์

รูปที่ 2.1 องค์ประกอบของปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารเชิงรุก และ เชิงรับ
ที่มา: สุรชาติ บำรุงสุข, 2553

2.1.3 เป้าหมายและการสนับสนุนด้านข่าวกรอง

วัชรินทร์ แก่นทอง (2560) เป้าหมายของการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations) คือ การบูรณาการข้อมูลข่าวสารในทุกๆด้าน เพื่อที่จะสนับสนุน ปกป้องและเพิ่มอำนาจกำลังของฝั่งตนเอง ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อที่จะมีอำนาจในการควบคุมสถานการณ์ในเวลาและสถานที่ที่ต้องการ และด้วยอาวุธ รวมทั้งทรัพยากรที่เหมาะสม ด้วยการปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องในการรวบรวม นำเข้ากระบวนการแยกแยะ, วิเคราะห์ และนำไปสู่ภาคการปฏิบัติข้อมูล ข่าวสาร เพื่อนำไปสู่การได้เปรียบในการปฏิบัติการผู้ที่มีหน้าที่หรืออำนาจในการใช้งานการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารต้องตระหนักไว้เสมอว่า การตัดสินใจบนพื้นฐานของความเชื่อที่มีความเสี่ยงสูงมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ การตัดสินใจบนพื้นฐานของความรู้โดยปกติแล้วข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และความรู้ มีความสัมพันธ์กับข้อมูล คือ เนื้อหาด้านเลขาคณิตและ Fact ที่ได้เก็บไว้โดยมิได้นึกถึงแก่นแท้ของข้อมูลเหล่านั้น หลังจากเข้าไปสู่ขั้นตอนกระบวนการ (Processing) ในการแยกแยะตีความหมาย ประมวลผลและแยกส่วนที่ผิดพลาดออกและวิเคราะห์แล้ว ข้อมูลดังกล่าวก็จะถูก

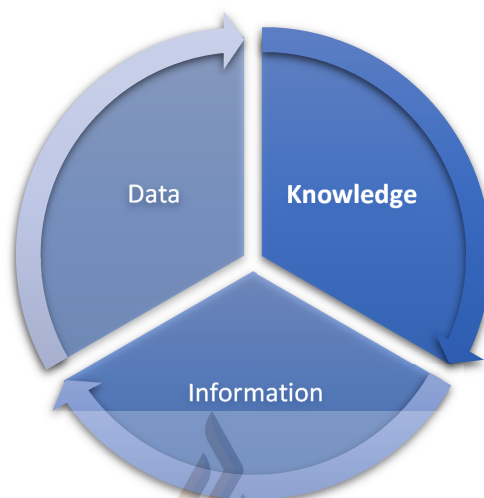
ยกระดับเป็นข้อมูลข่าวสาร (Information) และเมื่อข้อมูลข่าวสารผ่านการหาความสัมพันธ์เชิงลึกของ ข่าวสารบวกกับ ความคิด ประสบการณ์ และความรู้ความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคลแล้ว ก็จะ กลายเป็นความรู้และความเข้าใจ ดังที่แสดงในรูปที่ 2.2

รูปที่ 2.2 Information Hierarchy

ที่มา: Lamke, 2012

กระบวนการการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหาข้อมูลส่งผลให้เราสามารถแปลงจาก เนื้อหาหรือข้อมูลที่ยังไม่มีความสำคัญมาก จนทำให้เป็นข่าวสารและสารสนเทศ (Information) ซึ่ง เริ่มทำให้บังชี้ถึงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ในข้อมูลข่าวสารนั้นและถ้ามีการเก็บรวบรวมข้อมูลนำมา วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเป็นเวลานานก็อาจที่จะให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้ง จนส่งผล ให้เราสามารถที่จะคาดคะเนอนาคตได้เที่ยงตรงมากขึ้น ซึ่งจะทำให้เกิดการสร้างการเรียนรู้ให้กับ การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารได้ในระดับเป็นองค์ความรู้ ซึ่งการดำเนินการขั้นตอนนี้จะเป็นวงจรไม่มีวันจบสิ้นดังที่แสดงในรูปที่ 2.3

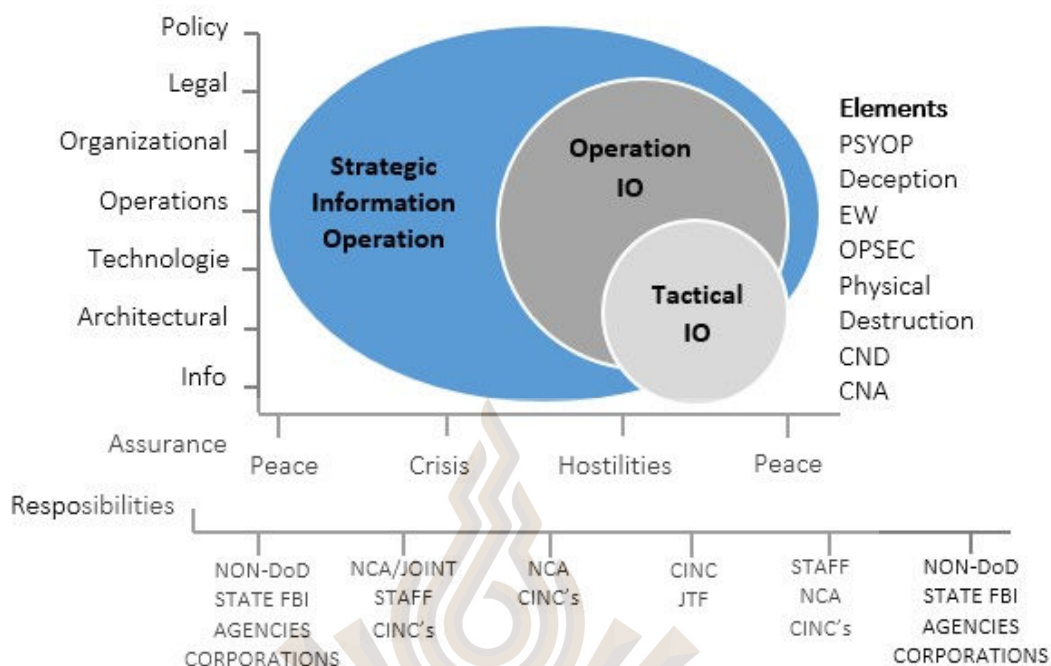

รูปที่ 2.3 วงจรข้อมูล (Data) ข่าวสาร (Information) และความรู้(Knowledge)

ที่มา: เศรษฐพงษ์ มะลิสุวรรณ, 2554

จาก Joint Publication 3-13 ได้กล่าวว่า การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations) นั้นครอบคลุมทั้งในการปฏิบัติการไม่ว่าจะใน ขามวิกฤต ขามสงบ หรือในช่วงสงคราม ซึ่งยังเกี่ยวข้องกับ Operations ในแต่ละระดับ โดยเริ่มตั้งแต่การดำเนินการข้อมูลข่าวสารในช่วงกลยุทธ์ (Strategic Information Operations) การดำเนินการข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติการ (Operational Information Operations) และยุทธวิธีปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Tactical Information Operations) ซึ่งมีองค์ประกอบหลักดังต่อไปนี้

- 1) การปฏิบัติการเชิงจิตวิทยา
- 2) การลวง
- 3) สงครามอิเล็กทรอนิกส์
- 4) การรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการ
- 5) การทำลายทางกายภาพ
- 6) การปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์

รูปที่ 2.4 ระบบการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations)

ที่มา: เศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ, 2554

ในมุมมองของการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร ก็มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมทาง ด้าน ยุทธศาสตร์ และการเติบโตของอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ใช้หรือสิ่งที่จะช่วยทำให้เกิดความสะดวกที่ นำมาใช้ในยุคโลกาภิวัตน์ เช่น การสร้างแฮกแท็ก การใช้สัญญาณจากดาวเทียม การใช้เครือข่าย ข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ การใช้ Computer Virus หรือสื่อชนิดต่าง ๆ ทั้งทางวิทยุ โฆษณาชวนเชื่อ Smartphone ฯลฯ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าสภาพแวดล้อมของสงคราม และเครื่องมือที่ใช้ใน การอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารจะมีการเปลี่ยนแปลงไป

สุรชาติ บำรุงสุข (2553, น. 6) การสนับสนุนด้านข่าวกรองจะมีบทบาทสำคัญต่อการวาง แผนการสั่งการ และการประสานงานการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร โดยหน่วยข่าวกรองที่ ร่วมปฏิบัติการจะต้องมีการประสานงานกันอย่างเป็นระบบ เพื่อที่จะสนับสนุนในการวางแผนให้ เกิดความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ ประการสำคัญงานข่าวสารต้องมีความถูกต้อง แม่นยำและ ทันท่วงเวลา สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ มีความสมบูรณ์ครบถ้วน และตรงกับความต้องการของ ผู้ใช้ข่าวจากหลักการสำคัญดังกล่าวแล้วข้างต้น ซึ่งให้เห็นได้ว่าแนวทางของการปฏิบัติการข้อมูล ข่าวสาร จำเป็นที่จะต้องมีการนำศักยภาพ และกิจกรรมของทุก ๆ หน่วยที่เกี่ยวข้องเข้าด้วยกัน

ประกอบไปด้วยสงครามอิเล็กทรอนิกส์ การปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การปฏิบัติการจิตวิทยา การลวงทางทหาร และการรักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติการร่วมกับการสนับสนุนพิเศษและการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความได้เปรียบฝ่ายตรงข้าม การทำให้ฝ่ายตรงข้ามเกิดความแตกแยกทำให้เกิดความเสียหายต่อระบบการสั่งการและการตัดสินใจทั้งที่เป็นระบบสั่งการจากมนุษย์หรือจากเครื่องจักร

Leonard (1998) ได้กล่าวไว้ในหนังสือเรื่อง “The Principles of War for the Information Age” เกี่ยวกับเหตุผลที่ต้องดำเนินการด้านข้อมูลข่าวสารว่า “มันเกี่ยวกับการทำให้กองกำลังของฝั่งตนเองสามารถที่จะเคลื่อนที่รวดเร็วและสะดวกได้ดียิ่งขึ้น และปกป้องตัวเองในเชิงเศรษฐกิจมากขึ้น มันเกี่ยวกับการทำให้ศัตรูเคลื่อนตัวได้ช้าลง และขัดขวางการปฏิบัติการของฝั่งตรงข้ามเพื่อให้อีกฝ่ายขวัญเสีย

Allen (2007) ระบุในหนังสือของเขาเรื่อง “การวางแผนปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร” ว่าวัตถุประสงค์สูงสุดสำหรับการปฏิบัติการข้อมูลคือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บัญชาการศัตรูจากการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร

The Joint Doctrine and Concepts Centre (2002) “การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารถูกตีความว่าเป็นการต่อสู้กับจิตใจของผู้มีอำนาจที่จะตัดสินใจ โดยพยายามที่จะมีอิทธิพลต่อเจตจำนงของฝ่ายตรงข้ามและส่งผลเสียต่อความสามารถในการตัดสินใจในขณะเดียวกันก็ปกป้องผู้บังคับบัญชาของตนเองจากการถูกชักจูงในทางลบ”

2.1.4 ปัญหาของการปฏิบัติการข่าวสาร

ปัญหาพื้นฐานที่พบในการปฏิบัติการข่าวสารในทุกประเทศ องค์การที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของรัฐส่วนใหญ่จะมีการเชื่อมโยงกันแบบหลวม ๆ ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ผลก็คือทำให้การจัดงบประมาณ เพื่อดำเนินการด้านการปฏิบัติการข่าวสารไม่สามารถสนับสนุนยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติการข่าวสารได้อย่างชัดเจน ทำให้ผู้บังคับบัญชาาระดับสูงไม่สามารถมองเห็นและบอกได้ว่าองค์กรใดอะไรจากการจัดงบประมาณด้านการปฏิบัติการข่าวสารบ้าง และหน่วยงานที่ทำงานด้านการปฏิบัติการข่าวสารก็ไม่สามารถ สื่อสารกับผู้บังคับบัญชาาระดับสูงได้ว่า การปฏิบัติการข่าวสารมีความสำคัญอย่างไร และมีไว้เพื่ออะไร ซึ่งปัญหาการขาดช่วงในการเชื่อมโยง

(Disconnects) ดังกล่าว จำเป็นต้องถูกแก้ไขเพื่อทำให้นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการปฏิบัติการข่าวสารสามารถนำมาสู่ภาคการปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

Bloom (1971) ได้ให้ความหมาย หรือคำจำกัดความของความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับการระลึกถึงเฉพาะเรื่องนั้น ๆ ระลึกถึงวิธีการและกระบวนการหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเน้นไปที่ความจำ และ แบ่งระดับความรู้ เป็น 6 ระดับ เรียงจากระดับต่ำลงไปสู่ระดับสูงดังต่อไปนี้

1) ระดับความรู้ เป็นระดับ capability ทางสมองที่กักเก็บรักษาหรือทรงไว้ ซึ่งเรื่องราวที่จดจำนั้นจะมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นว่าจะสามารถเลือกไว้ว่าจะจำไว้มากน้อยเพียงใด

2) ระดับความเข้าใจ เป็นระดับ Capability ในการสื่อสารความหมายทั้งให้ผู้อื่นได้รับรู้เจตนารมณ์ของตนเองและตนเองนั้นก็รู้ในความหมายและความปรารถนาของผู้อื่น

3) ระดับการนำไปใช้ เป็นระดับ Capability ในการนำความรู้ต่าง ๆ และความเข้าใจ โดยนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่อย่างได้เกิดประสิทธิผลและความสามารถที่จะนำไปใช้ไม่ได้ นั่น หมายถึง การได้รับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการที่ที่ได้รับโดยนำเลียนแบบ แต่ความสามารถในการที่จะนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ใหม่ ๆ หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้น เป็นความสามารถในการนำสิ่งที่ได้จากในการเรียน ไปแก้ไขสถานการณ์ให้ดีขึ้นหรือสำเร็จลุล่วง

4) ระดับการวิเคราะห์ คือระดับ Capability ในการพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ออกเป็นหมวดหมู่หรือส่วนย่อย ๆ

5) ระดับการสังเคราะห์ คือระดับ Capability ในการประกอบส่วนต่าง ๆ มาต่อกันได้เป็นเรื่องราว เป็นระดับความสามารถในการพิจารณาเรื่องราวต่าง ๆ ในหลากหลายลักษณะ และนำมาจัดระบบต่าง ๆ ใหม่ ซึ่งมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่าเดิม

6) ระดับการประเมินผล เป็นระดับ Capability ในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ โดยอาศัยมาตรฐานหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่วางไว้

Good, Merkel, and Kappa (1973) ได้ให้ความหมายไว้ในพจนานุกรมทางการศึกษาไว้ว่า ความรู้หมายถึง ความจริง (Truth) ข้อเท็จจริง (Facts) ของข้อมูลที่ได้รับ กฎเกณฑ์ และการรวบรวมจากประสบการณ์ที่ได้พบเจอหรือได้รับมา

The Lixicon Webster Dictionary Encycloped Edition (1997) ได้ให้ความหมายหรือคำจัดการของคำว่า “ความรู้” ไว้ว่าเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริง กฏระเบียบที่เกิดขึ้นจากที่ได้ศึกษาค้นหา ค้นคว้าหรือจะเป็น ที่อยู่ สถานที่ สิ่งของ หรือจะเกี่ยวกับบุคคลจากการสังเกตจากประสบการณ์หรือรายงานต่าง ๆ ซึ่งการรับรู้ข้อเท็จจริงนั้นต้องชัดเจนและอาศัยเวลา นอกจากนั้นความรู้ คือ พฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงจำได้ ไม่ว่าจะจากการนึกได้หรือจากการมองเห็น หรือได้ยินก็สามารถจำได้ ซึ่งความรู้นั้นก็เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง วิธีการแก้ไขปัญหา ทฤษฎีโครงสร้างต่าง ๆ หรือเกี่ยวกับมาตรฐาน เป็นต้น

ศิพล รื่นใจชน (2549, น. 18) ได้กล่าวไว้ว่า ความรู้ความเข้าใจในเชิงจิตวิทยา คือ กระบวนการการเกิดความรู้ซึ่งนำไปสู่กระบวนการความเข้าใจและนำไปใช้โดยผ่านการสังเคราะห์และวิเคราะห์ซึ่งเป็นไปตามลำดับขั้นตอน โดยจะชี้ให้เห็นว่ากระบวนการความรู้นั้นเป็นขั้นตอนแรกในการที่สมองนั้นได้รับเอาข้อมูลนำไปมาเก็บไว้ในระบบความทรงจำ หลังจากนั้นขั้นตอนที่ 2 จะเป็นการนำเรื่องเกี่ยวกับความเข้าใจในความหมายของข้อมูลนั้นจากความรู้เหล่านั้น จนไปถึงขั้นตอนการถ่ายทอดหรือสื่อสารความหมายออกมาให้ผู้อื่นได้รับรู้ได้ หลังจากนั้นก็ไปสู่ขั้นตอนการนำความรู้ไปใช้จากความเข้าใจด้วยการสังเคราะห์ วิเคราะห์ และนำไปประเมินผล และดูเหมือนว่าจะไม่สามารถที่จะแบ่งแยกอธิบายในเรื่องความรู้กับความเข้าใจออกจากกันได้ ซึ่งการที่จะรู้อะไรเพียงสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นยังไม่ถือว่านับเป็นความรู้ได้ นอกจากว่าจะมีความเข้าใจและกระจำในความรู้เหล่านั้นก่อน

กิริติ บุญเจือ (2525) ได้กล่าวถึง ความแตกต่างระหว่างความรู้และความเข้าใจ โดยได้ยกเอาคำว่า “ปรีชาญาณ” กับ “ญาณ” เป็นคำในภาษาบาลีสันสกฤต คือ ความรู้ และความรู้อย่างถ่องแท้ที่สามารถเข้าใจในแต่ละอย่างหรือแต่ละส่วนว่าเป็น “ญาณ” ในส่วนของความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเรื่องราว นั้น ๆ ถือว่าเป็น “ปรีชาญาณ”

กล่าวโดยสรุป ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การเข้าใจถึงเรื่องราว ข้อเท็จจริง รายละเอียดต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์หรือพบเจอ และความสามารถในการนำความรู้ที่เก็บรวบรวมมาใช้ คัดแปลงอธิบาย เปรียบเทียบในเรื่องนั้น ๆ ได้อย่างมีเหตุผล ความรู้ความเข้าใจเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้อง โดยตรงรวมถึงการนำความรู้ความเข้าใจไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ตามขั้นตอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้กับทัศนคติ

2.3.1 ความหมายของทัศนคติ

ทัศนคติ (Attitude) เป็นความรู้สึก และความคิดโดยรวมของบุคคล ซึ่งอาจเป็น ทางบวก หรือทางลบ เช่น ความชอบ ความมีอคติ ข้อคิดเห็น ความกลัว ความเชื่อมั่นที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยทัศนคติจะแสดงออกมาทางความคิดเห็น (Opinion) ดังนั้นจึงถือได้ว่าความคิดเห็น ของบุคคล เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงทัศนคติของบุคคลนั่นเอง (Thurstone & Chave, 1966)

ทัศนคติ คือ ความรู้สึก และความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ สถาบัน และข้อเสนอใด ๆ ในทางที่จะยอมรับ หรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้านพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด (Munn, 1971)

ชงชัย สันติวงษ์ (2537, น. 166 – 167) ได้ให้ความหมายของทัศนคติว่า หมายถึง สิ่งซึ่ง เรา ทำการอธิบายด้วยวิธีการอ้างอิงถึงสิ่งที่อยู่ในความนึกคิดของผู้บริโภคที่เป็นเหตุทำให้มีผลกระทบ ต่อแบบของพฤติกรรมที่แสดงออก

ทัศนคติของผู้บริโภค (Consumer Attitudes) เป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อนักการตลาด เพราะ ทัศนคติจะมีผลโดยตรงต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า และในทางกลับกัน ประสิทธิภาพจากการใช้ สินค้าดังกล่าวก็จะมีผลต่อทัศนคติของผู้บริโภคเช่นกัน ทัศนคติเป็นความเชื่อ ความรู้สึกของบุคคลที่มี ต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำ สภาพการณ์ และอื่น ๆ รวมทั้งท่าทีที่แสดงออกที่บ่งถึงสภาพจิตใจที่มี ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือหลายสิ่งที่มีผลให้เกิดการกระทบหรือแสดงออกเกิดเป็นพฤติกรรมทัศนคติ เป็นตัวการสำคัญอันหนึ่งที่เป็นเครื่องกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่จะแสดงออกมาใน ลักษณะของความรู้สึก (ถวิล ธาราโกชน, 2532)

2.3.2 องค์ประกอบของทัศนคติ

บุคคลที่จะมีทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นจะต้องเกิดขึ้นตามองค์ประกอบ 3 ประการ คือ (ดวงเดือน พันธมนาวิน, 2530)

1) องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้ (Cognitive Component) การที่บุคคลจะมีทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น บุคคลจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับสิ่ง ๆ นั้นเสียก่อน การเกิดทัศนคติของแต่ละบุคคลจะไม่เหมือนกัน

2) องค์ประกอบเกี่ยวกับความรู้สึก (Affective Component) เมื่อบุคคลมีความรู้ในสิ่งนั้น ถ้าบุคคลนั้นรู้ว่ามิประโยชน์ก็จะมีทัศนคติต่อสิ่งนั้น ถ้าไม่มีประโยชน์ก็จะมีทัศนคติเกี่ยวกับสิ่งนั้น

3) องค์ประกอบทางการกระทำ (Behavioral Component) เมื่อบุคคลรู้ในสิ่งนั้นมาแล้วและรู้ชอบ ไม่ชอบตามมา บุคคลก็จะกระทำสิ่งนั้นลงไป

ดังนั้นส่วนประกอบทางด้านความคิดหรือความรู้ความเข้าใจ จึงนับได้ว่าเป็นส่วนประกอบ ชั้นพื้นฐานของทัศนคติและส่วนประกอบนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับความรู้สึกของบุคคลอาจออกมาใน รูปแบบแตกต่างกันทั้งในทางบวกและทางลบ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเรียนรู้

2.3.3 ประเภทของทัศนคติ

การแสดงออกทางทัศนคติสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท (ดารณี พานทอง, 2542) คือ

1) ทัศนคติในทางบวก (Positive Attitude) คือ ความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อมในทางที่ดีหรือ ยอมรับ ความพอใจ เช่น นักศึกษาที่มีทัศนคติที่ดีต่อการโฆษณา เพราะวิชาการโฆษณาคือเป็นการให้บุคคลได้มีอิสระทางความคิด

2) ทัศนคติในทางลบ (Negative Attitude) คือ การแสดงออก หรือความรู้สึกต่อสิ่งแวดล้อม ในทางที่ไม่พอใจ ไม่ดีไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย เช่น นิดไม่ชอบคนเลี้ยงสัตว์เพราะเห็นว่าทารุณสัตว์

3) การไม่แสดงออกทางทัศนคติ หรือมีทัศนคติเฉย ๆ (Neutral Attitude) คือ มีทัศนคติ เป็นกลางอาจจะเพราะว่าไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ หรือในเรื่องนั้น ๆ เราไม่มีแนวโน้ม ทัศนคติอยู่เดิมหรือ ไม่มีแนวโน้มทางความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน เช่น เรามีทัศนคติที่เป็นกลางต่อผู้ไม่โครเวฟ เพราะเราไม่มีความรู้เกี่ยวกับโทษหรือคุณของผู้ไม่โครเวฟมาก่อน

จะเห็นได้ว่าการแสดงออกของทัศนคตินั้น เกิดจากการก่อตัวของทัศนคติที่สะสมไว้เป็นความคิดและความรู้สึก จนสามารถแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมา ตามทัศนคติต่อสิ่งนั้น บุคคล

อาจจะมีเพียงประการเดียวหรือหลายประการก็ได้ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในความรู้สึก นึกคิด ความเชื่อ หรือค่านิยมอื่น ๆ ที่มีต่อบุคคลสิ่งของการกระทำหรือสถานการณ์

2.3.4 การเปลี่ยนทัศนคติ

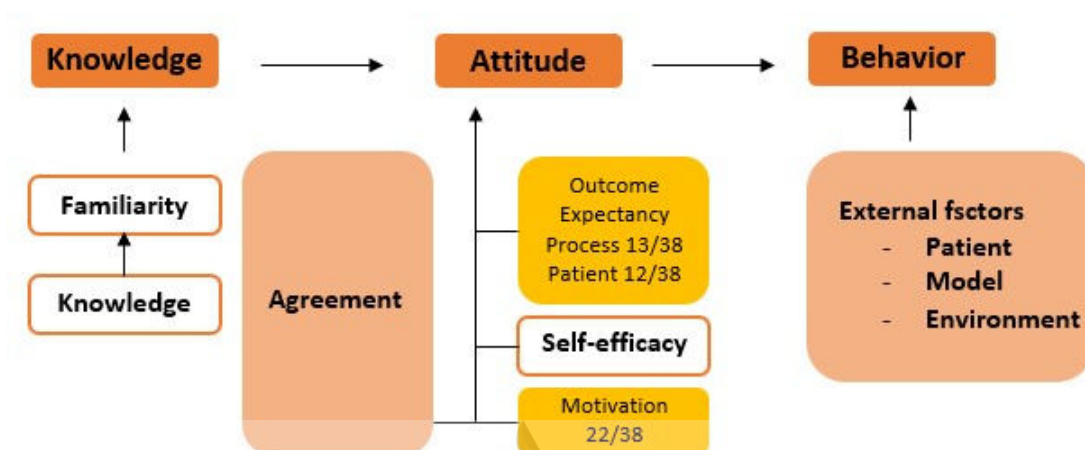
ทัศนคติของบุคคลเมื่อเกิดขึ้นแล้ว แม้จะคงทนแต่ก็สามารถเปลี่ยนได้ โดยตัวบุคคล สถานการณ์ข่าวสารการชวนเชื่อและสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดการยอมรับในสิ่งใหม่แต่จะต้องมีความสัมพันธ์กับค่านิยมของบุคคลนั้น นอกจากนี้อาจเกิดจากการยอมรับโดยการบังคับ เช่น กฎหมาย ข้อบังคับมี 2 ชนิด คือ

1) การเปลี่ยนแปลงไปในทางเดียวกัน หมายถึง ทัศนคติของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางบวกด้วยและทัศนคติที่เป็นไปในทางลบก็จะเพิ่มมากขึ้นในทางลบด้วย

2) การเปลี่ยนแปลงไปคนละทาง หมายถึง การเปลี่ยนทัศนคติเดิมของบุคคลที่เป็นไปในทางบวกก็จะลดลงไปในทางลบและถ้าเป็นไปในทางลบก็จะกลับเป็นไปในทางบวก

เมื่อพิจารณาแหล่งที่มาของทัศนคติแล้วจะเห็นว่าองค์ประกอบสำคัญที่เชื่อมโยงให้บุคคลเกิดทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ก็คือการสื่อสารทั้งนี้เพราะไม่ว่าทัศนคติจะเกิดจากประสบการณ์เฉพาะอย่างการสื่อสารกับผู้อื่นสิ่งที่เป็นแบบอย่างหรือความเกี่ยวข้องกับสถาบันก็มักจะมีการสื่อสารแทรกอยู่เสมอ กล่าวได้ว่า การสื่อสารเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างมาก ที่มีผลทำให้บุคคลเกิดทัศนคติต่อสิ่งต่าง ๆ

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับพฤติกรรม (Attitude and Behavior) มีผลซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ทัศนคติมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลในขณะเดียวกันการแสดงพฤติกรรมของบุคคลก็มีผลต่อทัศนคติของบุคคลด้วย อย่างไรก็ตามทัศนคติเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมทั้งนี้เพราะ Triandis (1971) กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลเป็นผลมาจากทัศนคติบรรทัดฐานของสังคมนิสัยและผลที่คาด

รูปที่ 2.5 แนวคิดของความรู้กับทัศนคติ

ที่มา: กรวินท์ กรประเสริฐวิทย์, 2557

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับความรู้ จะพบว่าความรู้จะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิดเห็น แล้วนำไปสู่พฤติกรรมในที่สุด โดยความรู้ (Knowledge) เป็นการรับรู้เบื้องต้นซึ่งบุคคลส่วนมาก จะได้รับผ่านประสบการณ์ ผสมผสานระหว่าง ความจำ (ข้อมูล) กับ สภาพจิตวิทยา ด้วยเหตุนี้ ความรู้จึงเป็นความจำที่เลือกสรร ซึ่งสอดคล้องกับสภาพจิตใจ อย่างไรก็ตาม ความรู้ก็ส่งผลต่อพฤติกรรมที่แสดงออกของมนุษย์ได้

2.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับผลกระทบ

มีนักวิชาการหลาย ๆ ท่านได้นิยามศัพท์คำว่า “ผลกระทบ” ที่แตกต่างกันออกไปดังต่อไปนี้

นิสาชล ทองแถม (2528) กล่าวว่า ผลกระทบ หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ ทั้งที่มนุษย์สร้างขึ้นหรือเกิดขึ้นเอง โดยธรรมชาติ ทั้งกายภาพ (Physical) และนามธรรม (Abstracts) เมื่อเกิดขึ้นแล้วจะทำให้คุณภาพชีวิตทั้งหลายที่อาศัยอยู่ในระยะนั้น เปลี่ยนแปลงไปไม่มากนักน้อย

Dye (1982) กล่าวว่า ผลกระทบหมายถึง ผลของนโยบายและการแสวงหาสืบสาวหาความจริงถึงสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ โดยใช้หลักการตามหลักทางวิทยาศาสตร์ จนได้สรุปผลแนวทางและวิธีการแก้ปัญหา

วีรยุทธ วิเชียร โชติ (2516, น. 38) กล่าวว่า ผลกระทบ หมายถึง การแยกแยะปัญหาของสังคมเพื่อให้ทราบถึงองค์ประกอบอันเป็นธรรมชาติและที่เป็นปัญหา รวมถึงการสืบหาสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น ตลอดจนการเสนอวิธีแก้ไขปัญหา

Bryant and White (1982, pp. 137-140) ได้กล่าวว่า ผลกระทบ หมายถึง ผลที่ตามมาจากผลผลิต เช่น ถ้ามีการรักษาพยาบาลเพิ่มขึ้น เป็นผลผลิตของโครงการ ซึ่งผลกระทบจากการรักษาพยาบาลมากขึ้นคือการลดปริมาณการตายของเด็กแรกเกิด

Dye (1982, p. 534) ได้กล่าวอีกว่า ผลกระทบ หมายถึง ผลทั้งหมดของนโยบายที่มีขึ้นในสภาพแห่งความเป็นโลก ซึ่งได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคต, ผลกระทบที่มีต่อสถานการณ์และกลุ่มเป้าหมาย, ค่าใช้จ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อมทั้งที่ใช้สำหรับทรัพยากรต่าง ๆ ในโครงการและค่าเสียโอกาส นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายผลกระทบว่า ผลกระทบจากกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง หมายถึง ผลรวมทั้งหมดจากการดำเนินการนั้นด้วย

Murphy (1981 อ้างถึงใน วุฒิชัย มุระดา, 2556) ผลกระทบ คือ ปราบฏุกการณ์ที่เกิดขึ้นได้ตลอดจากเหตุผลในหลายๆ ประการ โดยที่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ที่เป็นเหตุและ เป็นผลตั้งแต่ระดับเบื้องต้นไปสู่ระดับที่สูงขึ้นไปเรื่อย ๆ

Dye (1982) ได้กล่าวถึงทฤษฎีผลกระทบโดยสรุปผลกระทบ ซึ่งแบ่งผลกระทบออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1) การแบ่งผลตามแง่มุมเนื้อหา อาจแบ่งออกได้เป็นผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ด้านการเมือง ด้านการบริหาร ด้านสิ่งแวดล้อม และกายภาค เช่น ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการนโยบายสร้างเขื่อนทำให้คนเป็นโรคพยาธิโดยที่ไม่เคยเป็นมาก่อน หรือผลกระทบจากการดำเนินนโยบายโครงการ คจก. ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างชาวบ้านและทหารมากขึ้น หรือผลกระทบจากโครงการก่อสร้างท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกตัดผ่านพื้นที่เกษตรกรรมทำให้เกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงการย้ายที่อยู่ เปลี่ยนแปลงวิธีการเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรซึ่งไม่เคยเป็นมาก่อน

2) การแบ่งผลกระทบตามแง่มุมของความเป็นจริง จะสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆดังต่อไปนี้

2.1) ผลกระทบในเชิงภาวะวิสัย ซึ่งได้แก่ ผลกระทบ ที่ไม่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ เช่น การดำเนินการเกี่ยวกับนโยบายในการคุมกำเนิด จะส่งผลทำให้สัดส่วนของผู้สูงอายุนั้นสูงขึ้น ไม่ว่าจะไม่มีใครรับรู้หรือไม่

2.2) ผลกระทบเชิงอัตวิสัย ซึ่งได้แก่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นในความรู้สึกนึกคิดของคน

3) การแบ่งตามทิศทางตามแ่งมุมของผลกระทบซึ่งแบ่งออกได้เป็น ผลกระทบโดยตรง (Direction Impact) และผลกระทบทางอ้อม (Indirect Impact)

4) การแบ่งตามคุณค่าในแต่ละแ่งมุมของผลกระทบ จะแบ่งได้เป็น 2 แ่งมุม คือ ผลกระทบในเชิงบวก (Positive Impact) และ ผลกระทบเชิงลบ (Negative Impact) ได้แก่ผลกระทบที่ไม่เป็นที่พึงปรารถนา สามารถแบ่งประเภทของผลกระทบได้ดังต่อไปนี้

4.1) ประเภทการแบ่งผลกระทบตามเนื้อหา เช่น ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ผลกระทบทางด้านสังคม และผลกระทบทางด้านสังคม เป็นต้น

4.2) ประเภทการแบ่งผลกระทบตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้น แบ่งออกได้เป็นอีก 2 ประเภทย่อยใหญ่ ๆ คือ

4.2.1) ผลกระทบเชิงภาวะวิสัย (Objective Impact) ซึ่งได้แก่ผลกระทบที่เกี่ยวข้อง โดยที่ไม่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ เช่น การใช้นโยบายคุมกำเนิดจะทำให้อัตราส่วนของผู้สูงอายุมีแนวโน้มไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นไม่ว่าใครจะรับรู้หรือไม่ก็ตาม

4.2.2) ผลกระทบเชิงอัตวิสัย (Subjective Impact) ซึ่งได้แก่ผลกระทบที่เกี่ยวข้อง โดยที่ขึ้นอยู่กับความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ เช่น การใช้นโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยวซึ่งจะก่อให้เกิดการเพิ่มราคาสินค้าเกินความเป็นจริงจากพ่อค้าแม่ค้า ตัวอย่างเช่น ในพื้นที่ทั่วไปในประเทศไทยชายข้าวจานละ 40-50 บาท แต่ในพื้นที่ท่องเที่ยวกลับขายข้าวจานละ 80-100 บาท ซึ่งทำให้คนไทยที่อยากจะไปท่องเที่ยวรู้สึกโดนเอาเปรียบและเสียความรู้สึกต่อการซื้อข้าวในพื้นที่

4.3) ประเภทการแบ่งตามทิศทางที่กระทบซึ่งแบ่งออกได้ 2 ทิศทางได้แก่

4.3.1) ผลกระทบทางตรง

4.3.2) ผลกระทบทางอ้อม

4.4) ประเภทการแบ่งตามคุณค่าของผลกระทบซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 คุณค่า ได้แก่

4.4.1) ผลกระทบเชิงบวก

4.4.2) ผลกระทบเชิงลบ

4.5) ประเภทการแบ่งผลกระทบตามเวลา แบ่งออกได้เป็น 2 ช่วงเวลา
ได้แก่

4.5.1) ผลกระทบระยะสั้น

4.5.2) ผลกระทบระยะยาว

4.6) ประเภทการแบ่งผลกระทบตามความรุนแรง แบ่งออกได้เป็น 2
ประเภท ได้แก่

4.6.1) ผลกระทบที่มีความรุนแรงและเกิดผลเป็นวงกว้าง

4.6.2) ผลกระทบที่ไม่รุนแรงและเกิดผลกระทบเป็นวงแคบ

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า ผลกระทบคือ ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำใดการกระทำหนึ่ง ไม่ว่าจะทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ผลที่เกิดจากอดีตสู่ปัจจุบันและนำพาไปถึงอนาคต ซึ่งจะส่งผลในทิศทางที่เป็นบวกหรือลบหรือจะเป็นผลกระทบในระยะสั้นหรือในระยะยาวก็เป็นได้

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจ

มีนักวิชาการหลายๆท่านได้นิยามศัพท์คำว่า “เศรษฐกิจ” ที่แตกต่างกันออกไปดังต่อไปนี้

ทับทิม วงศ์ประยูร (2526, น. 2) ได้กล่าวไว้ว่า เศรษฐกิจหมายถึง การศึกษาที่เกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่จำกัด แต่แนวทางที่จะได้มานั้นมีขอบเขตจำกัด ซึ่งประกอบไปด้วย การประกอบการหาเลี้ยงชีพ การแสวงหารายได้ การสะสมทรัพย์สิน การผลิต การจำหน่าย ตลอดจนการบริโภคสิ่งอุปโภคต่าง ๆ

จางันต์ อดิวัฒนสิทธิ์ (2543) กล่าวว่า เศรษฐกิจหมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ด้วยวิธีต่าง ๆ เพื่อสนองต่อความต้องการอันไม่มีที่สิ้นสุดของมนุษย์ให้ได้มากที่สุดและอย่างประหยัดที่สุด

แสงจันทร์ แสนสุภา (2557) กล่าวว่าแม้ “เศรษฐกิจ” จะเป็นคำที่ใคร ๆ พูดถึงอยู่เป็นประจำ แต่ “เศรษฐกิจ” นั้นมีความหมายแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล เช่น ถ้ามีนักเขียนกล่าวขึ้นมาว่า

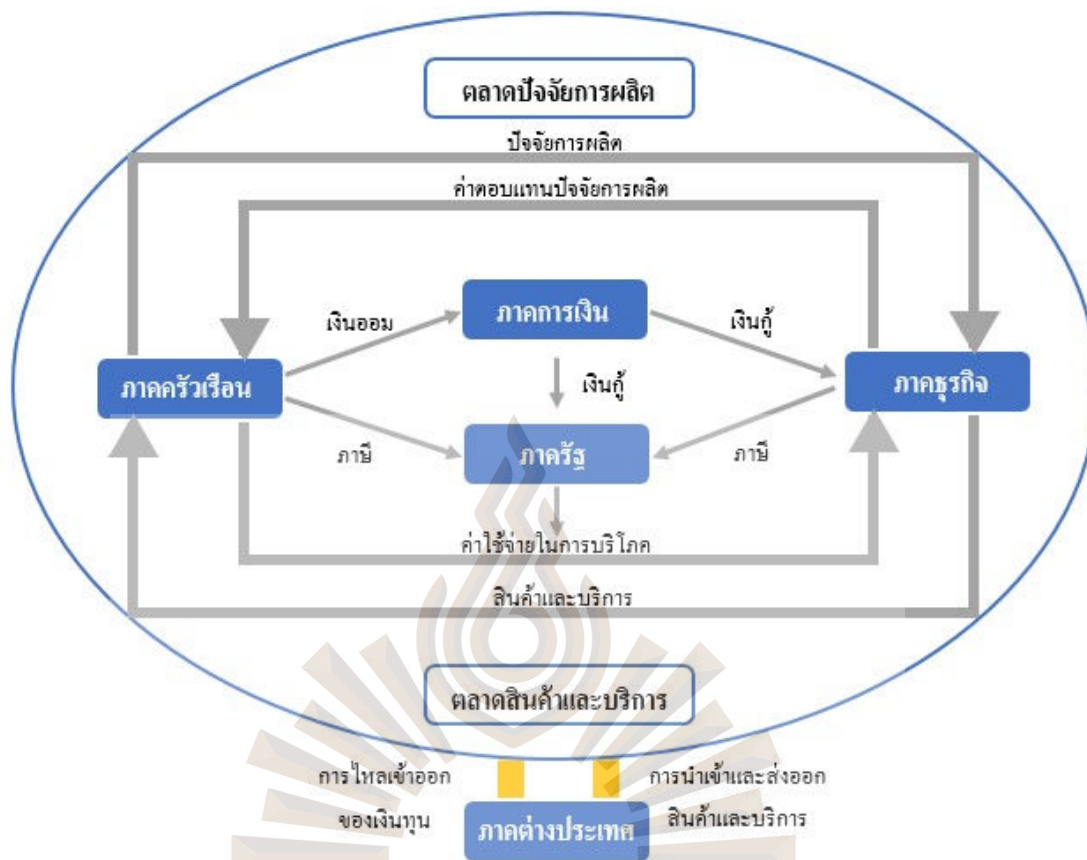

เศรษฐกิจวันนี้ไม่ดี ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่จะหมายถึง แม่ของนักเรียนได้ให้เงินค่าขนมมาน้อย ซึ่งเศรษฐกิจไม่ดีในความคิดของพ่อค้าแม่ค้า ซึ่งส่วนมากนั้นมีความหมายในเชิงขายของได้ไม่ดี

การพัฒนาเชิงเศรษฐกิจและความหมายการเจริญเติบโตเชิงเศรษฐกิจ

กัญญา กุณทีกาญจน์ (2545) ได้กล่าวว่า การเจริญเติบโตเชิงเศรษฐกิจ (Economic Growth) คือ สินค้าภายในประเทศเกิดการขยายตัวที่แท้จริงโดยเฉลี่ย ซึ่งราคาประจำปีมีการปรับมูลค่าให้เป็นมูลค่าที่แท้จริงเพื่อเปลี่ยนแปลงราคาประจำปีต่าง ๆ ซึ่งการเพิ่มขึ้นของปริมาณการผลิตจะแสดงถึงการเพิ่มขึ้นของมูลค่าที่แท้จริง โดยจะต้องเพิ่มสูงขึ้นในระยะยาว (Long Term Growth) ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Development) หมายถึง กระบวนการที่จะก่อให้เกิดการขยายตัวหรือการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในระยะยาว โดยทำให้รายได้ที่แท้จริงสูงขึ้นและต้องมีการกระจายรายได้อย่างเสมอภาค รวมถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคม ทัศนคติ การศึกษา รวมถึงระบบการเมืองด้วย และมีค่านิยมของสังคมที่เหมาะสมกับการพัฒนาซึ่งเป็นการยกระดับการดำรงชีวิตของคนในชาติให้สูงเพิ่มขึ้น

บุญคง หันจางสิทธิ์ (2549) การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Economic Growth) มีความหมายแคบกว่าการพัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Development) และทั้งสองไม่จำเป็นที่จะต้องเกิดขึ้นพร้อมกันเสมอ เนื่องจาก Economic Growth ของบางประเทศอาจมาจากการค้นพบแหล่งทรัพยากรใหม่หรือมาจากการเปลี่ยนแปลงในด้านเทคนิค นวัตกรรมใหม่ในการผลิต จนส่งผลให้เกิดการขยายตัวทางด้านผลผลิต แต่ประเทศนั้นอาจจะไม่มีการพัฒนาเศรษฐกิจเนื่องจากโครงสร้างด้านอื่น ๆ ไม่ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงตามด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ประเทศที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจมักจะมีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างด้านต่าง ๆ ควบคู่ไปด้วยเพื่อให้เกิดความกินดีอยู่ดีของประชาชนในประเทศ

รูปที่ 2.6 กระแสหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจ

ที่มา: TheShadow, 2006

จากหนังสือเศรษฐศาสตร์จุลภาค มหาวิทยาลัยรังสิต (2563, น.19) ได้อธิบายเกี่ยวกับกระแสการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจ (The Circular Flow Diagram) ไว้ว่าภาคครัวเรือนนั้นเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตและในขณะเดียวกันก็เป็นผู้บริโภคด้วย ซึ่งภาคครัวเรือนนั้นก็ได้ขายปัจจัยการผลิตให้แก่ภาคธุรกิจซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ในการผลิตสินค้าและบริการ โดยภาคธุรกิจก็ได้รวบรวมปัจจัยการผลิตจากภาคครัวเรือนและนำมาผลิตสินค้าและบริการและทำการค้าขายหรือจำหน่ายให้แก่ภาคครัวเรือนอีกที ซึ่งจะทำให้เกิดต้นทุน (ค่าใช้จ่าย) และรายรับ (รายได้) ของผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งจากในรูปที่ 2.7 ยังสามารถอธิบายเพิ่มเติมได้อีกว่า ภาคครัวเรือนนั้นก็สามารถนำเงินไปออมไว้ในภาคการเงินหรือก็คือธนาคารต่าง ๆ ซึ่งภาคการเงินนั้นก็มิบทบาทในการปล่อยเงินกู้ให้กับภาคธุรกิจและภาครัฐต่ออีกที ซึ่งในส่วนบทบาทของภาครัฐนั้นภาครัฐจะได้รับรายรับ (ภาษี) มาจากภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจและนำเงินภาษีจากทั้ง 2 ภาคส่วน นำมาพัฒนาประเทศต่อไป และในส่วนของภาคต่างประเทศจะมีบทบาทตรงที่จะมีการไหลเข้าออกของเงินทุน ซึ่งสามารถอธิบายคร่าว ๆ ได้ว่า หาก

ภาคครัวเรือนกับภาคธุรกิจ มีการส่งออก ไม่ว่าจะทั้งปัจจัยการผลิต หรือ สินค้าและบริการเงินทุนก็จะไหลเข้ามาในกระแสนวนเวียนของระบบเศรษฐกิจภายในประเทศมากขึ้น แต่หากภาคครัวเรือนกับภาคธุรกิจ มีการนำเข้า ไม่ว่าจะทั้งปัจจัยการผลิต หรือ สินค้าและบริการเงินทุนก็จะไหลออกจากกระแสนวนเวียนของระบบเศรษฐกิจภายในประเทศ ทำให้เงินทุนภายในประเทศนั้นลดลง

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2563) อ้างอิงว่า เศรษฐกิจนั้นเกี่ยวโยงกันตลาดหุ้นดังนี้

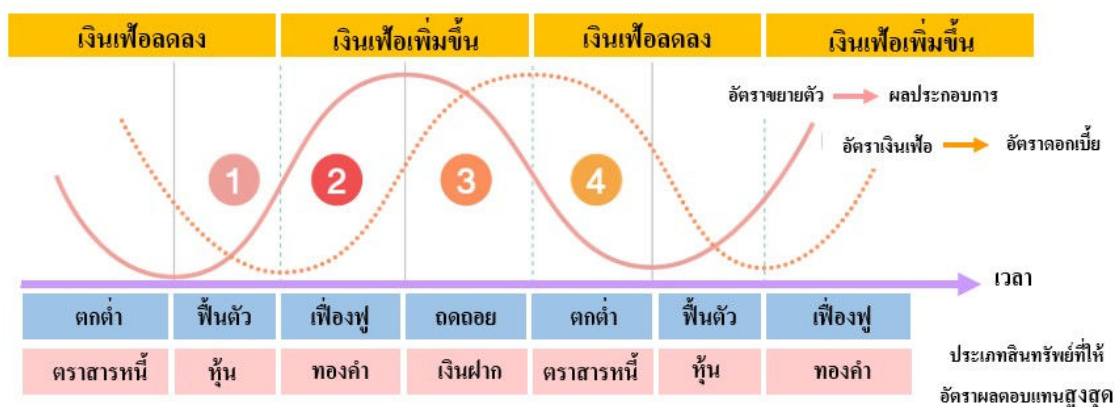
1) ตัวเลขการขยายตัวของเศรษฐกิจหรือ (Gross Domestic Product: GDP) หรือ ศัพท์บัญญัติราชบัณฑิตยสถานคือ ผลิตภัณฑ์ในประเทศเบื้องต้น ซึ่ง GDP นั้นเป็นสิ่งที่ชี้วัดว่า เศรษฐกิจอยู่ในช่วงขาขึ้นหรือลง โดยเป็นการนำตัวเลขเศรษฐกิจหลายอุตสาหกรรมมารวมกัน โดยมีสูตรการหาค่า GDP ดังนี้

$$GDP = C + I + G + (X - M) \quad (2-1)$$

โดยที่	C	คือ	การบริโภค (Consumption)
	I	คือ	การลงทุน (Investment)
	G	คือ	รายจ่ายรัฐบาล (Government Spending)
	X	คือ	ส่งออก (Export)
	M	คือ	นำเข้า (Import)

2) ตัวเลขเงินเฟ้อ (Inflation) เป็นดัชนีชี้วัดราคาสินค้าทั้งอุปโภคและบริโภคว่าปรับเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยมากน้อยเพียงใด เช่น เงินเฟ้ออยู่ที่ 2% ซึ่งหมายถึง ราคาสินค้าจะแพงขึ้นเฉลี่ย 2% โดยกรอบเงินเฟ้อของประเทศไทยอยู่ในช่วงระหว่าง 0 - 3.5%

ตัวเลข 2 ตัวนี้มักจะไปด้วยกัน ซึ่งก็คือเงินเฟ้อนั้นจะปรับตัวสูงขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ หากเศรษฐกิจมีการขยายตัวหรือเพิ่มขึ้น เงินเฟ้อก็จะปรับตัวสูงขึ้นและหากเศรษฐกิจหดตัว เงินเฟ้อก็จะปรับลดลงตามวัฏจักรเศรษฐกิจ (Business Cycle)

รูปที่ 2.7 ภาวะเงินเพื่อจะเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563

จากรูปที่ 2.7 ภาวะเศรษฐกิจที่แตกต่างกันในแต่ละช่วงเวลาจะส่งผลให้เวลาที่จะเลือกลงทุนในสินทรัพย์ต่าง ๆ มีความแตกต่างกันไปด้วย โดยภาวะเศรษฐกิจออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่

1) ระยะเวลาฟื้นตัว (Recovery) คือช่วงเวลาที่เศรษฐกิจกำลังฟื้นตัวหลังจากผ่านพ้นช่วงสภาวะตกต่ำ โดยสภาวะนี้ เงินเพื่อจะยังอยู่ในระดับต่ำ สังเกตได้จาก GDP Growth ปรับตัวเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง 2 ไตรมาสติดต่อกัน

ราคาสินค้าปรับตัวสูงขึ้น
ผลประกอบการของธุรกิจมีแนวโน้มดีขึ้น
การผลิต การจ้างงานเพิ่มขึ้น รายได้ประชาชน มีแนวโน้มสูงขึ้น
สถาบันการเงินจะปล่อยสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อกระตุ้นให้ผู้ประกอบการลงทุนเพิ่มขึ้น

ทิศทางการลงทุนเพิ่มขึ้น

2) ระยะเวลาเฟื่องฟู (Peak) คือ ช่วงเวลาที่ต่อเนื่องจากระยะฟื้นตัว (Recovery) และเป็นช่วงที่เงินเพื่อเริ่มปรับตัวสูงขึ้นตามเศรษฐกิจที่ขยายตัวสูงขึ้น แต่ในกรณีนี้เศรษฐกิจนั้นปรับตัวสูงกว่าอัตราเงินเพื่อ จึงจัดอยู่ในระยะเฟื่องฟู สังเกตได้จาก GDP Growth จะเริ่มปรับตัวลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า หลังจากมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

การผลิตมีอัตราการขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น

การจ้างงานเพิ่มสูงขึ้น

ประชาชนมีรายได้สูงขึ้น

จับจ่ายใช้สอยมากขึ้น

ราคาสินค้าและบริการมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นจนอาจก่อให้เกิดเงินเพื่อ

3) ภาวะถดถอย (Recession) เป็นช่วงที่เศรษฐกิจเริ่มชะลอการขยายตัวหลังจากเจริญรุ่งเรืองอย่างเต็มที่เงินเฟ้ออยู่ในระดับสูง ต้นทุนการผลิตโดยรวมสูงขึ้น ผลประกอบการของธุรกิจ ปริมาณการผลิต และการจ้างงานลดลง เลย์ส่งผลให้ประชาชนมีรายได้ลดลง สังเกตได้จาก GDP Growth ติดลบต่อเนื่องกันอย่างน้อย 2 ไตรมาส หาก GDP Growth ลดลง แต่ไม่ถึงกับติดลบ ก็จะเป็นแค่ภาวะชะลอตัวของเศรษฐกิจ

4) ภาวะตกต่ำ (Trough) เป็นช่วงที่เศรษฐกิจเริ่มเข้าสู่ภาวะหดตัวอย่างเต็มตัวเงินเฟ้อเริ่มปรับตัวลดลง สินค้าเหลือค้างสต็อกเป็นจำนวนมาก ผู้ประกอบการลดการผลิต ลดการจ้างงาน ประชาชนกำลังซื้อลดลง เพราะรายได้ลดลง ธนาคารแห่งประเทศไทยจะลดดอกเบี้ยเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ภาวะนี้สังเกตได้จาก GDP Growth หดตัว จนทำจุดต่ำสุดใหม่ และมีอัตราการว่างงานสูงสุด

เนื่องจากช่วงเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้อยู่ในช่วงเวลาของโรคระบาด COVID-19 ซึ่งทำให้เกิดการ Lockdown ทั่วโลกดังนั้นผู้วิจัยจึงไม่นำการส่งออกมาเป็นตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Lamke (2012, p. 81) ได้ศึกษาว่า ความสำเร็จของการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations) นั้นถูกกำหนดอย่างไร ซึ่งข้อสรุปก็คือ ตามหลักคำสอนของสหรัฐอเมริกา, อังกฤษและสวีเดนความสำเร็จของการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารนั้นถูกกำหนดโดยการใช้การประเมินหลังการกระทำหรือการวางแผนปฏิบัติการไปแล้ว ในส่วนของขั้นตอนการวางแผนวัตถุประสงค์และการทำงานสำหรับการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารจะถูกเปลี่ยนเป็นผลกระทบที่ต้องการ ในระหว่างการประเมินผลที่ต้องการจะจับคู่กับประสิทธิภาพที่ดำเนินการเพื่อให้บรรลุผลหรือเป้าหมายและมีการวัดทั้งสองเอกลักษณ์ ซึ่งในวิทยานิพนธ์นี้ได้กล่าวถึงความท้าทายหลายประการที่เกี่ยวข้องกับแนวทาง และ ข้อสรุปก็คือกระบวนการนี้จะสามารถให้มาตรการประสิทธิผลได้นานหลังจากการปฏิบัติการหรือการดำเนินการเกิดขึ้นเท่านั้น วรรณกรรมที่ใช้ไม่ได้ เสนอวิธีแก้ปัญหาหรือกระบวนการที่เป็นมาตรฐานเกี่ยวกับวิธีการทำนายความสำเร็จในการดำเนินการด้านข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งสรุปได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญก่อนที่จะมีส่วนร่วมกับหน่วยงานของตนเอง พุดง่ายๆว่าหากไม่มีการประมาณการอย่างถูกต้องจะเป็นไปไม่ได้ที่จะมอบหมายทรัพยากรให้เพียงพอ และใช้กองกำลังของตนเองอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ Lamke ยังได้กล่าวเพิ่มเติมอีกว่า

“ความสำเร็จในการดำเนินการด้านข้อมูลเป็นระดับที่ดีในการบรรลุวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องในทุก ระดับของสงครามไม่ว่าจะแยกกันอยู่หรือถูกบังคับด้วยความพยายามร่วมกัน”

Vaarmets, Liivamagi, and Talpsepp (2019) ได้วิจัยและประเมินว่าความฉลาดการศึกษา และการเรียนรู้ส่งผลต่อผลการจัดการโดยใช้ชุดข้อมูล NASDAQ OMX Tallinn โดยใช้การวิเคราะห์ การอยู่รอดเพื่อแสดงให้เห็นว่าความฉลาดที่สูงขึ้นและความสามารถในการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นโดย วัดจากระดับการศึกษาและประเภทของการศึกษาช่วยลดผลการจัดการ นักลงทุนที่มีการศึกษาสูง และชาญฉลาดมากขึ้นก็เรียนรู้ได้เร็วขึ้นด้วยการซื้อขาย พบว่าความสามารถทางคณิตศาสตร์มี ประโยชน์ต่อการเอาชนะความสามารถในการจัดการและเสนอว่าความสามารถในการเรียนรู้เป็น องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของความฉลาดในการส่งผลต่อความสามารถในการจัดการ

Cordero, Muniz, and Polo (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมและภูมิ หลังของครอบครัว ซึ่งผลการศึกษาโดยการเปรียบเทียบปัจจัยของผลลัพธ์ทางการศึกษาสองมิติที่ แตกต่างกันได้แก่ ระดับการศึกษาและลักษณะที่ไม่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ โดยสำรวจข้อมูลจาก แบบสำรวจรายงานตนเองที่พัฒนาขึ้นโดยเฉพาะเพื่อจุดประสงค์ของการวิจัยนี้ สิ่งนี้จะช่วยให้มีการ วัดผลการดำเนินงานที่ไม่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจที่เป็นนวัตกรรมใหม่โดยพิจารณาจากลักษณะ ส่วนบุคคลโดยเฉพาะ เช่น ความรับผิดชอบ ความพยายาม แรงจูงใจและความสามารถ ที่สำคัญ ตลอดจนการวัดความสามารถทางปัญญาโดยทั่วไป โดยใช้วิธีการแบบเบย์เพื่อประเมินอิทธิพลที่อาจ เกิดขึ้นของตัวแปรบุคคลและครอบครัวหลายตัว ในทั้งสองมิติของผลลัพธ์ทางการศึกษา (ระดับ การศึกษาและลักษณะที่ไม่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ) จากผลลัพธ์พบว่าแม้จะมีความคล้ายคลึงกัน แต่ก็มีความแตกต่างที่สำคัญหลายประการเกี่ยวกับตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับการ พิจารณาว่าเป็นตัวกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีอิทธิพลมากที่สุดของระดับการศึกษา ซึ่งดู เหมือนจะไม่ส่งผลกระทบบ่อยอย่างมีนัยสำคัญต่อผลลัพธ์ที่ไม่ได้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

จากโครงการสำรวจพฤติกรรมและแนวโน้มการบริโภคสื่อของไทยสำนักนโยบายและ วิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์, สำนักงาน กสทช. และสถาบันอาณานิคมศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2562) พบว่าสื่อโฆษณาออนไลน์ เป็นสื่อที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของ กลุ่มผู้บริโภคที่มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า มีอัตราการเชื่อถือสื่อโฆษณา ออนไลน์มากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ระดับการศึกษากับโฆษณาในสื่อที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ (หน่วยเป็นร้อยละ)

โฆษณาในสื่อที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	ระดับการศึกษาสูงสุด						
	ไม่ได้ศึกษา	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	มัธยมศึกษาตอนปลายปวช.หรือเทียบเท่า	ปวส./อนุปริญญา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป
สื่อโทรทัศน์	40.6	40.0	29.3	19.2	25.4	19.1	21.0
สื่อวิทยุ	5.8	6.5	1.9	1.0	0.6	0.3	0.6
สื่อออนไลน์	6.5	7.9	37.1	53.0	46.1	55.5	53.6
สื่อสิ่งพิมพ์	0.7	1.8	2.3	1.7	2.8	3.2	2.1
สื่อโฆษณาในโรงภาพยนตร์	0.0	0.2	0.4	1.0	0.3	0.5	0.0
สื่อโฆษณา	1.4	1.6	1.0	0.9	1.7	0.6	1.1
สื่อโฆษณาไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ	45.0	42.0	28.0	23.2	23.1	20.8	21.6
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0

ที่มา: สำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์, สำนักงาน กสทช. และสถาบันอาณานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2562

สุภาพงศ์ ระววยทรง (2535) ได้ศึกษาพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารต่างประเทศจากสื่อมวลชนของประชาชนในกรุงเทพมหานครตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพและฐานะทางเศรษฐกิจ รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับข่าวต่างประเทศและระดับความรู้กับพฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสารต่างประเทศ ซึ่งผลที่ได้คือการศึกษาที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อการเปิดรับข่าวสารจากต่างประเทศผ่านช่องทางหนังสือพิมพ์ และเปิดรับข่าวสารผ่านช่องทางวิทยุ โดยที่อาชีพไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการเปิดรับข่าวสารต่างประเทศทางสื่อมวลชน

ภาวิต บุญชละ (2560) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลสันติคีรี อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาลักษณะการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรื 2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์เลือกตั้งนายกรัฐมนตรื และ 3) เพื่อศึกษาวัฒนธรรมทางการเมืองของประชาชน

ในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งจำนวน 386 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่าผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งนายกเทศมนตรีส่วนใหญ่ ตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านนโยบาย วิสัยทัศน์และประสบการณ์ (ร้อยละ 36.0) และให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ (ร้อยละ 32.1) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยรวม 3.14) นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมทางการเมืองแบบ 'ไพร่ฟ้า' (ร้อยละ 51.81) อย่างไรก็ตาม อายุ รายได้ วัฒนธรรมทางการเมือง ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สิทธิ์เลือกตั้งมีความสัมพันธ์กับลักษณะการเลือกนายกเทศมนตรีตำบลผิเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรี

ปิยะรัตน์ สนแจ้ง (2561) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน :ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562 ผลการศึกษาพบว่า เพศ อาชีพและรายได้ต่อเดือนไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สส.) ของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครซึ่งไม่เป็น ตามสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ ส่วนอายุและระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนชาวกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนการเปิดรับสื่อมีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่ส่งผลการตัดสินใจเลือกตั้ง ส.ส. ของประชาชนกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ 0.05

พรรณจิรา จันทระคร, รัชณี จันทะสิงห์, สุพัตรา ทองแถม, และสิงขร คำชุ่ม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนผ่านสื่อโซเชียลมีเดียของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี โดยเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนมีการทราบข้อมูลมากที่สุดถึงร้อยละ 90.0 แต่การรับรู้ข่าวสารในเขตชานเมืองหรือชนบทของจังหวัดอุดรธานีเกี่ยวกับอาเซียนคิดเป็นร้อยละ 50.5 และการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย พบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 98.6 ใช้บริการสื่อโซเชียลมีเดียบนแพลตฟอร์ม Facebook มากที่สุดในการติดตามข่าวสาร ในส่วนของความถี่ในการเข้าใช้สื่อมีมากกว่า 1 ครั้งต่อวัน ด้านความพร้อมในการเปิดรับประชาคมอาเซียนคิดเป็นร้อยละ 73.5 และสื่อโซเชียลมีเดียที่เป็น Facebook ที่ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 82.5 ด้านความพึงพอใจในการเปิดรับข้อมูล

ข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนผ่าน Social Media มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.10 และสุดท้าย ในด้านปัญหา และผลกระทบคิดเป็นร้อยละ 31.75

กรวินท์ กรประเสริฐวิทย์ (2557) ได้วิจัยทัศนคติความรู้ความเข้าใจ พฤติกรรม และ คุณลักษณะการใช้งานของเทคโนโลยี ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการใช้เครื่องชำระค่าโทรศัพท์อัตโนมัติ ของประชาชนในกรุงเทพมหานครปี 2558 โดยใช้ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ที่เคยใช้ เครื่องชำระค่าโทรศัพท์อัตโนมัติ (Purposive Sampling) ในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า พบว่าได้แก่ ทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจต่อการใช้เทคโนโลยี พฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี คุณลักษณะการใช้งานของเทคโนโลยี และการตัดสินใจในการใช้เครื่อง ชาระค่าโทรศัพท์อัตโนมัติ ในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้กำหนดขึ้น ซึ่งใช้แนวทางการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ ทำการเก็บข้อมูล ณ ช่วงเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว (Cross-sectional Study) ซึ่งได้วิธีการระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรที่ศึกษาและกลุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามอายุ เพศ ภาค และจังหวัด ปี พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นกลุ่มประชาชนในประเทศไทย ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 51,589,247 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยจะสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ผ่านช่องทางแบบสอบถามออนไลน์ Google Form แต่เนื่องจากด้วยจำนวนประชากรมีเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นไปได้อย่างที่จะกระจายแบบสอบถามได้ถึง 1,250 คน จึงมีการกำหนดขนาดกลุ่มจำนวนประชากร (Sample Size Determination) ซึ่ง Yamane (1973) นักเศรษฐศาสตร์ และ สถิติชาวญี่ปุ่น ได้คิดค้นทฤษฎีการคำนวณ สำหรับการกำหนดขนาดกลุ่มของจำนวนประชากรตัวอย่างขึ้น โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ซึ่งค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้จะอยู่ที่ 5% โดยมีสูตรสมการการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + (Ne^2)} \quad (3-1)$$

- โดยที่
- n = ขนาดประชากรของกลุ่มตัวอย่าง
  - N = ขนาดของประชากร
  - e = ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (%) โดยกำหนดเป็น .05 หรือ 5%

$$n = \frac{51,589,247}{1 + (51,589,247 \times 0.05^2)}$$

$$n = 399.9969 \approx 400 \text{ คน}$$

ดังนั้น ค่าในการคำนวณที่ได้ คือ 399.9969 สามารถกล่าวได้ว่า จำนวนประชากรขั้นต่ำที่ต้องใช้อยู่ที่ประมาณ 400 คน เพื่อให้จะให้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 0.05 หรือ 5% แต่เพื่อความเที่ยงตรงให้มากขึ้นในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ 1,250 คน

การสุ่มตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) เนื่องจาก การศึกษาครั้งนี้มีความต้องการที่จะศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี เป็นต้นไป การเก็บข้อมูล โดยการฝากแบบสอบถามไว้กับช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ โดยกลุ่มที่จะเข้ามาตอบแบบสอบถามนั้น จะเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์โดยใช้ Google Form ในการสร้างแบบสอบถามและกระจายแบบสอบถามผ่านช่องทางมีเดียต่าง ๆ อาทิ Facebook Line เป็นต้น

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) ซึ่ง ประกอบไปด้วยแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) และแบบสอบถามชนิด ปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) โดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะ คำถามปลายปิดที่มีลักษณะเป็นแบบ Check List ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน และ สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้มากที่สุด

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations)

ส่วนที่ 3 การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการศึกษาด้านเศรษฐกิจและการเมืองกับการคาดคะเนผลกระทบในยุคดิจิทัล เป็นการศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนสิงหาคม-กันยายน พ.ศ. 2563 โดยวิธีการแจกแบบสอบถามออนไลน์ ได้ศึกษาและรวบรวมเนื้อหาข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งที่มาดังต่อไปนี้

- 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ผ่านช่องทาง Google Forms จากกลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวน 1,250 ตัวอย่าง
- 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการค้นคว้าสืบหาข้อมูลจากเอกสารวารสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ ต่าง ๆ ที่สามารถนำมาอ้างอิงได้ รวมทั้งผลลัพธ์จากการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ รวมถึงแหล่งข้อมูลจากช่องทาง Internet ด้วย เพื่อที่จะนำมาประกอบการสร้างแบบสอบถาม

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

- 1) ทำการค้นคว้าศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเนื้อหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ที่รวบรวมข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ แล้วนำมากำหนดแนวคิดของการวิจัยเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามผ่านช่องทางออนไลน์
- 2) การสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ และพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับ สมมติฐาน วัตถุประสงค์ และกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมา ไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำต่าง ๆ เพื่อที่จะได้แก้ไขข้อมูลหรือรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นขั้นตอนของการทำให้ข้อมูลเกิดความเที่ยงตรงและแม่นยำมากขึ้น
- 4) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม Cronbach's Alpha Formula (1990)

จากสูตร

$$\alpha = \frac{N \cdot \bar{c}}{v + (N - 1) \cdot c} \quad (3-2)$$

3.4 การวิเคราะห์และการประเมินผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,250 ราย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์หรือ SPSS (Statistical Package for the Social Science) และเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คือข้อมูลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน และ สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้มากที่สุด โดยใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปเป็นร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations) ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าความถี่ของข้อมูลแล้วนำมาสรุป เป็นเป็นเส้นร้อยละ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลของผู้ตอบแบบสอบถาม 10 ข้อ ของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยวิธีวิเคราะห์ความถดถอย ลอจิสติกแบบเรียงลำดับ (Ordered Logistic Regression)

3.4.1 การทดสอบสมมติฐาน

มีองค์ประกอบของการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลดังต่อไปนี้ ได้แก่

ตารางที่ 3.1 องค์ประกอบของการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

1. คุณคิดว่า gdp ประเทศไทยจะเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น
2. คุณคิดว่าคนไทยจะว่างงานมากขึ้น (ไม่มีงานทำ)หรือน้อยลง (มีงานทำ)
3. คุณคิดว่าภาคการลงทุนหรือตลาดหุ้นในประเทศไทยจะแย่ลง
4. คุณคิดว่าแนวทางของรัฐบาลจะบริหารประเทศมาถูกทางแล้ว
5. คุณคิดว่าประเทศไทยจะส่งออกสินค้าไปต่างประเทศเพิ่มขึ้น
6. ปัญหาของประเทศขณะนี้เกิดจากโรคระบาด COVID-19 เพียงอย่างเดียว
7. คุณคิดว่าระบบการศึกษาไทยจะปรับตัวได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

ตารางที่ 3.1 องค์ประกอบของการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล (ต่อ)

8. คุณคิดว่า การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในเชิงพัฒนาเศรษฐกิจได้

9. คุณคิดว่า ภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยจะกลับมาดังเดิมภายหลังจากการค้นพบวัคซีน

10. มาตรการเยียวยาของภาครัฐสามารถกระตุ้นการใช้จ่ายภาคครัวเรือนอย่างได้ผล

ที่ส่งผลกระทบต่อ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระดับรายได้เฉลี่ย/เดือน เงินออมเฉลี่ย/เดือน และสื่อ Social Media ที่ใช้บ่อยที่สุด กับความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติกแบบเรียงลำดับ (Ordered Logistic Regression)

3.4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statics) เป็นหลักการที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล หาค่าสถิติเบื้องต้นและนำเสนอข้อมูล ซึ่งได้แก่

1.1) ค่าร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ ในแบบสอบถามส่วนที่ 1 ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

$$P = \frac{f}{n} (100) \quad (3-3)$$

เมื่อ P = ร้อยละ(%)
 f = ความถี่ของข้อมูลในแต่ละกลุ่ม
 n = จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2) ค่าร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) ใช้วิเคราะห์การทดสอบความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารในแบบสอบถามส่วนที่ 2

$$P = \frac{f}{n} (100) \quad (3-4)$$

เมื่อ P = ร้อยละ(%)

- f = ความถี่ของข้อมูลในแต่ละกลุ่ม
 n = จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.3) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้ในการวิเคราะห์การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ในแบบสอบถามส่วนที่ 3

ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\bar{x} = \frac{\sum x_i}{n} \quad (3-5)$$

- เมื่อ $\bar{x}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนน
 $\sum x_i$ = คะแนนทั้งหมดของผลรวม
 n = ขนาดหรือจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

สูตรวิธีการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, น.65)

$$S = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}} \quad (3-6)$$

- เมื่อ S = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนกลุ่มตัวอย่าง
 x = ค่าคะแนนในแต่ละตัวของกลุ่มตัวอย่าง
 n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
 $\sum x^2$ = ค่าคะแนนของแต่ละตัว²
 $(\sum x)^2$ = ค่าคะแนนของผลรวมทั้งหมด²

2) การหาความเชื่อมั่นของเพื่อทดสอบความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีแบบ Cronbach's Alpha ด้วยการหา Alpha Coefficient โดยใช้สูตรดังนี้ (วัลลภ รัฐรัตนานนท์, 2554, น. 119)

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \cdot \frac{\{1 - \sum V_i\}}{V_i} \quad (3-7)$$

เมื่อ	α	คือ	ค่าความเชื่อถือได้
	k	คือ	จำนวนข้อ
	V_i	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	V_i	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

จากการที่ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรแบบ Cronbach's Alpha แล้ว ได้เท่ากับ .863 ซึ่งในทางปฏิบัติที่ใช้กันควรมากกว่า 0.7 ดังนั้นจึงสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้

3) สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติกแบบเรียงลำดับ (Ordered Logistic Regression) โดยใช้ทดสอบสมมติฐานในส่วนที่ 2 โดยทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในส่วนของ การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ 10 ข้อ และความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร

ตารางที่ 3.2 ตัวแปร และสัญลักษณ์ขององค์ประกอบการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ 10 ข้อ

ตัวแปร	สัญลักษณ์
1. คุณคิดว่า gdp ประเทศไทยจะเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น	X_1
2. คุณคิดว่าคนไทยจะว่างงานมากขึ้น(ไม่มีงานทำ)หรือน้อยลง(มีงานทำ)	X_2
3. คุณคิดว่าภาคการลงทุนหรือตลาดหุ้นในประเทศไทยจะแย่ลง	X_3
4. คุณคิดว่าแนวทางของรัฐบาลจะบริหารประเทศมาถูกทางแล้ว	X_4
5. คุณคิดว่าประเทศไทยจะส่งออกสินค้าไปต่างประเทศเพิ่มขึ้น	X_5
6. ปัญหาของประเทศขณะนี้เกิดจากโรคระบาด COVID-19 เพียงอย่างเดียว	X_6
7. คุณคิดว่าระบบการศึกษาไทยจะปรับตัวได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลก	X_7
8. คุณคิดว่า การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในเชิงพัฒนาเศรษฐกิจได้	X_8

ตารางที่ 3.2 ตัวแปร และสัญลักษณ์ขององค์ประกอบการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ 10 ข้อ
(ต่อ)

9. คุณคิดว่าภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยจะกลับมาดังเดิมภายหลังจากการ ค้นพบวัคซีน	X_9
10. มาตรการเยียวยาของภาครัฐสามารถกระตุ้นการใช้จ่ายภาคครัวเรือนอย่างได้ผล	X_{10}

การศึกษาหรือวิจัยครั้งนี้เป็นการหาปัจจัยที่ตัวแปรอิสระนั้นส่งผลต่อตัวแปรตาม ซึ่งจะทำให้ทราบว่าตัวแปรอิสระตัวแปรใด ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตามและทำการสร้างแบบจำลองการในคาดคะเน โดยใช้ตัวแปรอิสระเป็นตัวคาดคะเนตัวแปรตาม

ทฤษฎีการวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติกแบบเรียงลำดับ (Ordered Logistic Regression)

เกรียง กิจบำรุงรัตน์ (2556) วิธีการวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติกเชิงอันดับ (แบบเรียงลำดับ) เป็นวิธีการทางสถิติที่นิยมนำมาใช้กันในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์และงานวิจัยทางการแพทย์ การถดถอยแบบเรียงลำดับนั้นเป็นรูปแบบหนึ่งที่ใช้กล่าวถึงการถดถอยของตัวแปรตามที่มีการแจกแจงแบบ Multinomial ที่เป็นอิสระต่อกันและข้อมูลมีลักษณะเป็นแบบเรียงลำดับ ขณะที่ความห่างของแต่ละลำดับที่ต่อเนื่องกันไม่จำเป็นที่จะต้องมียกเว้นค่าเท่ากัน

การวิเคราะห์การถดถอยแบบเรียงลำดับ จะมีการกำหนดไว้ว่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรในแต่ละกลุ่มจะต้องเท่ากัน ก็คือในตัวแบบของแต่ละกลุ่มจะต้องขนานกันด้วยวิธีการทดสอบแบบเส้นขนาน (Hair, Black, Babin, Anderson, & Tatham, 2006)

ขั้นตอนการวิเคราะห์การถดถอยแบบเรียงลำดับ (Ordinal Logistic Regression)

1) การใช้ Logit เป็นฟังก์ชันลิงค์ ของตัวแปรตามควรที่จะมีการกระจายเท่า ๆ กัน (Agresti, 2002) ได้ทำการทดลองหาความเท่ากันของข้อมูลในแต่ละระดับของตัวแปรตาม ซึ่งมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

H_0 = แต่ละระดับของข้อมูลในตัวแปรตามมีค่าหรือสัดส่วนเท่ากัน

H_1 = แต่ละระดับของข้อมูลในตัวแปรตามมีค่าหรือสัดส่วนไม่เท่ากัน

สถิติในทดสอบ

$$X^2 = \sum_{i=1}^i \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}; i = \text{จำนวนกลุ่มของตัวแปรตาม} \quad (3-8)$$

ขณะที่ $L_p = \text{Log-likelihood}$ รูปแบบที่มีค่าคงที่และกลุ่มตัวแปรอิสระ p ตัว
 $L_0 = \text{Log-likelihood}$ รูปแบบที่มีค่าคงที่เพียงอย่างเดียว

2) ทำการทดสอบแบบเส้นขนานด้วยการทดสอบสัมประสิทธิ์การถดถอยในแต่ละกลุ่มว่าเท่ากันอย่างไร (Lachin, 2000). ซึ่งมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

$$H_0 : \beta_1 = \beta_2 = \dots = \beta_{j-1} \quad (3-9)$$

$$H_1 : \beta_{j-1} \text{ อย่างน้อยค่า 1 ที่มีความแตกต่างกัน ; } j=1, 2, \dots, J-1$$

ขณะที่ β_j คือ Vectors ของสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงกลุ่มที่ j สถิติที่ได้ทดสอบคือ Likelihood Ratio Tests คือสถิติทดสอบแบบเส้นขนานซึ่งสถิติทดสอบคือ X^2

3) ทดสอบความเกี่ยวข้องระหว่างแต่ละตัวแปรของตัวแปรอิสระ และ ตัวแปรตามซึ่งมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

$$H_0 : \beta_1 = 0 \quad (3-10)$$

$$H_1 : \beta_1 \neq 0; i = 1, 2, \dots, p$$

โดยสถิติที่ทำกรทดสอบ = Wald Test ซึ่งเป็นสถิติทดสอบแบบเชิงเส้น ซึ่งสถิติทดสอบคือ X^2 ที่ Degree Of Freedom (df) = จำนวนของ Parameter ที่จะทดสอบ

$$x^2 = \left[\frac{\hat{\beta}_1}{SE(\hat{\beta}_1)} \right]^2; df = 1 \quad (3-11)$$

4) ทำการทดสอบความเหมาะสมของตัวอย่างที่ได้ ซึ่งมีสมมติฐานดังต่อไปนี้

H_0 : ตัวอย่างมีความเหมาะสม

H_1 : ตัวอย่างไม่มีความเหมาะสม

สถิติที่นำมาทดสอบ

$$\text{Deviance; } D = 2 \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^p o_{ij} \ln \left(\frac{o_{ij}}{E_{ij}} \right); df = n - p - (J - 1) \quad (3-12)$$

5) ทำการค้นคว้าหาอิทธิพลจากตัวแปรอิสระของ Odds Ratios (Wallenstein & Bodian, 1987)

6) ทำการทดสอบความถูกต้องจากการแบ่งแยกกลุ่มตัวแปรตามจากตัวอย่าง โดยในการคาดการณ์แบ่งแยกกลุ่ม จะคาดการณ์จากความน่าจะเป็นที่ถูกแบ่งแยกอยู่ในแต่ละกลุ่ม ซึ่งจากความน่าจะเป็นที่ได้จากตัวอย่างแบบเรียงลำดับคือความน่าจะเป็นที่สะสม จึงต้องนำมาหาค่าซึ่งมีสูตรการคำนวณดังต่อไปนี้

$$\ln \left(\frac{\pi_i}{1 - \pi_i} \right) = \alpha_i + \beta x \quad (3-13)$$

หาก ตัวแปรตามมี i ระดับ จะได้ตัวอย่างในการคาดการณ์แบ่งแยกกลุ่ม $i-1$ กลุ่ม ดังต่อไปนี้

$$\ln \left(\frac{\pi_1}{1 - \pi_1} \right) = \alpha_1 + \beta x$$

$$\ln \left(\frac{\pi_2}{1 - \pi_2} \right) = \alpha_2 + \beta x$$

:

$$\ln \left(\frac{\pi_{i-1}}{1 - \pi_{i-1}} \right) = \alpha_{i-1} + \beta x$$

ซึ่งตัวอย่างของกลุ่มสุดท้ายจะเป็นตัวอย่างอ้างอิงและสามารถหาค่าความน่าจะเป็นสะสมของแต่ละกลุ่มตามตัวแปรตามได้ดังต่อไปนี้

$$\pi_i = \frac{\exp[\alpha_i + \beta x]}{1 + \exp[\alpha_i + \beta x]} \quad (3-14)$$

$$\pi_1 = \frac{\exp[\alpha_1 + \beta x]}{1 + \exp[\alpha_1 + \beta x]}$$

$$\pi_2 = \frac{\exp[\alpha_2 + \beta x]}{1 + \exp[\alpha_2 + \beta x]}$$

$$\pi_{i-1} = \frac{\exp[\alpha_{i-1} + \beta x]}{1 + \exp[\alpha_{i-1} + \beta x]}$$

และความน่าจะเป็นสะสมของ $\pi_i = 1$ ซึ่งหาค่าความน่าจะเป็นสำหรับการแบ่งแยกกลุ่มได้ดังต่อไปนี้

กลุ่ม 1 มีการแบ่งแยกกลุ่มความน่าจะเป็น = π_1

กลุ่ม 2 มีการแบ่งแยกกลุ่มความน่าจะเป็น = $\pi_2 - \pi_1$

กลุ่ม i มีการแบ่งแยกกลุ่มความน่าจะเป็น = $1 - \pi_1$

การแบ่งแยกกลุ่มจะคาดการณ์จากกลุ่มที่มีความน่าจะเป็นสูงที่สุด

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล โดยเก็บข้อมูลจำนวน 1,250 รายจากแบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งจะได้ผลลัพธ์ดังตารางที่ต่อไปนี

4.1 ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

ตารางที่ 4.1 แบ่งตามเพศ แสดงค่าร้อยละ ความถี่

เพศ	ความถี่	ร้อยละ
ชาย	474	37.9
หญิง	776	62.1
รวม	1,250	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า เพศชายมีค่าความถี่อยู่ที่ 474 คน (37.9%) และในส่วนของเพศหญิงมีค่าความถี่อยู่ที่ 776 คน (62.1%) ซึ่งถ้ารวมกันแล้วจะมีความถี่ รวมทั้งหมดมีความถี่อยู่ที่ 1,250 คน (100%)

ตารางที่ 4.2 แบ่งตามอายุ แสดงค่าร้อยละ ความถี่

อายุ	ความถี่	ร้อยละ
18-24 ปี	600	48
25-31 ปี	303	24.2
32-38 ปี	120	9.6
39-45 ปี	70	5.6
46-52 ปี	96	7.7
53-59 ปี	45	3.6
60 ปี ขึ้นไป	16	1.3
รวม	1,250	100

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีช่วงอายุ 18-24 ปี มีความถี่อยู่ที่ 600 คน (48%) ผู้ที่มีช่วงอายุ 25-31 ปี มีความถี่อยู่ที่ 303 คน (24.2%) ผู้ที่มีช่วงอายุ 32-38 ปี มีความถี่อยู่ที่ 120 คน (9.6%) ผู้ที่มีช่วงอายุ 39-45 ปี มีความถี่อยู่ที่ 70 คน (5.6%) ผู้ที่มีช่วงอายุ 46-52 ปี มีความถี่อยู่ที่ 96 คน (7.7%) ผู้ที่มีช่วงอายุ 53-59 ปี มีความถี่อยู่ที่ 45 คน (3.6%) ผู้ที่มีช่วงอายุ 60ปี ขึ้นไป มีความถี่อยู่ที่ 16 คน (1.3%) รวมทั้งหมดมีความถี่อยู่ที่ 1,250 คน (100%)

ตารางที่ 4.3 แบ่งตามระดับการศึกษา แสดงค่าร้อยละ ความถี่

การศึกษา	ความถี่	ร้อยละ
น้อยกว่าปริญญาตรี	236	18.9
ปริญญาตรี	928	74.2
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	86	6.9
รวม	1,250	100

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มีความระดับการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรีมีความถี่อยู่ที่ 236 คน (18.9%) ที่มีความระดับการศึกษาปริญญาตรีมีความถี่อยู่ที่ 928 คน (74.2%) ที่มีความระดับการศึกษาปริญญาโท หรือสูงกว่ามีความถี่อยู่ที่ 86 คน (6.3%) รวมทั้งหมดมีความถี่อยู่ที่ 1,250 คน (100%)

ตารางที่ 4.4 แบ่งตามอาชีพ แสดงค่าร้อยละ ความถี่

อาชีพ	ความถี่	ร้อยละ
นักศึกษา	590	47.2
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	104	8.3
พนักงานบริษัทเอกชน	191	15.3
รับจ้าง/ลูกจ้าง	70	5.6
ประกอบอาชีพส่วนตัว	253	20.2
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	29	2.3
อื่น ๆ	13	1.0
รวม	1,250	100

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่า คนที่มีอาชีพนักศึกษามีความถี่อยู่ที่ 590 (47.2%) คนที่มีอาชีพข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจมีความถี่อยู่ที่ 104 (8.3%) คนที่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีความถี่อยู่ที่ 191 (15.3%) คนที่มีอาชีพรับจ้าง/ลูกจ้างมีความถี่อยู่ที่ 70 (5.6%) คนที่มีอาชีพนักศึกษามีความถี่อยู่ที่ 253 (20.2%) คนที่มีอาชีพแม่บ้าน/พ่อบ้านมีความถี่อยู่ที่ 29 (2.3%) คนที่มีอาชีพอื่น ๆ มีความถี่อยู่ที่ 13 (1.0%) รวมทั้งหมดมีความถี่อยู่ที่ 1,250 คน (100%)

ตารางที่ 4.5 แบ่งตามสถานภาพ แสดงค่า ร้อยละ ความถี่

สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
โสด	961	76.9
สมรส	256	20.5
หย่า/หม้าย	33	2.6
รวม	1,250	100

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่า ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามสถานภาพโสด มีความถี่อยู่ที่ 961 คน (76.9%) แสดงให้เห็นว่าผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามสถานภาพสมรส มีความถี่อยู่ที่ 256 คน (20.5%) แสดงให้เห็นว่าผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามสถานภาพหย่า/หม้าย มีความถี่อยู่ที่ 33 คน (2.6%) รวมทั้งหมดมีความถี่อยู่ที่ 1,250 คน (100%)

ตารางที่ 4.6 แบ่งตามรายได้เฉลี่ย/เดือน ร้อยละ ความถี่

รายได้เฉลี่ย/เดือน	ความถี่	ร้อยละ
ไม่เกิน 15,000 บาท	578	46.2
15,001 – 30,000 บาท	396	31.7
30,001 – 45,000 บาท	124	9.9
45,001 - 60,000 บาท	51	4.1
60,001-75,000 บาท	18	1.4
75,001 บาท ขึ้นไป	83	6.6
รวม	1,250	100

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ย/เดือน น้อยกว่า 15,000 มีความถี่อยู่ที่ 578 คน(46.2%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ย/เดือน 15,001 – 30,000 บาท มีความถี่อยู่ที่ 124 คน(9.9%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ย/เดือน 30,001 – 45,000 บาท มีความถี่อยู่ที่ 578 คน(16.2%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ย/เดือน น้อยกว่า 45,001 - 60,000บาท มีความถี่อยู่ที่ 51 คน(4.1%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ย/เดือน 60,001-75,000 บาท มีความถี่อยู่ที่ 18 คน(1.4%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ย/เดือน มากกว่า 75,001บาท มีความถี่อยู่ที่ 83 คน(6.6%) รวมทั้งหมดมีความถี่อยู่ที่ 1,250 คน (100%)

ตารางที่ 4.7 แบ่งตามเงินออมเฉลี่ย/เดือน แสดงค่า ร้อยละ ความถี่

เงินออมเฉลี่ย/เดือน	ความถี่	ร้อยละ
ไม่เกิน 5,000 บาท	816	65.3
5,001 – 10,000 บาท	265	21.2
10,001 – 15,000 บาท	79	6.3
15,001 – 20,000 บาท	20	1.6
20,001 – 25,000 บาท	9	0.7
25,001 บาทขึ้นไป	61	4.9
รวม	1,250	100

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่า ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีเงินออมเฉลี่ย/เดือน ไม่เกิน 5,000 บาท มีความถี่อยู่ที่ 816 คน (65.3%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีเงินออมเฉลี่ย/เดือน 5,001 – 10,000 บาท มีความถี่อยู่ที่ 265 คน (21.2%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีเงินออมเฉลี่ย/เดือน 10,001 – 15,000 บาท มีความถี่อยู่ที่ 79 คน (6.3%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีเงินออมเฉลี่ย/เดือน 15,001 – 20,000 บาท มีความถี่อยู่ที่ 20 คน (1.6%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีเงินออมเฉลี่ย/เดือน 20,001 – 25,000 บาท มีความถี่อยู่ที่ 9 คน (0.7%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามมีเงินออมเฉลี่ย/เดือน 25,001 บาทขึ้นไป มีความถี่อยู่ที่ 61 คน (4.9%) รวมทั้งหมดมีความถี่อยู่ที่ 1,250 คน (100%)

ตารางที่ 4.8 แบ่งตามเครื่องมือสื่อ Social Media ที่ใช้ แสดงค่า ร้อยละ ความถี่

เครื่องมือสังคมออนไลน์ที่ใช้	ความถี่	ร้อยละ
Line	229	18.3
Facebook	655	52.4
Twitter	216	17.3
Instagram	136	10.9
อื่นๆ	14	1.1
รวม	1,250	100

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่า ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามเงินออมเครื่องมือสังคมออนไลน์ที่ใช้ Line มีความถี่อยู่ที่ 229 คน (18.3%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามเงินออมเครื่องมือสังคมออนไลน์ที่ใช้ Facebook มีความถี่อยู่ที่ 655 คน (52.4%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามเงินออมเครื่องมือสังคมออนไลน์ที่ใช้ Twitter มีความถี่อยู่ที่ 216 คน (17.3%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามเงินออมเครื่องมือสังคมออนไลน์ที่ใช้ Instagram มีความถี่อยู่ที่ 136 คน (10.9%) ผู้คนที่มาตอบแบบสอบถามเงินออมเครื่องมือสังคมออนไลน์ที่ใช้ อื่น ๆ มีความถี่อยู่ที่ 14 คน (1.1%) รวมทั้งหมดมีความถี่อยู่ที่ 1,250 คน (100%)

ตารางที่ 4.9 แบ่งตามค่าคะแนนความรู้ แสดงค่า ร้อยละ ความถี่

คะแนนความรู้	ความถี่	ร้อยละ
0	9	0.7
1	18	1.4
2	34	2.7
3	58	4.6
4	91	7.3
5	160	12.8
6	275	22
7	305	24.4
8	224	17.9
9	62	5
10	14	1.1
รวม	1,250	100

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าค่าคะแนนความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร ตั้งแต่ 0 – 10 คะแนนค่าคะแนนความรู้ที่มีความถี่สูงสุดอยู่ที่ 7 คะแนน ซึ่งมีความถี่อยู่ที่ 305 คน (24.4%) และในส่วนของค่าคะแนนความรู้ที่มีความถี่มากที่สุดในลำดับถัดมาคือ 6 คะแนน และ 8 คะแนน ซึ่งมีความถี่อยู่ที่ 275 คน (22%) และ 224 คน (17.9%) ตามลำดับ ในส่วนของคะแนนที่มีความถี่น้อยที่สุดคือ 0 คะแนน มีความถี่อยู่ที่ 9 คน (0.7%) จากผู้ที่มาตอบแบบสอบถามทั้งหมด 1,250 คน (100%)

ตารางที่ 4.10 แบ่งตามระดับการรับรู้ แสดงค่า ร้อยละ ความถี่

คะแนนความรู้	ความถี่	ร้อยละ
น้อย	370	29.6
ปานกลาง	580	46.4
มาก	300	24.0
รวม	1,250	100

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
SCORE	1250	.00	10.00	6.1592	1.85877
Valid N (listwise)	1250				

$6.2+0.9 = 7.1$ (มาก) $6.2-0.9 = 5.3$ (ปานกลาง) น้อยกว่า $5.3 =$ (น้อย)

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มาตอบแบบสอบถาม 300 คน (24%) มีระดับการรับรู้การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารในระดับมาก ผู้ที่มาตอบแบบสอบถาม 580 คน (46.4%) มีระดับการรับรู้การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง และผู้ที่มาตอบแบบสอบถาม 370 คน (29.6%) มีระดับการรับรู้การใช้ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารในระดับน้อย จากผู้ที่มาตอบแบบสอบถามทั้งหมด 1,250 คน (100%)

ตารางที่ 4.11 แบ่งตามค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
GDP ประเทศไทยจะเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น	3.0416	1.20309
คนไทยจะว่างงานมากขึ้น (ไม่มีงานทำ) หรือน้อยลง (มีงานทำ)	1.9584	1.05639
ภาคการลงทุนหรือตลาดหุ้นในประเทศไทยจะแย่ลง	2.1960	1.05758
แนวทางของรัฐบาลจะบริหารประเทศมาถูกทางแล้ว	2.4520	1.28102
ประเทศไทยจะส่งออกสินค้าไปต่างประเทศเพิ่มขึ้น	3.0120	1.12644
ปัญหาของประเทศขณะนี้เกิดจากโรคระบาด COVID-19 เพียงอย่างเดียว	3.2456	1.26719
ระบบการศึกษาไทยจะปรับตัวได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนไปของสังคมโลก	3.0024	1.17316
การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในเชิงพัฒนาเศรษฐกิจได้	3.5608	1.04344
ภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยจะกลับมามีคึกคักหลังจากการค้นพบวัคซีน	3.4688	1.03396
มาตรการเยียวยาของภาครัฐสามารถกระตุ้นการใช้จ่ายภาคครัวเรือนอย่างได้ผล	2.7616	1.21867
รวม	2.8699	.54769

จากตารางที่ 4.11 พบว่าการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยเป็นไปในทิศทางบวกมากที่สุด คือ (1) มีการคาดคะเนว่าการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในเชิงพัฒนาเศรษฐกิจได้ โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.5608 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.04344 (2) มีการคาดคะเนว่าภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยจะกลับมามีคึกคักหลังจากการค้นพบวัคซีน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.4688 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.03396 (3) มีการคาดคะเนว่า GDP ประเทศไทยจะเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.0416 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 1.20309

ตารางที่ 4.12 การกำหนดค่าน้ำหนักของปัจจัยประชากรศาสตร์

ปัจจัยประชากรศาสตร์	ค่าไคร้สแควร์	ค่าน้ำหนัก
อายุ	259.479	21.03
การศึกษา	64.442	5.22
อาชีพ	227.498	18.44
สถานภาพ	65.377	5.30
รายได้เฉลี่ย/เดือน	216.792	17.57
เงินออมเฉลี่ย/เดือน	187.533	15.20
สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้	212.854	17.25
รวม	1233.975	100

จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดคือ อายุ ซึ่งมีค่าน้ำหนักอยู่ที่ 21.03 ในส่วนของปัจจัยมากที่สุดรองลงมาคืออาชีพ มีค่าน้ำหนักอยู่ที่ 18.44 และในส่วนของปัจจัยที่มีค่าน้ำหนักที่น้อยที่สุดคือการศึกษา โดยมีค่าน้ำหนักอยู่ที่ 5.22

ตารางที่ 4.13 การกำหนดค่าน้ำหนักย่อย ของปัจจัยประชากรศาสตร์แต่ละตัวแปร

ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก	ร้อยละ
อายุ	100	21.03
18-24 ปี	48.00	10.09
25-31 ปี	24.24	5.10
32-38 ปี	9.60	2.02
39-45 ปี	5.60	1.18
46-52 ปี	1.68	1.61
53-59 ปี	3.60	0.76
60 ปีขึ้นไป	1.28	0.27
การศึกษา	100	5.22
น้อยกว่าปริญญาตรี	20.10	0.99
ปริญญาตรี	71.93	3.88
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	7.97	0.36

ตารางที่ 4.13 การกำหนดค่าน้ำหนักย่อย ของปัจจัยประชากรศาสตร์แต่ละตัวแปร (ต่อ)

ตัวแปร	ค่าน้ำหนัก	ร้อยละ
อาชีพ	100	18.44
นักศึกษา	47.67	8.70
ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	10.80	1.53
พนักงานบริษัทเอกชน	13.95	2.82
รับจ้าง/ลูกจ้าง	5.15	1.03
ประกอบอาชีพส่วนตัว	18.94	3.73
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	2.49	0.43
อื่นๆ	1.00	0.19
สถานภาพ	100	5.30
โสด	75.25	4.07
สมรส	21.76	1.09
หย่า/หม้าย	2.99	0.14
รายได้เฉลี่ย/เดือน	100	17.57
ไม่เกิน 15,000 บาท	50.00	8.12
15,001 – 30,000 บาท	27.41	5.57
30,001 – 45,000 บาท	9.47	1.74
45,001 - 60,000 บาท	5.81	0.72
60,001-75,000 บาท	2.16	0.25
75,001 บาท ขึ้นไป	5.15	1.17
เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน	100	15.20
ไม่เกิน 5,000 บาท	55.32	9.92
5,001 - 10,000 บาท	27.41	3.22
10,001 -15,000 บาท	8.47	0.96
15,001 - 20,000 บาท	3.49	0.24
20,001 - 25,000 บาท	1.50	0.11
25,001 บาทขึ้นไป	3.82	0.74
เครื่องมือสังคมออนไลน์ที่ใช้	100	17.25
Line	17.28	3.16
Facebook	53.49	9.04
Twitter	16.45	2.98
Instagram	11.46	1.88
อื่น ๆ	1.33	0.19

จากตารางที่ 4.13 แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่มาตอบแบบสอบถามในช่วงอายุ 18-24 ปี นั้นมีค่าน้ำหนักมากที่สุด โดยมีสัดส่วนร้อยละอยู่ที่ 48% ผู้ที่มาตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดคือระดับปริญญาตรี โดยมีสัดส่วนร้อยละอยู่ที่ 71.93% ผู้ที่มาตอบแบบสอบถามมีอาชีพที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดคือนักศึกษา โดยมีสัดส่วนร้อยละอยู่ที่ 47.67% ผู้ที่มาตอบแบบสอบถามสถานภาพที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดคือโสด โดยมีสัดส่วนร้อยละอยู่ที่ 75.25% ผู้ที่มาตอบแบบสอบถามรายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดคือไม่เกิน 15,000 บาท โดยมีสัดส่วนร้อยละอยู่ที่ 50% ผู้ที่มาตอบแบบสอบถามเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดคือ ไม่เกิน 5,000 โดยมีสัดส่วนร้อยละอยู่ที่ 55.32% ผู้ที่มาตอบแบบสอบถามใช้เครื่องมือสังคมออนไลน์ที่มีค่าน้ำหนักมากที่สุดคือ Facebook โดยมีสัดส่วนร้อยละอยู่ที่ 53.49%

4.2 การทดสอบสมมติฐาน

ตารางที่ 4.14 ตรวจสอบการกระจายข้อมูล

		Statistic	Std. Error	
อายุ	Mean	6.4939	0.1047	
	Std. Deviation	3.70181		
	Skewness	-0.28	0.069	-0.28/0.069=-4.058
	Kurtosis	-1.582	0.138	-1.582/0.138=-11.464
ระดับการศึกษา	Mean	3.0922	0.03805	
	Std. Deviation	1.34542		
	Skewness	-1.15	0.069	-1.15/0.069=-16.667
	Kurtosis	-0.611	0.138	-.611/0.138=-4.428
อาชีพ	Mean	5.4898	0.08896	
	Std. Deviation	3.14523		
	Skewness	-0.099	0.069	-0.099/0.069=-1.435
	Kurtosis	-1.714	0.138	-1.714/0.138=-12.420

ตารางที่ 4.14 ตรวจสอบการกระจายข้อมูล (ต่อ)

		Statistic	Std. Error	
สถานภาพ	Mean	3.3559	0.03707	
	Std. Deviation	1.31071		
	Skewness	-1.327	0.069	-1.327/0.069=-19.232
	Kurtosis	-0.137	0.138	-0.137/0.138=-0.993
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	Mean	5.8025	0.07519	
	Std. Deviation	2.65825		
	Skewness	-0.818	0.069	-0.818/0.069=-11.855
	Kurtosis	-0.755	0.138	-0.755/0.138=-5.471
เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน	Mean	7.2598	0.10518	
	Std. Deviation	.371883		
	Skewness	-0.764	0.069	-0.764/0.069=-11.072
	Kurtosis	-1.248	0.138	-1.248/0.138=-9.043
เครื่องมือสื่อสารที่ สังคมออนไลน์ที่ใช้	Mean	6.0375	0.09001	
	Std. Deviation	3.18242		
	Skewness	-0.161	0.069	-0.161/0.069=-2.333
	Kurtosis	-1.871	0.138	-1.871/0.138=-13.558

จากตารางที่ 4.14 จากการตรวจสอบข้อมูล แสดงให้เห็นว่าข้อมูลจากในตารางที่ 4.14 นั้น การกระจายตัวเป็นแบบไม่ปกติ (เป็นแบบเบ้ลบ) จึงได้ทำการปรับข้อมูลให้กระจายเป็นแบบปกติให้ได้มากที่สุด โดยใช้สูตร Square = (ระดับการศึกษา)², (สถานภาพ)², (รายได้เฉลี่ยต่อเดือน)², (เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน)², (เครื่องมือสื่อสารสังคมที่ใช้)² ส่วนอายุเป็นแบบเบ้ลบมาก จึงใช้สูตร Cube =(อายุ)³ ได้ผลลัพธ์ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 การปรับข้อมูลให้กระจายปกติ

		Statistic	Std. Error	
อายุ(ปรับ)	Mean	526.4514	13.677	
	Std. Deviation	483.5489		
	Skewness	0.053	0.069	$0.053/0.069=0.7681$
	Kurtosis	-1.965	0.138	$-1.965/0.138=-14.2391$
ระดับการศึกษา (ปรับ)	Mean	11.3703	0.17705	
	Std. Deviation	1.34542		
	Skewness	-1.113	0.069	$-1.113/0.069=-16.1304$
	Kurtosis	-0.757	0.138	$-0.757/0.138=-5.48551$
สถานภาพ (ปรับ)	Mean	12.9789	0.1851	
	Std. Deviation	1.31071		
	Skewness	-1.278	0.069	$-1.278/0.069=-18.5362$
	Kurtosis	-0.359	0.138	$-0.137/0.138=-2.60145$
รายได้เฉลี่ย ต่อเดือน (ปรับ)	Mean	40.73	0.72541	
	Std. Deviation	25.64725		
	Skewness	-0.349	0.069	$-0.349/0.069=-5.05797$
	Kurtosis	-1.391	0.138	$-1.391/0.138=-10.0797$
เงินออม เฉลี่ยต่อ เดือน (ปรับ)	Mean	66.5238	1.23954	
	Std. Deviation	43.82443		
	Skewness	-0.656	0.069	$-0.656/0.069=-9.50725$
	Kurtosis	-1.554	0.138	$-1.554/0.138=-11.2609$
เครื่องมือสื่อ สังคม ออนไลน์ที่ ใช้(ปรับ)	Mean	6.0375	0.09001	
	Std. Deviation	3.18242		
	Skewness	-0.105	0.069	$-0.161/0.069=-1.52174$
	Kurtosis	-1.98	0.138	$-1.871/0.138=-14.3478$

ตารางที่ 4.16 การตรวจสอบการกระจายของข้อมูล และการปรับข้อมูลให้กระจายปกติ

		ก่อนปรับข้อมูล*	หลังปรับข้อมูล*	สูตรในการปรับข้อมูล
อายุ	Skewness	-4.06	0.77	cubic
	Kurtosis	-11.463	-14.239	cubic
การศึกษา	Skewness	-16.67	-16.12	Square root
	Kurtosis	-4.428	-5.486	Square root
อาชีพ	Skewness	-1.43	คงเดิม	
	Kurtosis	-12.420	คงเดิม	
สถานภาพ	Skewness	-19.23	-18.54	Square root
	Kurtosis	-0.993	-2.601	Square root
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	Skewness	-11.86	-5.06	Square root
	Kurtosis	-5.471	-10.080	Square root
เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน	Skewness	-11.07	-9.51	Square root
	Kurtosis	-9.043	-11.260	Square root
เครื่องมือสื่อสาร	Skewness	-2.33	-1.52	Square root
	Kurtosis	-13.558	-14.348	Square root

* Statistic/ Std. Error ตรวจสอบการกระจายข้อมูล

ตารางที่ 4.17 การคาดคะเนผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

การคาดคะเนผลกระทบ	ความถี่	ร้อยละ
ลบ	133	10.6
ไม่แน่ใจ	996	79.7
บวก	121	9.7
รวม	1,250	100.0

การกำหนดกลุ่มค่าคะแนนระดับการคาดคะเน หากมีคะแนนตั้งแต่ 1 – 2.16 มีการคาดคะเนผลกระทบเป็นไปในทิศทางที่เป็นลบ หากมีคะแนนตั้งแต่ 2.17 – 3.56 มีการคาดคะเนผลกระทบเป็นไปในทิศทางที่ไม่แน่ใจ หากมีคะแนนตั้งแต่ 3.57 ขึ้นไปมีการคาดคะเนผลกระทบเป็นไปในทิศทางที่เป็นบวก

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การคาดคะเนผลกระทบด้านเศรษฐกิจของประชากรทั้งหมด 1,250 คน มีประชากร 121 (9.7%) คน มีการคาดคะเนผลกระทบเป็นไปในทิศทางบวก ประชากร 996(79.7%) คน มีการคาดคะเนเป็นไปในทิศทางไม่แน่ใจ และประชากร 133 (10.6%) คน มีการคาดคะเนผลกระทบเป็นไปในทิศทางลบ

ตารางที่ 4.18 ข้อมูลความเหมาะสมของโมเดล (Model Fitting Information)

Model	-2 LOG likelihood	Chi-Square	Degrees of Freedom (df)	Significant (Sig.)
Intercept Only	1284.442			
Final	1204.315	80.127	32	0.000

จากตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่า ความผันผวนในค่าของตัวแปรตามของ -2Log Likelihood ซึ่ง Model นั้นไม่สามารถอธิบายได้ ซึ่งกล่าวได้ว่า -2Log Likelihood ของ Full Model จะลดลงต่ำกว่า -2Log Likelihood ของ Null Model ซึ่งหากลดลงเท่าใด ความฟิตของ Model ก็จะมีมากขึ้นเท่านั้น (เนื่องจากตัวแปรตามไม่สามารถอธิบายค่าความผันผวนได้ ตัวแปรอิสระจึงเข้ามาช่วยทำให้อธิบายค่าของตัวแปรตามได้มากขึ้น)

ตารางที่ 4.19 Logistic Regression Coefficient Test ในรูป ค่าสถิติ Chi-Square (Goodness-of-Fit)

Model	Chi-Square	Degrees of Freedom (df)	Significant (Sig.)
Pearson	1533.922	1564	.702
Deviance	1066.561	1564	1.000

จากตารางที่ 4.19 แสดงให้เห็นว่าโมเดล Chi-Square ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน สถิติทดสอบโมเดล Chi-Square เท่ากับ 1533.922 และ 1066.561 และมีค่า Significant เท่ากับ .702 และ 1.000 ซึ่งค่า Significant อยู่ที่ 0.05 ซึ่งกล่าวได้ว่า การคาดคะเนผลกระทบทางเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลไม่ขึ้นอยู่กับตัวแปรทั้งหมด

ตารางที่ 4.20 Verifying model compliance (Cox and Snell R-squared)

Cox and Snell	.062
Nagelkerke	.086
McFadden	.050

จากตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่าค่า Cox and Snell R-squared มีค่าเท่ากับ .062 ค่า Nagelkerke R-squared มีค่าเท่ากับ .086 ค่า McFadden R-squared มีค่าเท่ากับ .050 ซึ่งกล่าวได้ว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสัมพันธ์กันและยังสามารถอธิบายอีกได้ว่าแบบจำลองนี้ใช้ได้ผล

ตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบ Ordered Logistic ของปัจจัยทั้งหมด

		Estimate	Std. Error	Wald	df	Sig.
Threshold	[การคาดคะเน = 1.00]	-2.948	.306	92.933	1	.000
	[การคาดคะเน = 2.00]	1.721	.291	34.946	1	.000
Location	SCORE	-.081	.039	4.420	1	.036
	[ชาย=.00]	.269	.155	3.011	1	.083
	[หญิง=1.00]	0 ^a	.	.	0	.
	[อายุ 18-24 ปี =.02]	0.385	0.726	0.281	1	0.596
	[อายุ 25-31 ปี =.44]	0.523	0.519	1.015	1	0.314
	[อายุ 32-38 ปี =1.64]	-0.33	0.455	0.526	1	0.468
	[อายุ 39-45 ปี =4.17]	-0.105	0.455	0.053	1	0.817
	[อายุ 46-52 ปี =8.24]	-0.369	0.389	0.902	1	0.342
	[อายุ 53-59 ปี =132.65]	-0.357	0.303	1.383	1	0.24
	[อายุ 60 ปีขึ้นไป =1027.24]	0 ^a	.	.	0	.
	[น้อยกว่าปริญญาตรี =.13]	0.163	0.309	0.279	1	0.597
	[ปริญญาตรี =.98]	-0.636	0.194	10.727	1	0.001
[สูงกว่าปริญญาตรี =15.05]	0 ^a	.	.	0	.	

ตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบ Ordered Logistic ของปัจจัยทั้งหมด (ต่อ)

	Estimate	Std. Error	Wald	df	Sig.
[นักศึกษา=.19]	-0.176	0.724	0.059	1	0.808
[ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ =.43]	0.299	0.557	0.287	1	0.592
[พนักงานบริษัทเอกชน =1.03]	0.013	0.412	0.001	1	0.975
[รับจ้าง/ลูกจ้าง =1.53]	-0.297	0.394	0.566	1	0.452
[ประกอบอาชีพส่วนตัว =2.82]	-0.306	0.333	0.841	1	0.359
[แม่บ้าน/พ่อบ้าน =3.73]	0.018	0.333	0.003	1	0.958
[อื่น ๆ =8.70]	0 ^a	.	.	0	.
[โสด =.02]	-0.693	0.491	1.987	1	0.159
[สมรส =1.19]	-0.13	0.26	0.252	1	0.616
[หย่า/หม้าย =16.56]	0 ^a	.	.	0	.
[รายได้เฉลี่ย/เดือนต่ำกว่า 15,000 บาท =.06]	-0.068	0.713	0.009	1	0.924
[รายได้เฉลี่ย/เดือน 15,001 - 30,000 บาท =.52]	0.508	0.533	0.911	1	0.34
[รายได้เฉลี่ย/เดือน 30,001 - 45,000 บาท=1.37]	1.618	0.705	5.261	1	0.022
[รายได้เฉลี่ย/เดือน 45,001 - 60,000 บาท =3.03]	0.325	0.366	0.787	1	0.375
[รายได้เฉลี่ย/เดือน 60,001 - 75,000 บาท=31.02]	0.476	0.228	4.375	1	0.036
[รายได้เฉลี่ย/เดือน 75,001 บาท ขึ้นไป =65.93]	0 ^a	.	.	0	.

ตารางที่ 4.21 ผลการทดสอบ Ordered Logistic ของปัจจัยทั้งหมด (ต่อ)

	Estimate	Std. Error	Wald	df	Sig.
[เงินออมเฉลี่ย/เดือน 5,000 บาท =.01]	-1.957	0.955	4.195	1	0.041
[เงินออม/เดือน 5,001-10,000 บาท =.06]	-0.447	0.708	0.399	1	0.528
[เงินออมเฉลี่ย/เดือน 10,001-15,000 บาท =.55]	-0.845	0.747	1.279	1	0.258
[เงินออมเฉลี่ย/เดือน 15,001-20,000 บาท =.92]	-0.739	0.417	3.132	1	0.077
[เงินออมเฉลี่ย/ต่อเดือน 20,001- 25,000 บาท =10.37]	-0.064	0.23	0.077	1	0.782
[เงินออมเฉลี่ย/เดือน 25,001 บาทขึ้นไป =98.41]	0 ^a	.	.	0	.
[LINE =.04]	-0.997	0.652	2.334	1	0.127
[FACEBOOK =3.53]	0.226	0.248	0.827	1	0.363
[TWITTER =8.88]	-0.835	0.205	16.584	1	0
[INSTAGRAM =9.99]	0.137	0.199	0.471	1	0.493
[อื่น ๆ =81.72]	0 ^a	.	.	0	.

จากตารางที่ 4.21 แสดงให้เห็นว่า มีเพียงแค่ค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจและระดับการศึกษา ที่ส่งผลต่อการรับรู้การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร จากปัจจัยของประชากรศาสตร์ทั้งหมด (เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ย/เดือน เงินออมเฉลี่ย/เดือน และ เครื่องมือ Social Media ที่ใช้

ตารางที่ 4.22 ข้อมูลความเหมาะสมของโมเดล (Model Fitting Information) ของปัจจัยที่มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

Model	-2 LOG likelihood	Chi-Square	Degrees of freedom (df)	Significant (Sig.)
Intercept Only	200.958			
Final	187.151	13.807	3	0.003

จากตารางที่ 4.22 แสดงให้เห็นว่า ความผันผวนในค่าของตัวแปรตามของ -2Log Likelihood ซึ่ง Model นั้นไม่สามารถอธิบายได้ ซึ่งกล่าวได้ว่า -2Log Likelihood ของ Full Model จะลดลงต่ำกว่า -2Log Likelihood ของ Null Model ซึ่งหากลดลงเท่าใด ความพอดีของ Model ก็จะมากขึ้นเท่านั้น (เนื่องค่าตัวแปรตามไม่สามารถอธิบายค่าความผันผวนได้ ตัวแปรอิสระจึงเข้ามาช่วยทำให้อธิบายค่าของตัวแปรตามได้มากขึ้น)

ตารางที่ 4.23 Logistic Regression Coefficient Test ในรูป ค่าสถิติ Chi-Square (Goodness-of-Fit) ของปัจจัยที่มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

Model	Chi-Square	Degrees of freedom (df)	Significant (Sig.)
Pearson	51.52	61	0.801
Deviance	62.954	61	0.407

จากตารางที่ 4.23 แสดงให้เห็นว่าโมเดล Chi-Square ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน สถิติทดสอบ Chi-Square Model เท่ากับ 51.52 และ 62.954 และมีค่า Significant เท่ากับ .801 และ .407 ตามลำดับซึ่งค่า Significant อยู่ที่ 0.05 ซึ่งกล่าวได้ว่า การคาดคะเนผลกระทบทางเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลไม่ขึ้นอยู่กับตัวแปรทั้งหมด

ตารางที่ 4.24 Verifying Model Compliance (Cox and Snell R-Squared) ของปัจจัยที่มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

Cox and Snell	0.011
Nagelkerke	0.015
McFadden	0.009

จากตารางที่ 4.24 แสดงให้เห็นว่าค่า Cox and Snell R-squared มีค่าเท่ากับ 0.011 ค่า Nagelkerke R-squared มีค่าเท่ากับ 0.011 ค่า McFadden R-squared มีค่าเท่ากับ 0.009 ซึ่งกล่าวได้ว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสัมพันธ์กันและยังสามารถอธิบายอีกได้ว่าแบบจำลองนี้ใช้ได้ผล

ตารางที่ 4.25 ผลการทดสอบ Ordered Logistic ของปัจจัยที่มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

		Estimate	Std. Error	Wald	df	Sig.
Threshold	[การคาดคะเน = 1.00]	-2.712	0.261	107.788	1	0
	[การคาดคะเน = 2.00]	1.703	0.247	47.43	1	0
Location	SCORE	-0.077	0.038	4.165	1	0.041
	[น้อยกว่าปริญญาตรี=.70]	0.208	0.278	0.558	1	0.455
	[ปริญญาตรี=3.13]	-0.51	0.179	8.105	1	0.004
	[ปริญญาโทหรือสูงกว่า =8.40]	0 ^a	.	.	0	.

จากตารางที่ 4.25 แสดงให้เห็นว่า หากค่าคะแนนความรู้เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะส่งผลให้เกิดการคาดคะเนลดลง 0.077 เท่า หากประชากรมีการศึกษาระดับน้อยกว่าปริญญาตรี เมื่อเปลี่ยนแปลงมีการศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นระดับปริญญาตรี จะไม่ Significant และในขณะเดียวกันเมื่อประชากรมีการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว การมีการศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นปริญญาโทหรือสูงกว่า จะ Significant สามารถอธิบายได้ว่าถ้าหากมีระดับการศึกษาจากระดับปริญญาตรีเป็นระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า มีโอกาสการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจลดลง 0.51 เท่า

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ได้ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยผู้ที่เข้ามาตอบแบบสอบถามมีจำนวน 1,250 คน จากแบบสอบถามออนไลน์โดยใช้ Google Form เป็นตัวช่วยในการเก็บแบบสอบถาม ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

ตัวแปรอิสระของการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้ที่เข้ามาตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีจำนวน 776 คน (62.1%) มีอายุอยู่ในช่วง 18 -24 ปี โดยมีจำนวน 600 คน (48%) มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี โดยมีจำนวน 928 คน (74.2%) มีอาชีพนักศึกษา โดยมีจำนวน 590 คน (47.2%) มีสถานภาพโสด มีจำนวน 961 คน (76.9%) มีรายได้เฉลี่ย/เดือน ไม่เกิน 15,000 บาท มีจำนวน 578 คน (46.2%) มีเงินออมเฉลี่ย/เดือน ไม่เกิน 5,000 บาท มีจำนวน 816 คน (65.3%) เครื่องมือ Social Media ที่ใช้บ่อยที่สุดคือ Facebook มีจำนวน 655 คน (52.4%) มีค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารอยู่ที่ 7 จาก 10 คะแนน เป็นจำนวน 305 คน (24.4%)

ตัวแปรตามของการวิจัยในครั้งนี้คือ การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติแบบ Ordered Logistic Regression (OLR) โดยใช้โปรแกรม SPSSเป็นตัวช่วยในการทดสอบสมมติฐาน ดังนั้น ตัวแปรตามจึงมีระดับการวัดแบบเรียงลำดับ คือ การคาดการณ์ (พยากรณ์) เป็นไปในทิศทางที่เป็นลบ (1) ทิศทางที่ไม่แน่ใจ (2) และทิศทางที่เป็นบวก (3)

พบว่า ตัวแปรที่ Significant (Sig.) มีเพียง 2 ตัวแปร คือ ค่าคะแนนความรู้และการศึกษา มีค่า Cox & Snell R-Square = 0.062 สามารถสรุปได้ว่าสามารถอธิบายตัวแปรตามได้ 6.2% ซึ่งหากค่าคะแนนความรู้เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะส่งผลให้เกิดการคาดคะเนลดลง 0.077 เท่า หากประชากรมีการศึกษาระดับน้อยกว่าปริญญาตรี เมื่อเปลี่ยนแปลงมีการศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นระดับปริญญาตรี จะไม่

Significant และในขณะเดียวกันเมื่อประชากรมีการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว การมีการศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นปริญญาโทหรือสูงกว่า จะ Significant สามารถอธิบายได้ว่าถ้าหากมีระดับการศึกษาจากระดับปริญญาตรีเป็นระดับปริญญาโทหรือสูงกว่ามีโอกาสการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจลดลง 0.51 เท่า

5.2 อภิปรายผล

จากการค้นคว้าวิจัยและศึกษา พบว่า ระดับการศึกษามีผลต่อความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cordero et al. (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมและภูมิหลังของครอบครัว ซึ่งผลการศึกษาโดยการเปรียบเทียบปัจจัยของผลลัพธ์ทางการศึกษาสองมิติที่แตกต่างกัน ได้แก่ ระดับการศึกษาและลักษณะที่ไม่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ จากผลลัพธ์พบว่าแม้จะมีความคล้ายคลึงกัน แต่ก็มีมีความแตกต่างที่สำคัญหลายประการเกี่ยวกับตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับการพิจารณาว่าเป็นตัวกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีอิทธิพลมากที่สุดของระดับการศึกษา ซึ่งดูเหมือนจะไม่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อผลลัพธ์ที่ไม่ได้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Vaarmets et al. (2019) ได้วิจัยและประเมินว่าความฉลาด ระดับการศึกษา และการเรียนรู้ส่งผลต่อผลการจัดการ ความสามารถทางคณิตศาสตร์มีประโยชน์ต่อการเอาชนะความสามารถในการจัดการและเสนอว่าความสามารถในการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของความฉลาดในการส่งผลกระทบต่อความสามารถในการจัดการ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ สุภาพงษ์ ธรรมพร (2535) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารต่างประเทศจากสื่อมวลชนของประชาชนในกรุงเทพมหานครตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ซึ่งผลที่ได้คือการศึกษานั้นมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อการเปิดรับข่าวสารจากต่างประเทศผ่านช่องทางหนังสือพิมพ์และเปิดรับข่าวสารผ่านช่องทางวิทยุ และงานวิจัยของ ธวัชกร บุญศรี (2556) ได้วิจัยเรื่องสื่อที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง : กรณีศึกษา การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองเวทียาตรา ในปี 2556 ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมือง ในการชุมนุมทางการเมืองที่เวทียาตรา ปี 2556 จำนวน 385 คน พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนที่ แตกต่างกัน จะรับข่าวสารทางการเมืองต่างกัน และปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าว (Information Operations) มีความสำคัญเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบันเนื่องจากถ้าเรารู้เท่าทันว่าข้อมูลแต่ละข่าวที่เราได้รับมานั้นจริงหรือไม่ น่าเชื่อถือมากแค่ไหน มันจะส่งผลดีต่อผู้ที่รู้เท่าทัน ได้เป็นอย่างมากรวมทั้งส่งผลดีต่อผู้อื่น เช่น เราจะไม่ถูกลอกหลวงหรือหลงเชื่อข่าวสารที่ไม่มีมูลความจริง ช่วยกันแจ้งต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำจัด Fake News เพื่อให้สังคมได้รับข่าวสารที่มีแต่ความจริงมากขึ้น ทำให้สังคมเราน่าอยู่มากขึ้นจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1) ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร จะช่วยให้สังคมรู้จักการกลั่นกรองข่าวสารมากขึ้น ว่าข่าวสารใดที่ควรเชื่อหรือไม่เชื่อ ดังนั้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะตีแผ่เนื้อหาหรือบทความให้ได้รับรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับ การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง

2) ในขณะที่เดียวกันพบว่า ค่าคะแนนความรู้ระดับการศึกษามีส่วนสำคัญต่อความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นมุมมองที่เป็นบวก ไม่แน่ใจ หรือในทิศทางที่เป็นลบ ดังนั้นผู้ที่มีอำนาจหรือหน้าที่ควรเผยแพร่เกี่ยวกับเนื้อหาการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารให้กว้างขวางและทั่วถึงมากขึ้นให้ทั่วถึงในทุกระดับการศึกษา เพื่อที่จะให้เกิดสังคมที่น่าอยู่มากขึ้น ช่วยกันกำจัดข่าวสารที่บิดเบือน และก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยในเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล และในงานวิจัยฉบับนี้เน้นไปที่การศึกษาเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาในเชิงปัจจัยพื้นฐานทั่วไป เกี่ยวกับ ความรู้และความเข้าใจเพียงเท่านั้น เพื่อที่จะให้เกิดความสมบูรณ์ของการศึกษามากขึ้นในครั้งถัดไป ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น สำนักข่าวที่ติดตามบ่อยที่สุด แพลตฟอร์มที่ใช้ดู หนังสื สารคดี บ่อยที่สุด อาทิ Netflix, WeTV, Viu, AisPlay,

LineTV, TrueID, AppleTV เป็นต้น ซึ่งถ้าหากได้ทำเชิงคุณภาพเพิ่มเติมก็จะยิ่งทำให้ข้อมูลนั้นมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

หากได้ข้อมูลที่สามารถทดสอบทุกสมมติฐานที่กำหนดได้แล้วนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าควรจะศึกษาการคาดคะเนผลกระทบเพิ่มเติมจากการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล เป็นการคาดคะเนผลกระทบในเชิงอุตสาหกรรมต่าง ๆ อาทิ อุตสาหกรรมเทคโนโลยี อุตสาหกรรมการเงิน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หรือเป็นการคาดคะเนผลกระทบในเชิงหมวดธุรกิจ อาทิ หมวดธุรกิจสื่อแล้วสิ่งพิมพ์ หมวดธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กัญญา กุณทีกาญจน์. (2545). *ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์มหภาค*. เชียงใหม่: คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กรวินท์ กรประเสริฐวิทย์. (2557). *ทัศนคติความรู้ความเข้าใจ พฤติกรรม และ คุณลักษณะการใช้งานของเทคโนโลยี ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการใช้เครื่องชำระค่าโทรศัพท์อัตโนมัติของประชาชนในกรุงเทพมหานครปี2558* (Master's thesis). สืบค้นจาก <http://dspace.bu.ac.th/bitstream/123456789/1760/5/korawin.korn.pdf>
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กิริติ บุญเจือ. (2525). *วิธีการศึกษาทั่วไปแบบบูรณาการสมบูรณั้เล่มต้น: มนุษย์รู้ได้อย่างไร*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เกรียง กิจบำรุงรัตน์. (2556). *ตัวแบบการถดถอยลอจิสติกเชิงอันดับสำหรับคณะวิชาและการวิเคราะห์กรณีศึกษา*. *Veridian E Journal Humanities, Social Sciences, and Arts*,6(1), 869-873.
- จำนงค์ อธิวัฒน์สิทธิ์. (2543). *สังคมวิทยา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชยชนนท์ รักกาญจน์นันท. (2562, 10 กันยายน). *สถิติบอกว่าถึงปธน.ทรัมป์จะทวีตขู่อีกตลาดหุ้นก็อาจไม่ผันผวนมากไปกว่าเดิม*. *กรุงเทพธุรกิจ*. สืบค้นจาก <http://inews.bangkokbiznews.com/read/381005>
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2530). *เอกสารประกอบการฝึกอบรมและวิจัยขั้นสูงทางพฤติกรรมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร
- ดารณี พานทอง. (2542). *ทฤษฎีการจูงใจ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2563). *ตัวเลขเศรษฐกิจบอกจังหวะลงทุนหุ้น*. สืบค้นจาก https://www.set.or.th/set/education/html.do?name=decode_search_invest_9&innerMenuId=18
- ถวิล ชาราโกชน์. (2532). *จิตวิทยาสังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร
- ทับทิม วงศ์ประยูร. (2526). *เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธงชัย สันติวงษ์. (2537). *องค์การและการบริหาร* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธวัชกร บุญศรี. (2556). *สื่อที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณีศึกษา: การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองเวทีราชดำเนิน ในปี 2556* (Master's thesis). สืบค้นจาก <http://dspace.bu.ac.th/handle/123456789/978>
- นิสาชล ทองแถม. (2528). *แนวคิดเกี่ยวกับผลกระทบ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- บุญคง หันจางสิทธิ์. (2549). *เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : โอ เอส. พรีนติ้งเฮาส์.
- ปกรณ์ พึ่งเนตร. (2563). *IO คืออะไร ทำไมรัฐต้องมีปฏิบัตินี้?*. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/868029>
- ปิยะรัตน์ สนแจ่ม. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร : ศึกษากรณีประชาชนกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562* (Master's thesis). สืบค้นจาก http://mis.krirk.ac.th/librarytext/PCC/2561/F_Piyarat_Sonchaeng.pdf
- พรรณจิรา จันทระคร, รัชณี จันทะสิงห์, สุพัตรา ทองแถม, และสิงขร คำชุ่ม. (2555). *พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับอาเซียนผ่านสื่อโซเชียวมีเดียของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลนครอุดรธานี* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- ภาวิต บุญชละ. (2560). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลสันติคีรี อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่* (Master's thesis). สืบค้นจาก http://library.cmu.ac.th/digital_collection/etheses/fulltext.php?id=35182&word=%B9%D2%C2%A1%E0%B7%C8%C1%B9%B5%C3%D5&check_field=SUBJECT&select_study=&condition=2&search=9&philosophy=&master=
- รัสรินทร์ อรุณอิทธิวิทย์. (2563). *โควิด-19 กระทบน้ำ หุ่นไทยร่วงหนัก จนต้องพักการซื้อขายชั่วคราว Circuit Breaker ครั้งแรกในรอบ 11 ปี*. สืบค้นจาก <https://www.brandbuffet.in.th/2020/03/thai-stock-exchange-circuit-breaker/>
- วัชรินทร์ แก่นทอง. (2560). *การปฏิบัติการข่าวสารภัยคุกคามที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัยของกองทัพไทย*. สืบค้นจาก <http://www.awc.ac.th/awcdata/research/93.pdf>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2554). *เทคนิควิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วีรยุทธ วิเชียรโชติ. (2516). *นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วุฒิชัย มุระดา. (2556). *ผลกระทบที่มีต่อประชาชนจากการขยายตัวของคอนโดมิเนียมเพื่อการพักอาศัยในเขตพื้นที่ ชุมชนบางแสนบน ตำบลแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี* (Unpublished Master's thesis). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ศิพล รื่นใจชน. (2549). *ความรู้ ความเข้าใจในสิทธิของประชาชนเกี่ยวกับธุรกิจให้เช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ศึกษากรณีประชาชน หมู่ 1 ตำบลท่ามะขาม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี* (Master's thesis). สืบค้นจาก สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.).
- เศรษฐพงศ์ มะลิวรรณ. (2554). *การปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations)*. สืบค้นจาก <http://www.vcharkarn.com/varticle/42857>
- เศรษฐศาสตร์จุลภาค มหาวิทยาลัยรังสิต. (2563). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์. (2559). *เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี การสื่อสารทางยุทธศาสตร์ (Strategic Communication : SC) และการปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations : IO) ของกองทัพไทย แนวทางการดำเนินงานในอนาคต*. กรุงเทพฯ : กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- แสงจันทร์ แสนสุภา (2557, 19 กันยายน). *เศรษฐกิจ. เดลินิวส์*. สืบค้นจาก <https://www.dailynews.co.th/article/267650>
- สำนักนโยบายและวิชาการกระจายเสียงและโทรทัศน์, สำนักงาน กสทช. และสถาบันอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2562). *อิทธิพลของสื่อโฆษณา (Media's Influence) ต่อการตัดสินใจของคนไทย*. สืบค้นจาก <https://broadcast.nbt.go.th/data/academic/file/63010000002.pdf>
- สุภาพงษ์ ระรวยทรง. (2535). *การศึกษาพฤติกรรมกรเปิดรับสาร ความรู้และทัศนคติต่อการเสนอข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชน ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร* (Master's thesis). สืบค้นจาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/47718>

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุรชาติ บำรุงสุข. (2553). *ปฏิบัติการข่าวสาร (Information Operations)* [จุลสาร]. กรุงเทพฯ: สถาบันข่าวกรอง สำนักข่าวกรองแห่งชาติ.
- เอกรัฐ หล่อพิเชียร, และสมชาย ปราการเจริญ. (2553, ธันวาคม). การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแม่นยำการพยากรณ์สายพันธุ์ดอกไอริส ระหว่างการวิเคราะห์ จำแนกประเภทพหูและการวิเคราะห์ความถดถอยโลจิสติกพหุกลุ่ม. ใน *การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ครั้งที่ 7* (น. 807-813). นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Agresti, A. (2002). *Categorical Data Analysis*. New York: John Wiley & Sons.
- Allen, P. D. (2007). *Information Operations Planning*. Norwood, MA: Artech House.
- Assael, H. (1995). *Consumer behavior and marketing action* (5th ed.). The United of America: International Thomson.
- BBC News. (2019, May 5). Trump threatens to raise tariffs on \$200bn of Chinese goods. *BBC*. Retrieved from <https://www.bbc.com/news/business-48171561>
- Bloom, B. S. (1971). *Taxonomy of Educational Objectives Handbook I: Cognitive Domain*. New York: David Mokay.
- Bryant, C., & White, L. G. (1982). *Managing Development in the Third World*. Colorado: West View.
- Chairman of the Joint Chiefs of Staff. (2012). *Joint Publication 3-13 Information Operations*. Retrieved from <https://fas.org/irp/doddir/dod/jp3-13.pdf>
- Chatterjee, S., & Hadi, A. S. (2006). *Regression analysis by example*. New Jersey : John Wiley & Sons, Inc.
- Cordero, J. M., Muniz, M., & Polo, C. (2016). The Determinants of Cognitive and Non-cognitive Educational Outcomes: Empirical Evidence in Spain Using a Bayesian Approach. *Applied Economics*, 48(35), 3355-3372.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper & Row.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- DeCambre, M. (2019, May 14). *Dow, S&P 500 Set for Worst May Tumble in nearly 50 Years Amid U.S.-China Trade Clash*. Retrieved from <https://www.marketwatch.com/story/dow-sp-500-set-for-worst-may-tumble-in-nearly-50-years-amid-us-china-trade-clash-2019-05-13>
- Dye, T. R. (1982). *Understanding Public Policy*. NJ: Prentice Hall.
- Good, C. V., Merkel, W. R., & Kappa, P. D. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw Hill Book.
- Hair, J. F. Jr., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis* (6th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Lachin, J. (2000). *Biostatistical Methods: the Assessment of Relative Rate*. New York: WileyInterscience.
- Lamke, T. (2012). *Mission Accomplished! Or Not A Study about Success in Information Operations*. Retrieved from file:///C:/Users/Administrator/Downloads/726042.pdf
- Leonard, R. R. (1998). *The Principles of War for the Information Age*. Novato CA: Presidio Press.
- Munn. (1971). *Norman, introduction to psychology*. Boston: Houghton Muffin.
- The Joint Doctrine and Concepts Centre. (2002). *Joint Warfare Publication 3-80, Information Operations*. United Kingdom: Ministry of Defence.
- The Lixicon Webster Dictionary Encycloped Edition. (1997). *The United State of American*. London: Institute for the Study of conflict.
- TheShadow. (2006, October 13). Circular Flow [Web log message]. Retrieved from <https://www.bloggang.com/m/viewdiary.php?id=theshadow&month=10-2006&date=13&group=11&gblog=3>
- Thurstone, L. L., & Chave, E. J. (1966). *The measurement of Attitude*. Chicago: Chicago University.
- Triandis, H. C. (1971). *Attitude and change*. New York: Wiley

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Trump, D. J. [Web log message]. (2019, June 30). President Donald Trump says China wants to negotiate again [Tweet]. Retrieved from <https://twitter.com/realDonaldTrump/status/1145097774402342912>
- Vaarmets, T., Liivamagi, K., & Talpsepp, T. (2019). How Does Learning and Education Help to Overcome the Disposition Effect?. *Review of Finance*, 23(4), 801-830.
- Wallenstein, S., & Bodian, C. (1987). Inferences on Odds Ratios, Relative Risks, and Risk Differences based on Standard Regression Programs. *Am J Epidemiol*, 126, 346–355.
- Workpointtoday. (2019). *Cambridge Analytica*. Retrieved from <https://workpointtoday.com/cambridge-analytica/>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.

แบบสอบถามงานวิจัย

เรื่อง : ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเน

ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

1. ท่านมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปใช่หรือไม่
  - ใช่
  - ไม่ใช่ (ยุติการสัมภาษณ์)
2. เพศ
  - หญิง
  - ชาย
3. อายุ
  - 18-24 ปี
  - 25-31 ปี
  - 32-38 ปี
  - 39-45 ปี
  - 46-52 ปี
  - 53 ปีขึ้นไป
4. ระดับการศึกษา
  - ต่ำกว่าปริญญาตรี
  - ปริญญาตรี
  - ปริญญาโทหรือสูงกว่า
5. อาชีพ
  - นักศึกษา
  - ข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ
  - พนักงานบริษัทเอกชน
  - รับจ้าง/ลูกจ้าง
  - ประกอบอาชีพส่วนตัว
  - แม่บ้าน/พ่อบ้าน
  - อื่นๆ

6. สถานภาพ
- โสด
  - สมรส
  - หย่า/หม้าย
7. รายได้ปัจจุบันเฉลี่ยต่อเดือน
- ไม่เกิน 15,000 บาท
  - 15,001 - 30,000 บาท
  - 30,001 - 45,000 บาท
  - 45,001 - 60,000 บาท
  - 60,001 – 75,000 บาท
  - 75,000 บาท ขึ้นไป
8. เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน
- ไม่เกิน 5,000 บาท
  - 5,001-10,000 บาท
  - 10,001-15,000 บาท
  - 15,001-20,000 บาท
  - 20,001-25,000 บาท
  - มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป
9. เครื่องมือสื่อสารสังคมใดที่คุณใช้ติดตามข่าวสารด้านเศรษฐกิจมากที่สุด
- LINE
  - FACEBOOK
  - TWITTER
  - INSTRAGRAM
  - อื่นๆ

ส่วนที่ 2 คำถามความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations: IO)

1. การปฏิบัติการข่าวสารเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใด
  - การดำเนินการเพื่อมุ่งให้มีผลต่อการเมือง
  - การดำเนินการเพื่อมุ่งให้มีผลต่อข้อมูลข่าวสาร
  - การดำเนินการเพื่อมุ่งให้มีผลต่อสงคราม
  - การดำเนินการเพื่อมุ่งให้มีผลต่อเศรษฐกิจ
2. คุณคิดว่าใครที่สามารถที่จะใช้การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารได้
  - ใครก็สามารถใช้ได้
  - รัฐบาล
  - ทหาร
  - ฝ่ายค้าน
3. เครื่องมือใดสามารถใช้การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารได้
  - TV
  - วิทยู
  - Smartphone
  - ถูกทุกข้อ
4. ข้อใดคือการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร
  - การรักษาความปลอดภัยการปฏิบัติการ
  - การต่อต้านข่าวกรอง
  - การทำสงครามข่าวสาร
  - ถูกทุกข้อ
5. ข้อใดคือการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร
  - การปฏิบัติการข่าวสารเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อมุ่งให้มีผลต่อข้อมูลข่าวสาร
  - การปฏิบัติการข่าวสารเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเพื่อมุ่งให้มีผลต่อระบบข้อมูลข่าวสารของฝ่ายตรงข้าม
  - การป้องกันข้อมูลข่าวสารและระบบข้อมูลข่าวสารของฝ่ายเรา
  - ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดคือเป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก (Offensive Information Operations)
- เสริมสร้างมาตรการป้องกันเพื่อลดศักยภาพการปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้ามต่อระบบการบัญชาการและควบคุมของฝ่ายเรา
  - ป้องกันระบบการบัญชาการและควบคุมของฝ่ายเราไม่ให้เกิดความผิดพลาดจากการปฏิบัติการแทรกแซงกันเอง
  - ลดศักยภาพในกระบวนการตัดสินใจของฝ่ายตรงข้าม
  - การสร้างความถูกต้องด้านข่าวสาร
7. ข้อใดคือเป้าหมายของการปฏิบัติการข่าวสารเชิงรับ (Defensive Information Operations)
- เข้าไปมีอิทธิพลเหนือการประมาณสถานการณ์ของฝ่ายตรงข้าม
  - ลดศักยภาพหรือขีดความสามารถในปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม
  - ชะลอปฏิบัติการของฝ่ายตรงข้าม
  - ป้องกันระบบการบัญชาการและควบคุมของฝ่ายเราไม่ให้เกิดความผิดพลาด
8. ข้อใดประกอบด้วยปฏิบัติการข่าวสารเชิงรุก
- การต่อต้านทางจิตวิทยา
  - การทำสงครามจิตวิทยา
  - การปกป้องคุ้มครองทางอิเล็กทรอนิกส์
  - การสร้างความถูกต้องด้านข่าวสาร
9. แนวทางของการปฏิบัติการข่าวสารจำเป็นต้องมีการบูรณาการศักยภาพหลักของหน่วยงานใด
- ประกอบด้วยสงครามอิเล็กทรอนิกส์
  - การปฏิบัติการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ การปฏิบัติการจิตวิทยา
  - การปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีอิทธิพลเหนือ/สร้างความได้เปรียบฝ่ายตรงข้าม
  - ถูกทุกข้อ
10. ข้อใดคือการสนับสนุนด้านการข่าวกรอง
- ข่าวกรองต้องทันเวลา ถูกต้องแม่นยำ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ มีความสมบูรณ์ครบถ้วน
  - การประมาณสถานการณ์ในการปฏิบัติการข่าวสาร
  - ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ข่าว
  - ถูกทุกข้อ

ส่วนที่ 3 การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

คำถาม กำหนดให้ 5 คือเห็นด้วยมากที่สุดและ 1 คือเห็นด้วยน้อยที่สุด

คำถาม	5	4	3	2	1
คุณคิดว่า gdp ประเทศไทยจะเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น					
คุณคิดว่าคนไทยจะว่างงานมากขึ้น(ไม่มีงานทำ)หรือน้อยลง(มีงานทำ)					
คุณคิดว่าภาคการลงทุนหรือตลาดหุ้นในประเทศไทยจะแย่ลง					
คุณคิดว่าแนวทางของรัฐบาลจะบริหารประเทศมาถูกทางแล้ว					
คุณคิดว่าประเทศไทยจะส่งออกสินค้าไปต่างประเทศเพิ่มขึ้น					
ปัญหาของประเทศขณะนี้เกิดจากโรคระบาด COVID-19 เพียงอย่างเดียว					
คุณคิดว่าระบบการศึกษาไทยจะปรับตัวได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนไปของสังคมโลก					
คุณคิดว่าการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในเชิงพัฒนาเศรษฐกิจได้					
คุณคิดว่าภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทยจะกลับมาดั้งเดิมภายหลังจากการค้นพบวัคซีน					
มาตรการเยียวยาของภาครัฐสามารถกระตุ้นการใช้จ่ายภาคครัวเรือนอย่างได้ผล					

ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเน

ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

Understanding of Information Operations and Economic Impact Assessment in Digital Era

วรินทร์ พูลผล^{1*} และธันย์พัทธ์ ไกรวานิช²

(Varin Pulpol^{1*} and Tanpat Kraiwanit²)

^{1*} สาขาวิชาเศรษฐกิจดิจิทัล หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี 12000

² คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี 12000

อีเมลผู้แต่งหลัก : vowvarin08@gmail.com เบอร์โทร 098-410-2294

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ได้ศึกษาประชากร ซึ่งคือประชาชนในประเทศไทย ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 51,589,247 คน ในการกำหนดขนาดกลุ่มจำนวนประชากร (Sample Size Determination) ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ 1,250 คน โดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกแบบเรียงลำดับ (Ordered Logistic Regression) ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตัวแปรตาม (Dependent) มีการเรียงลำดับกันได้แก่ การคาดคะเนเป็นไปในทิศทางบวก การคาดคะเนเป็นไปในทิศทางไม่แน่นอน การคาดคะเนเป็นไปในทิศทางลบ ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน เครื่องมือสื่อสารคมนาคมออนไลน์ที่ใช้มากที่สุด และตัวแปรค่าต่อเนื่อง (Covariates) คือ ค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร พบว่าระดับนัยสำคัญมีเพียง 2 ตัวแปร คือ ค่าคะแนนความรู้และระดับการศึกษา ซึ่งมีค่า R-Square ของ Cox and Snell เท่ากับ 0.011 หรือสามารถอธิบายตัวแปรตามได้เท่ากับ 1.1% โดยค่าคะแนนความรู้เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะส่งผลให้เกิดการคาดคะเนลดลง 0.077 เท่า หากประชากรมีการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว การมีการศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นปริญญาโทหรือสูงกว่า มีโอกาสการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจลดลง 0.51 เท่า จากการศึกษาพบว่า ค่าคะแนนและระดับการศึกษามีส่วนสำคัญต่อความรู้ความเข้าใจ การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ไม่ว่าจะทั้งในมุมมองที่เป็นบวก ไม่แน่ใจ หรือในทิศทางที่เป็นลบ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่ควรเผยแพร่เนื้อหาการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร ให้กว้างขวางและทั่วถึงมากขึ้นในทุก

ระดับการศึกษา เพื่อที่จะให้เกิดสังคมที่น่าอยู่ ช่วยกันกำจัดข่าวสารที่บิดเบือน และก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

คำสำคัญ: ปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร; การคาดคะเนเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล; ความถดถอยโลจิสติกแบบเรียงอันดับ

Abstract

This research aimed to study the knowledge and understanding of information operations and forecasting impacts on the digital economy. Data were collected from 1,250 participants, aged 18 years or older, via a Google Form online survey and analysed using an ordered logistics regression (OLR) to test the hypotheses. The set of dependent variables was predicted positive (3), uncertain predictions (2), and predicted negative (1); the set of independent variables was gender, education level, occupation, status, average monthly income, average monthly savings, social media tools; and the covariate variables were the knowledge scores and understanding of information operations as the dependent variable. The analysis shows that only knowledge scores and education levels were significant. If knowledge scores increased by 1 point, estimation of negative impact decreased 0.077 times. In addition, in cases where participants had a bachelor's degree, they also held an education qualification higher than a bachelor's degree. This tended to decrease the chances of estimating negative economic impact direction by 0.51 times. The Cox-Snell R-Squared was at .011 or 1.1%. The study found that score and education levels contribute to the understanding of information operations and predictions of economic impacts in the digital age, whether positive, uncertain, or negative; therefore, the competent authorities should widely disseminate information operations training at all levels of education to create a better society, eliminate distorted news, and contribute to economic growth.

Keywords: information operations; digital economy; ordered logistics regression.

1. บทนำ

ข้อมูลข่าวสารมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดของมนุษย์ในหลาย ๆ ด้านหรือหลาย ๆ แง่มุม ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง การลงทุนหรือในด้านจิตวิทยา ในปัจจุบันถึงแม้ว่าโลกจะพัฒนาเรื่องข้อมูลข่าวสารอย่างก้าวกระโดดแทบจะเรียกได้ว่าเป็นโลกไร้พรมแดนหรือโลกาภิวัตน์ ซึ่งแทนที่ทุกคนมีสิทธิที่จะรู้ข่าวสารได้ว่องไวอย่างทันทั่วทั้งที่จะทำให้ IO มีประสิทธิภาพลดลงแล้ว แต่

กลับเป็นไปในทางตรงกันข้ามเนื่องจาก IO นั้นไม่ได้นำมาใช้เพียงแค่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ผู้รับอย่างเดียวแล้ว แต่กลับเป็นสิ่งที่ใครก็สามารถที่จะสร้างขึ้นมาได้ ยกตัวอย่างกรณีศึกเลือกตั้งระหว่าง Donald Trump และ Hilary Clinton ที่มีกรณีข้อมูลผู้ใช้ 87 ล้านคนรั่วไหลไปสู่บริษัทแคมบริดจ์ อะนาไลติกา (Cambridge Analytica) ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวจากผู้ใช้งานบน Facebook โดย Cambridge Analytica ได้นำข้อมูลส่วนนั้นมาใช้ประโยชน์ ด้วยการช่วยในแคมเปญหาเสียงของ โดนัลด์ ทรัมป์ จากพรรคริพับลิกันในปี 2016 ที่หลายฝ่ายเชื่อว่าข้อมูลพื้นฐานดังกล่าวนำมาใช้เพื่อการทำ IO สนับสนุนเสียงโหวตฝ่าย Donald Trump ในครั้งนี้ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าหากใครมีขีดความสามารถ หรือ “ทักษะ” ในการใช้สื่อในประเภทต่าง ๆ ได้ดีกว่าหรือมีประสิทธิภาพได้มากกว่า ก็จะสามารถใช้ IO ได้เหนือกว่าอีกฝ่ายก็เป็นได้ (Workpointtoday, 2019)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมด จึงเป็นการบ่งบอกคร่าว ๆ ว่า หากต้องการที่จะใช้ IO ได้มีประสิทธิภาพมากที่สุดจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาสื่อทุกชนิด ไม่ว่าจะเป็นการบอกต่อ ปาฐประกาศ หรือผ่านสื่อตัวกลาง เช่น หนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ทีวี ซึ่งในอดีตฝ่ายที่มีอำนาจที่จะใช้ IO ได้มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลมีบทบาทและอำนาจที่จะสื่อสารและเข้าถึงประชาชนมากที่สุด แต่ในปัจจุบันมีสื่อออนไลน์โซเชียลมีเดียต่าง ๆ ซึ่งทุกคนสามารถที่จะผลิตสื่อได้ด้วยตนเอง ทำให้การใช้ IO ได้มีประสิทธิภาพมากที่สุดอาจไม่ใช่เพียงแค่รัฐบาลอีกต่อไป เช่นในกรณีของ Cambridge Analytica กับ Facebook ซึ่งต่างฝ่ายเป็นบริษัทเอกชนทั้งคู่ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นทุกฝ่ายก็ไม่จำเป็นที่จะต้องนำ IO มาใช้เพื่อผลประโยชน์ของพวกเขาตัวเองและโจมตีฝ่ายตรงข้ามเพียงอย่างเดียว IO ยังสามารถที่จะนำมาใช้ในเชิงพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้ เช่น สร้างกระแสให้เกิดค่านิยมไม่เบียดเบียนผู้อื่นในสังคม เป็นต้น (ปกรณ์ พึ่งเนตร, 2563)

ฉะนั้นงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้ผู้ศึกษาจึงมีความประสงค์ที่จะมุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information) ว่ามีความสัมพันธ์และผลกระทบกับการคาดการณ์ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปฏิบัติการเชิงข้อมูลข่าวสาร (Information Operations: IO) และเพื่อสร้างข้อเสนอแนะและแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับข่าวสารด้านเศรษฐกิจและการเมืองในยุคดิจิทัลอย่างไรในเชิงเศรษฐศาสตร์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

2.2 เพื่อศึกษาลักษณะทางประชากรของประเทศไทยกับความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

3. ขอบเขตในการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล” ครั้งนี้มุ่งศึกษากลุ่มตัวอย่าง ประชาชนในประเทศไทย ซึ่งมีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนสิงหาคม – กันยายน พ.ศ. 2563 ซึ่งจะแบ่งเป็น 2 ขอบเขตดังต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตด้านประชากร

จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามอายุ เพศ ภาค และจังหวัด ปี พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรในประเทศไทย ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 51,589,247 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มบุคคลที่มีคุณสมบัติมีสิทธิ์เลือกตั้ง ส.ส. ซึ่งมีสัญชาติไทย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องได้สัญชาติไทยมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี อายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี ในวันเลือกตั้งและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 90 วัน นับถึงวันเลือกตั้ง จำนวน 400 คนขึ้นไป เพื่อที่จะให้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 0.05 หรือ 5% แต่เพื่อความเที่ยงตรงให้มากขึ้นในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ 1,250 คน

3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

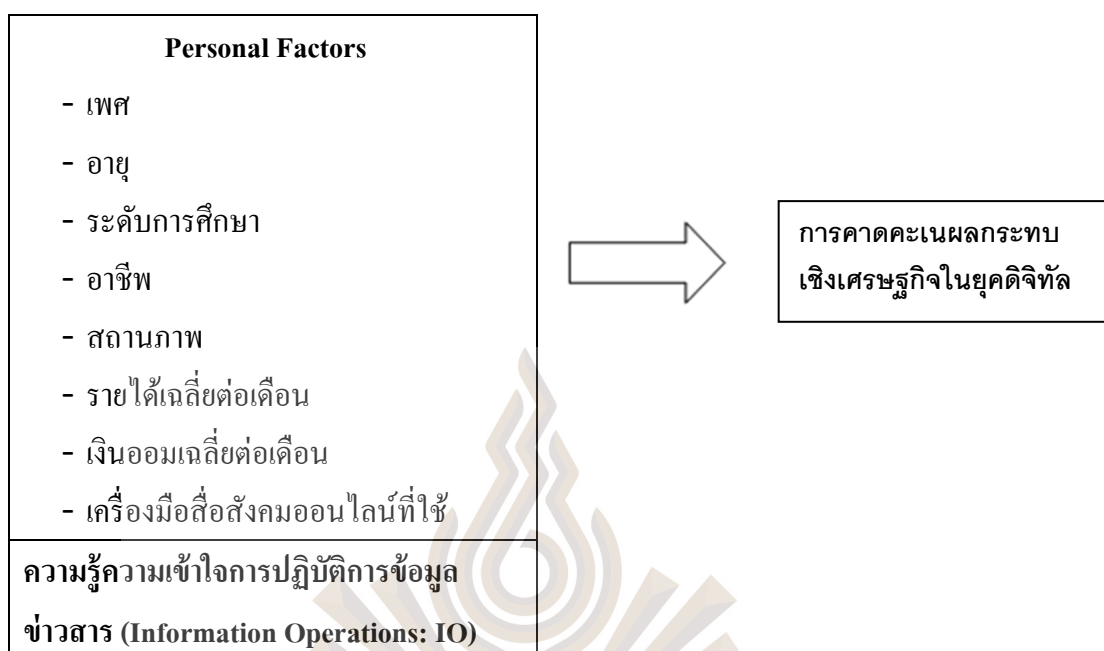
การศึกษาครั้งนี้ มุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารว่ามีความสัมพันธ์และผลกระทบกับการคาดการณ์ผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลอย่างไร

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ซึ่งสามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ดังในภาพที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. สมมติฐานของงานวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ลักษณะประชากรที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลที่แตกต่างกัน อาทิ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ย/เดือน เงินออมเฉลี่ย /เดือน เครื่องมือ Social Media ที่ใช้

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปฏิบัติการเชิงข้อมูลข่าวสาร (Information Operations: IO) มีการคาดการณ์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลอย่างไรในเชิงเศรษฐศาสตร์

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 ปฏิบัติการเชิงข้อมูลข่าวสาร (Information Operations: IO) มีความสัมพันธ์กับการคาดการณ์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลอย่างไรในเชิงเศรษฐศาสตร์

6. วิธีดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง “ความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล” เป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ได้กำหนดขึ้น ซึ่งใช้แนวทางการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ รูปแบบการ

วิจัยเชิงสำรวจ ทำการเก็บข้อมูล ณ ช่วงเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว (Cross-sectional Study) ซึ่งได้วิธีการระเบียบวิธีวิจัยดังต่อไปนี้

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) จำนวนประชากรจากการทะเบียน จำแนกตามอายุ เพศ ภาค และจังหวัด ปี พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นกลุ่มประชาชนในประเทศไทย ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 51,589,247 คน

การกำหนดขนาดกลุ่มจำนวนประชากร (Sample Size Determination) ซึ่ง Yamane (1973) ได้คิดค้นทฤษฎีการคำนวณ สำหรับการกำหนดขนาดกลุ่มของจำนวนประชากรตัวอย่างขึ้น โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ซึ่งค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้จะอยู่ที่ 5% ดังนั้น ค่าในการคำนวณที่ได้ คือ 399.9969 สามารถกล่าวได้ว่า จำนวนประชากรขั้นต่ำที่ต้องใช้อยู่ที่ประมาณ 400 คน เพื่อให้ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ 0.05 หรือ 5% แต่เพื่อความเที่ยงตรงให้มากขึ้น ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างไว้ที่ 1,250 คน

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้มีความต้องการที่จะศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี เป็นต้นไป การเก็บข้อมูลโดยการฝากแบบสอบถามไว้กับช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ โดยกลุ่มที่จะเข้ามาตอบแบบสอบถามนั้นจะเป็นผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามออนไลน์โดยใช้ Google Form ในการสร้างแบบสอบถามและกระจายแบบสอบถามผ่านช่องทางมีเดียต่าง ๆ อาทิ Facebook Line เป็นต้น

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถามออนไลน์ (Online Questionnaire) ซึ่งประกอบไปด้วยแบบสอบถามชนิดปลายปิด (Close-Ended Questionnaire) และแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) โดยแบ่งโครงสร้างแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นลักษณะคำถามปลายปิดที่มีลักษณะเป็นแบบ Check List ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา สถานภาพ ระดับรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน และ สื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้มากที่สุด

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร (Information Operations)

ส่วนที่ 3 การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

การหาความเชื่อมั่นของเพื่อทดสอบความเชื่อมั่นรวมโดยใช้วิธีแบบ Cronbach's Alpha ด้วยการหา Alpha Coefficient โดยใช้สูตรดังนี้ (วัลลภ รัฐนัตรานนท์, 2554, น. 119) จากการที่ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นตามสูตรแบบ Cronbach's Alpha แล้ว ได้เท่ากับ .863 ซึ่งในทางปฏิบัติที่ใช้กันควรมากกว่า 0.7 ดังนั้นจึงสามารถนำแบบสอบถามไปใช้ได้

6.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการศึกษาด้านเศรษฐกิจและการเมืองกับการคาดคะเนผลกระทบในยุคดิจิทัลเป็นการศึกษาโดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทำการเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนสิงหาคม-กันยายน พ.ศ. 2563 โดยวิธีการแจกแบบสอบถามออนไลน์ ได้ศึกษาและรวบรวมเนื้อหาข้อมูลต่าง ๆ จากแหล่งที่มาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามออนไลน์ผ่านช่องทาง Google Forms จากกลุ่มประชากรตัวอย่างจำนวน 1,250 ตัวอย่าง
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการค้นคว้าสืบหาข้อมูลจากเอกสาร วารสาร หนังสือ วิทยานิพนธ์ ต่าง ๆ ที่สามารถนำมาอ้างอิงได้ รวมทั้งผลลัพธ์จากการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ รวมถึงแหล่งข้อมูลจากช่องทาง Internet ด้วย เพื่อที่จะนำมาประกอบการสร้างแบบสอบถาม

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,250 ราย โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์หรือ SPSS (Statistical Package for the Social Science) และเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ส่วนดังต่อไปนี้

6.4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statics) เป็นหลักการที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล หาค่าสถิติเบื้องต้นและนำเสนอข้อมูล ซึ่งได้แก่

(1) ค่าร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ ในแบบสอบถามส่วนที่ 1 ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

(2) ค่าร้อยละ (Percentage) และการแจกแจงความถี่ (Frequency) ใช้วิเคราะห์การทดสอบความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารในแบบสอบถามส่วนที่ 2

(3) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้ในการวิเคราะห์การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ในแบบสอบถามส่วนที่ 3

6.4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้การวิเคราะห์การถดถอยลอจิสติกแบบเรียงลำดับ (Ordered Logistic Regression) โดยใช้ทดสอบสมมติฐานในส่วนที่ 2 โดยทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในส่วนของ การคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจ 10 ข้อ และความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร การศึกษาหรือวิจัยครั้งนี้เป็นการหาปัจจัยที่ตัวแปรอิสระนั้นส่งผลต่อตัวแปรตาม ซึ่งจะทำให้ทราบว่าตัวแปรอิสระตัวแปรใด ที่มีความเกี่ยวข้องกับตัวแปรตามและทำการสร้างแบบจำลองการในคาดคะเน โดยใช้ตัวแปรอิสระเป็นตัวคาดคะเนตัวแปรตาม

7. ผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล โดยเก็บข้อมูลจำนวน 1,250 ราย จากแบบสอบถามออนไลน์ สามารถแสดงผลได้ดังนี้

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 ลักษณะประชากรที่แตกต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลที่แตกต่างกัน อาทิ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ย/เดือน เงินออมเฉลี่ย/เดือน เครื่องมือ Social Media ที่ใช้

จากผลการวิจัย พบว่า มีเพียงแค่ค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจและระดับการศึกษา ที่ส่งผลต่อการรับรู้การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร จากปัจจัยของประชากรศาสตร์ทั้งหมด (เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ย/เดือน เงินออมเฉลี่ย/เดือน และ เครื่องมือ Social Media ที่ใช้

ตารางที่ 1 การทดสอบออดเจอร์ลจิสติกของปัจจัยที่มีผลต่อการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล

		Estimate	Std. Error	Wald	df	Sig.
Threshold	[การคาดคะเน = 1.00]	-2.712	0.261	107.788	1	0
	[การคาดคะเน = 2.00]	1.703	0.247	47.43	1	0
Location	SCORE	-0.077	0.038	4.165	1	0.041
	[ต่ำกว่าปริญญาตรี=.70]	0.208	0.278	0.558	1	0.455
	[ปริญญาตรี=3.13]	-0.51	0.179	8.105	1	0.004
	[ปริญญาโทหรือสูงกว่า=8.40]	0 ^a	.	.	0	.

จากตารางที่ 1 พบว่า หากค่าคะแนนความรู้เพิ่มขึ้น 1 คะแนน จะส่งผลให้เกิดการคาดคะเนลดลง 0.077 เท่า หากประชากรมีการศึกษาระดับน้อยกว่าปริญญาตรี เมื่อเปลี่ยนแปลงมีการศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นระดับปริญญาตรี จะไม่ Significant และในขณะเดียวกันเมื่อประชากรมีการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว การมีการศึกษาเพิ่มขึ้นเป็นปริญญาโทหรือสูงกว่า จะ Significant สามารถอธิบายได้ว่าถ้าหากมีระดับการศึกษาจากระดับปริญญาตรีเป็นระดับปริญญาโทหรือสูงกว่ามีโอกาสการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจลดลง 0.51 เท่า

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับปฏิบัติการเชิงข้อมูลข่าวสาร (Information Operations: IO) มีการคาดการณ์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลอย่างไรในเชิงเศรษฐศาสตร์

ตารางที่ 2 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยลอจิสติกในรูปค่าสถิติ ไคสแควร์ (Goodness-of-Fit)

	Chi-Square	df	Sig.
Pearson	51.52	61	0.801
Deviance	62.954	61	0.407

จากตารางที่ 2 แสดงการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยลอจิสติกในรูปค่าสถิติ ไคสแควร์ (Goodness-of-Fit) พบว่าค่า Model Chi-Square ใช้ทดสอบสมมติฐาน สถิติทดสอบโมเดล ไคสแควร์เท่ากับ 51.52 และ 62.954 และมีค่า Sig เท่ากับ 0.801 และ 0.407 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 นั้นก็ยอมรับ H_0 แสดงว่าการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ไม่ขึ้นอยู่กับตัวแปรอิสระทั้งหมด

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 ปฏิบัติการเชิงข้อมูลข่าวสาร (Information Operations: IO) มีความสัมพันธ์กับการคาดการณ์ผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัลอย่างไรในเชิงเศรษฐศาสตร์

ตารางที่ 3 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล

Cox and Snell	0.011
Nagelkerke	0.015
McFadden	0.009

จากตารางที่ 3 แสดงการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดล พบว่า ค่า R-square ของ Cox and Snell เท่ากับ 0.011 ค่า R-Square ของ Nagelkerke เท่ากับ 0.015 และค่า R-square ของ McFadden เท่ากับ 0.009 พบว่าค่า R-Square ของ Cox and Snell และ Nagelkerke สามารถอธิบายได้ว่าแบบจำลองนี้ได้ผล และสามารถอธิบายได้ว่าตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสัมพันธ์กัน

8. การอภิปรายผล

จากการค้นคว้าวิจัยและศึกษา พบว่า ระดับการศึกษามีผลต่อความรู้ความเข้าใจปฏิบัติการ ข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cordero, Muniz, and Polo (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมและภูมิหลังของครอบครัว ซึ่งผลการศึกษาโดยการเปรียบเทียบปัจจัยของผลลัพธ์ทางการศึกษาสองมิติที่แตกต่างกัน ได้แก่ ระดับการศึกษาและลักษณะที่ไม่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ จากผลลัพธ์พบว่าแม้จะมีความคล้ายคลึงกัน แต่ก็มีความแตกต่างที่สำคัญหลายประการเกี่ยวกับตัวแปรทางเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับการพิจารณาว่าเป็นตัวกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีอิทธิพลมากที่สุดของระดับการศึกษา ซึ่งดูเหมือนจะไม่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อผลลัพธ์ที่ไม่ได้เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Vaarmets, Liivamagi, and Talpsepp (2019) ได้วิจัยและประเมินว่าความฉลาด, ระดับการศึกษาและการเรียนรู้ส่งผลต่อผลการจัดการ ความสามารถทางคณิตศาสตร์มีประโยชน์ต่อการเอาชนะความสามารถในการจัดการและเสนอว่าความสามารถในการเรียนรู้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของความฉลาดในการส่งผลต่อความสามารถในการจัดการ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของสุภาพงศ์ ธรรมวยทรง (2535) ได้ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารต่างประเทศจากสื่อมวลชนของประชาชนในกรุงเทพมหานครตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ ซึ่งผลที่ได้คือการศึกษาที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อการเปิดรับข่าวสารจากต่างประเทศผ่านช่องทางหนังสือพิมพ์และเปิดรับข่าวสารผ่านช่องทางวิทยุ และงานวิจัยของธวัชกร บุญศรี (2556) ได้วิจัยเรื่องสื่อที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง: กรณีศึกษา การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองเวทีราชดำเนิน ในปี 2556 ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ที่มีส่วนร่วมทางการเมือง ในการชุมนุมทางการเมืองที่เวทีราชดำเนิน ปี 2556 จำนวน 385 คน พบว่า ปัจจัยด้านระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนที่แตกต่างกัน จะรับข่าวสารทางการเมืองต่างกัน และปัจจัยด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่ต่างกัน

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าว (Information Operations) มีความสำคัญเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบันเนื่องจากถ้าเรารู้เท่าทันว่าข้อมูลแต่ละข่าวที่เราได้รับมานั้นจริงหรือไม่ น่าเชื่อถือมากแค่ไหน มันจะส่งผลดีต่อผู้ที่รู้เท่าทันได้เป็นอย่างมากรวมทั้งส่งผลดีต่อผู้อื่น เช่น เราจะไม่ถูกหลอกลวงหรือหลงเชื่อข่าวสารที่ไม่มีมูลความจริง ช่วยกันแจ้งต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำจัด Fake News เพื่อให้สังคมได้รับข่าวสารที่มีแต่ความจริงมากขึ้น ทำให้สังคมเราน่าอยู่มากขึ้นจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

9.1.1 ความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสาร จะช่วยให้สังคมรู้จักการกลั่นกรองข่าวสารมากขึ้น ว่าข่าวสารใดที่ควรเชื่อหรือไม่เชื่อ ดังนั้นจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะตีแผ่เนื้อหาหรือบทความให้ได้รับรู้ในเนื้อหาเกี่ยวกับ การปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง

9.1.2 ในขณะที่เดียวกันพบว่า ค่าคะแนนความรู้ระดับการศึกษามีส่วนสำคัญต่อความรู้ความเข้าใจการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบด้านเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล ไม่ว่าจะเป็นทั้งในมุมมองที่เป็นบวก ไม่แน่ใจ หรือในทิศทางที่เป็นลบ ดังนั้นผู้ที่มีอำนาจหรือหน้าที่ควรเผยแพร่เกี่ยวกับเนื้อหาการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารให้กว้างขวางและทั่วถึงมากขึ้นให้ทั่วถึงในระดับการศึกษา เพื่อที่จะให้เกิดสังคมที่น่าอยู่มากขึ้น ช่วยกันกำจัดข่าวสารที่บิดเบือน และก่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

9.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาวิจัยในเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการข้อมูลข่าวสารกับการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล และในงานวิจัยฉบับนี้เน้นไปที่การศึกษาเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาในเชิงปัจจัยพื้นฐานทั่วไป เกี่ยวกับ ความรู้และความเข้าใจเพียงเท่านั้น เพื่อที่จะให้เกิดความสมบูรณ์ของการศึกษามากขึ้นในครั้งถัดไป ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ร่วมด้วย เช่น สำนักข่าวที่ติดตามบ่อยที่สุด แพลตฟอร์มที่ใช้ดู หนังสืร์รี่ สารคดี บ่อยที่สุด อาทิ Netflix, WeTV, Viu, AisPlay, LineTV, TrueID, AppleTV เป็นต้น ซึ่งถ้าหากได้ทำเชิงคุณภาพเพิ่มเติมก็จะยิ่งทำให้ข้อมูลนั้นมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

หากได้ข้อมูลที่สามารถทดสอบทุกสมมติฐานที่กำหนดได้แล้วนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่าควรจะศึกษาการคาดคะเนผลกระทบเพิ่มเติมจากการคาดคะเนผลกระทบเชิงเศรษฐกิจในยุคดิจิทัล เป็นการคาดคะเนผลกระทบในเชิงอุตสาหกรรมต่าง ๆ อาทิ อุตสาหกรรมเทคโนโลยี อุตสาหกรรมการเงิน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หรือเป็นการคาดคะเนผลกระทบในเชิงหมวดธุรกิจ อาทิ หมวดธุรกิจสื่อแล้วสิ่งพิมพ์ หมวดธุรกิจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นต้น

10. เอกสารอ้างอิง

- ธวัชกร บุญศรี. (2556). สื่อที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง กรณีศึกษา: การเข้าร่วมชุมนุมทางการเมืองเวทีราชดำเนิน ในปี 2556. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์.
- ปกรณ์ พึ่งเนตร. (2563). *IO คืออะไร ทำไมรัฐต้องมีปฏิบัตินี้*. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/868029>
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2554). *เทคนิควิจัยทางสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุภาพงษ์ ระรวยทรง. (2535). การศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสาร ความรู้และทัศนคติต่อการเสนอข่าวต่างประเทศทางสื่อมวลชน ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สืบค้นจาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/47718>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row Publications.
- Cordero, J. M., Muniz, M., & Polo, C. (2016). The determinants of cognitive and non-cognitive educational outcomes: Empirical evidence in Spain using a Bayesian approach. *Applied Economics*, 48(35), 3355-3372.
- Vaarmets, T., Liivamagi, K., & Talpsepp, T. (2019). How does learning and education help to overcome the disposition effect?. *Review of Finance*, 23(4), 801-830.
- Workpointtoday. (2019). *Summarize the cambridge analytica case*. Retrieved from <https://workpointtoday.com/cambridge-analytica/>

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	วรินทร์ พูลผล
วัน เดือน ปีเกิด	8 เมษายน 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดสิงห์บุรี ประเทศไทย
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยรังสิต ปริญญาเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, 2562 มหาวิทยาลัยรังสิต
ที่อยู่ปัจจุบัน	ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐกิจดิจิทัล, 2563 19 หมู่ 7 หมู่บ้านพูลผล ตำบลคูคต อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี 12130

